

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ଅମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଭୂମାସୁକ ନିକରବ
 ଶୁଣି ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା-
 ଗେଢ଼ିପୁତ୍ରର ମତ ଓ ରଚନା ଦେଖି ମଧୁବା-
 ବୁଦ୍ଧର ସେଇ ଭାବରେ ଯୋଗଦାନର ଚିନ୍ତା
 ନ ଦେଖି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା-
 ଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପ୍ରତିପାଦ ପ୍ରକାଶ କର-
 ବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବାରୁ ବଡ଼ ଅନନ୍ଦ ହେଲୁ ।
 ଓଡ଼ିଶାଗେଡ଼ି ଅତି ଅପେ ଅପଣାକୁ ଛାଡ଼ି ଉପାଧ
 ଦାନ କର ଯେତୁପ ଛାବରେ ଉତ୍କଳର ଛାତ୍ର
 ସାଧନ କରାବାରୁ ବସିଥିଲୁ ତହିଁରେ ଅହତ
 ନିଜା ହିତର ଅପା ନାହିଁ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର ଉତ୍କ-
 ଲର ଗୌରବ ପ୍ରକାଶ କ ହୋଇ ତହିଁର
 ଉପକ୍ରମ ପଳ ଉତ୍କଳର ସମାଜନା ଥିବା ପ୍ରଲେ
 ଉତ୍କଳର ଛାତ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କର ତହିଁ ପ୍ରତି
 ସଦାନୁଭୂତି ନ ଥିବାର ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଜଣାଇ
 ଦେବାର ଉଚିତ ଦେଉଅଛି । ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନ-
 ଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ମଧୁବରୁ ଏ ବିଷୟରେ
 ଏଠାରୁ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

ବଙ୍ଗବାସିରେ ପାଠକଲୁ କ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏଠା ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଯେପ୍ରକାର କାଣ୍ଡ
 କମାଗର ବହୁକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଦେ-
 ଶାଇ ଅସୁଥିଲୁ ଏବଂ ଯହିଁର ବସ୍ତୁ ଅବ୍ୟବହାର
 ନାହିଁ ବଳ ଦ୍ୱାରରେ ଠିକ୍ ସେହିପ୍ରକାର କାଣ୍ଡ-
 ମାନ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେପରିକି ଓ କର୍ମମାନ ବର-
 ଗର ଉନ୍ନତବୃଦ୍ଧିମାନଙ୍କୁ ଶୁକା ଉକ୍ତ ପସିକା
 ଏହି କଳକରୁ ଅନ୍ତର ରଖି ନାହାନ୍ତି । ଯେ
 ପ୍ରଲେ ଉନ୍ନତବୃଦ୍ଧିକର ଏ ଦଶା ସେ ପ୍ରଲେ
 ଯାହାକର ଅଧୀନ ଜୟେଉନ୍ନତବୃଦ୍ଧିକର କଥା
 ଦେବେବଦ୍ଧ ବା କିଏ ଧରବ ? ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟସାହେବ ଏ କଥା ଜାଣିବାର ଗଭବ-
 ଶିର ବିଜ୍ଞାନମାନେ ତହିଁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଥିଲେ
 ଏବଂ ଉନ୍ନତବୃଦ୍ଧିମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସାବଧାନ
 ପ୍ରକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ କରାବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ
 ଯେମନ୍ତ କ ସୁଲରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସାଧନଭାବରେ ଅପଣାର ପାଠ୍ୟପୁ-
 ସ୍ତକ ବାହୁକେର ସାରିବେ । ଏଥିକୁ ବଙ୍ଗବାସି
 ଲେଖିଥିଲୁ କ ଡେପୁଟି ଜନଶେକରମାନେ
 ପ୍ରଧାନ ଉନ୍ନତବୃଦ୍ଧିକ ମନ ଯୋଗାଇବାରୁ ବାଧ୍ୟ
 ସୁଲର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ ଡେପୁଟି ଓ ପ୍ରଧାନ ଉନ୍-
 ନତବୃଦ୍ଧିକମାନଙ୍କୁ ସଦା ସମାପେ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ
 ପରଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଦାସ । ପରଦର୍ଶକମାନଙ୍କର
 ସ୍ୱାର୍ଥ ଓ ଅନୁଗ୍ରହ ଯେତେବେଳେ ରୁଦ୍ଧ ହେଲେ-

ଦିନ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିକାଚନରେ ଏହି ପ୍ରକାର
 ଗୋଳମାଳ ଘଟିଥିବ । କୌଣସି ବିଭାଗର ସର-
 କାରୀ କର୍ମଚାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ କର ପା-
 ରିବେ ନାହିଁ । ସରକାରୀ ଚଳଣିକମାନେ ଓଷ-
 ଧାଳପୂର ଅଂଶୀ ହୋଇ ପାରବେ ନାହିଁ ।
 ବିଭାଗକମାନେ ନିଜ ଏଲକାରେ କର୍ମ ଆଦି
 ଖରଦ କର ପାରବେ ନାହିଁ ବରୁ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
 ପରଦର୍ଶକମାନେ ଉପାଧାନାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ
 କାହିଁକି ? ବେ ନାମିରେ କଲକ ମୋଚନ
 ହୁଅଇ ନାହିଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପ୍ରଜାକାର ନ କଲେ
 ପ୍ରଜାକାର ହେବ ନାହିଁ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ପରଦ-
 ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସୁଲ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ କରବାକୁ
 ଦେଲେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ବଦ୍ଧାଟି ଘଟିବ ଏଥିରୁ ପାଠ-
 କମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ ଯେଉଁ କଥା ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ନିଜ ଅନୁଭବଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 କରୁଅଛୁ ଏବଂ ବିଶେଷ ପରଶ୍ରମସହିତ ସର୍ବସା-
 ଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶକରାବାରୁ ଅବ୍ୟ ସ୍ୱାର୍ଥପର
 ବୋଲି ଗାଳ ଖାଉଅଛୁ ତାହା ବଙ୍ଗଳାରେ
 ବିଲକ୍ଷଣ ରହିଅଛି ବରଂ ସମ୍ଭାମକରୂପେ ଏ
 ପ୍ରଦେଶକୁ ଅସିଅଛି ଏବଂ ବଙ୍ଗବାସିଙ୍କ ସହିତ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଐକ୍ୟଦୋର ବହୁଅଛୁ ଯେ ଗବ-
 ଶ୍ଣିମେଣ୍ଡ ବିଶେଷ ପ୍ରଜାକାର ନ କଲେ ଶିକ୍ଷାବି-
 ଭାଗର ଏ କଲକ ଘୁସିବ ନାହିଁ ।

ମୋଦସିନ ସତ୍ୟବର୍ତ୍ତଣର ଏକ ଅଂଶ
 ମୁସଲମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗରେ ବ୍ୟସ୍ତିତ ହୁଅଇ
 ସେହି ଫଗ୍ରର ଅଭିଭାବ ଅସୁ ଏବଂ ପଞ୍ଚରୁ
 ସହର ଥିବା ବାଗା ଟିକା ବାଖି ଦେବା ବିଷ-
 ଯରେ ବଙ୍ଗୀୟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର ଗୋଟିଏ
 ଚର୍ଚ୍ଚାରଣ ଗର କରାହୋଗକେଟରେ ପ୍ରଦା-
 ସିତ ହୋଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଫଗ୍ର ଦାକ ମହମ୍ମଦ
 ମୋଦସିନକଦ୍ୱାରା ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ
 ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲ । ଏଥିର ବାର୍ଷିକ ଅସୁ
 ନିୟମର ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟୟଠାରୁ ପାଞ୍ଚକୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ଟ ୫୯୭୨୫ କା
 ଜମା ଅଛି । ବର୍ଷିକବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ୫୭
 ବକାର ଟିକା ଦେବ । ଦେବନ ମୁସଲମାନଙ୍କ
 ବିଦ୍ୟାପିକା ଚମିରୁ ଏ ଧରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦଅ-
 ଯାଏ । ଯଥା, ମାହାସାର ବ୍ୟୟ ଉଦ୍ଧାର ଉତ୍କ-
 ସୁଲମାନଙ୍କରେ ମୌଲବିକ ବେଢ଼ିକ ଦେବା
 ପିଲମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣି ଦେବା ଏବଂ କର-
 ବାର କଲେକ ଓ କେବେ କିଛିସୁଲରେ
 ପରୁସ୍ତବା ପ୍ରମାଣକର ସୁଲସିଷ୍ଟର ଚଳ-

ଉଗରୁ ଦୁଇଗୁଣ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଏହି ନିୟ-
 ମାନୁସାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଯାହା ସାହାଯ୍ୟ ଦେଉ-
 ଅଛି ତଦପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷଠାରୁ ତତ୍ତ୍ୱାମପାଦା-
 ସା ଚିତ୍ତେ ବାର୍ଷିକ ଟ ୧୨୦୦ କା ଅଧିକ
 ସାହାଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରାଯିବ କାରଣ ଏଠାରେ
 ଅନେକ ମୁସଲମାନପିଲ ପାଠ କରନ୍ତି ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲେକ ଏବଂ ସୁଲରେ ପରୁସ୍ତବା-
 ପିଲଙ୍କ ସୁଲଦରମାହି ଦେବା ନିତିରୁ ଯାହା
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବାଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତଦପେକ୍ଷା
 ବଡ଼ି ଅଧିକ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷାରେ ଯାହା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ଯାହା
 ଏହା ଯଥା, କଟକ କଲେକ ଓ ସୁଲକୁ ଟ୨୦୦-
 କା ସୁଲରେ ଟ ୮୫୦ କା ଏବଂ କାଲେସର-
 ଉତ୍କଳକୁ ଟ ୨୫୦ କା ସାହାଯ୍ୟ ଦାକ ହୋଇ
 ଅଛି । ଏଥି ଉତ୍କରୁ ବଙ୍ଗୀୟଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଟ ୨୦୦ କା ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ-
 ଠାରେ ରଖି ଦେଇଅଛନ୍ତି କ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
 ଉକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ କରାହୋଇ ବେସରକାରୀ
 କଲେକ ଓ ସୁଲମାନଙ୍କ ସହ ମୋଦସିନର
 ବେସରକାରୀ ସୁଲମାନଙ୍କରେ ପରୁସ୍ତବା ମୁସ-
 ଲମାନ ଗୁଣକ ସୁଲଦରମାହିର ଚିତ୍ତଭାଗର
 ଦୁଇଗୁଣ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ । ଏହି ନିୟମରେ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶେଷକର୍ମ
 ଅଧିକ ପସନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଯଥା-
 ସାଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର କରାବେ । ଯେ ସମସ୍ତ ବେସ-
 ରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୁସଲମାନଗୁଡ଼ ପରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ସୁଲର ବର୍ଣ୍ଣପ୍ରମାଣେ
 ଶୀଘ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ସାହେବକଠାରେ ସାହାଯ୍ୟ
 ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତୁ ।

ମୁସଲମାନଙ୍କ ଜଣା-ଅନୁଗତ ଜମା-ପୁରୁର
 ମେଳା ଉପଲକ୍ଷରେ ସେଠା ଦାବିମାନଙ୍କ ନାମରେ
 ଯେ ସମସ୍ତ ଗୁଣାଣ ଉଠିଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ
 ସମ୍ପର୍କରେ ବେତେକ ମୋକଦ୍ଦମା ହାଇକୋ-
 ଟ୍ସକୁ ଯାଇ ଜଣାହାବମକ ଅଭିଭାବ ଦେବେ
 ଚିନ୍ତା ଦେଇଥିଲେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି ।
 ମାନ୍ୟବର ଶେଷକର୍ମକାହେବ ମେଳାସମ୍ପ-
 କାର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତବ୍ୟୟାର ଅନୁସନ୍ଧାନ କର
 ତହିଁରେ ଲଗ୍ନ ଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର
 ସାହାର ଯେସର ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଦେଇ
 ତରସାଇ ଓ ଦଗ୍ଧଧାନ କରାଯିବ । ମାଜ-
 ଷ୍ଟେଟ ଗ୍ରେଜୁଏଟସାହେବ ଅନୁଗତକର୍ମଚାରୀ-
 ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାବ ଏବଂ ଯଥେଷ୍ଟ ପରମାଣରେ

ସମ୍ଭବତଃ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶୁଭା ଦେଖାଇବାଦ୍ୱାରା
 ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପ୍ରକାର
 ହୋଇଅଛି । ସେ ପ୍ରକାର ଲୋକାର୍ଥୀ ଚଳ-
 ଅଛି ବୋଲି ଜାଣି ସୁଦୂର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ
 ଉପରେ ଦେଖି ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଏଣିକି
 ପ୍ରଦାନ ପାଇବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଶେଷରେ
 ଦେବେ । ଡେପୁଟି କଲେକ୍ଟର
 ସାମାଜିକତା ବାବୁଙ୍କଠାରେ ଗୋଟିଏ ପା-
 ଦେବର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦେଖାଯାଇଅଛି ଏବଂ
 ସେ ଅନ୍ୟାୟପ୍ରକାର ମାଜୁରୀକୁ ନିବାରଣ
 ପାଇଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାମ-
 ନ୍ଯୁକ୍ତ କରାଗଲା । ପୁଲିସର ଦାୟିତ୍ୱ ଶେଷରେ
 କରୁଅଛି ଏ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଦୂଷ୍ଟି-
 ମେଳାକୁ ଦୈନିକ ପ୍ରଦାନ କରା ଉପକାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାରୀ କରୁଅଛି । ଏଥି-
 ପାଇଁ ସେମାନେ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଉପକାର
 ଏବଂ ଦଣ୍ଡମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀକରଣ । କମିଶ୍ନର
 ଉପରେ ସାବେତକର ଏହି ଦୋଷମାନ
 ପ୍ରତିଦୂଷ୍ଟି ଦୋଷୀକରଣ ଏ ସେ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କ
 ଦାୟିତ୍ୱ ବୁଝି ନାହାନ୍ତି, ଅଧିକତ୍ର କମିଶ୍ନର
 ଅନ୍ୟାୟଦାୟିତ୍ୱର ଅନୁପମାନ କେଳ ନାହାନ୍ତି
 ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ତାହା ମୁକ୍ତ କରାଯାଇ କୁଅନା
 ବୁଝି ତାହାକୁ କର ନାହାନ୍ତି ଅଧିକତ୍ର ବଡ଼-
 ଚଳନରେ ଉପକାର ପାଇଅଛି । କେବଳ
 ଏବଂ କମିଶ୍ନର ଉପକାରଦେବକର ପ୍ରକାର
 ଲୋକା ଅଛି । ମାଜୁରୀର ଶେଷରେ
 ଏ ସମ୍ଭବତଃ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ଉପକାର
 ହୋଇଅଛି । ତାହା ଏବଂ ଶେଷରେ
 ଏମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ ଉପକାର ଦେବ
 ଏ ଲାଭା ଅନ୍ୟାୟ ସାଧାରଣକର କୋଳ
 ଉପକାର ବା ସାଧାରଣକରୀର ବଡ଼ ଦେବ
 ଶେଷରେ ଦେବ କମିଶ୍ନର କମିଶ୍ନର ଅନ୍ୟାୟକର
 ମେସକରର ଅଧିକତ୍ର ଅପରାଧୀ ନ କର
 ଦାୟିତ୍ୱକରୀୟ ମନୋକମେ ସେଥ ମୋକ-
 ଦମାକୁ ବଡ଼ା ନ ଦେବାର ପ୍ରକାର
 ଉପାୟ କରବେ । ମୁକ୍ତ ଅନ୍ୟାୟଦାୟି-
 ତମାନଙ୍କ ଦେଲେ ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ମାଜୁରୀର ଶେଷରେ ସେ ସମସ୍ତ ଦଣ୍ଡ
 ବ୍ୟାଧି କରୁଅଛି ତାହା ସେଥିରେ ନ ଦେବେ
 ବୁଝା ସେ ତାହା କରୁଅଛି ବୁଝି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ-
 ବାଦକ ପାଦ ଅଛି ।

କଳକରପ୍ରଭୃତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନ ।
 ଶରକାର କମି କଳକର ଦଣ୍ଡକର ଲୋକ
 ଅଧିକତ୍ର ଉପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେବାର-
 ନରେ ସେହି କମି ଦୋଷୀକରଣ କରୁଅଛି-
 ଯେ ପ୍ରକାରକାରୀ କମିଦାରଣ ମାଜୁରୀର
 ବ୍ୟାପୀ ଶେଷରେ ନିବାରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟ-
 ଦଣ୍ଡକର ଶେଷରେ ମାଜୁରୀର ପ୍ରକାର
 ଏବଂ ଉପରେ ଏହି ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ କ
 ଏସବୁ ଅଧିକତ୍ର ପ୍ରଦାନ ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକର-
 ମାନ କରୁଅଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେବ ନ ଯାରେ
 କାରଣ ଏବଂ ଅଧିକତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ
 କରବାର ମନୋକମେ ମାନସ ନଦେ ।
 ଏହି ଅନ୍ୟଦଣ୍ଡକର ଉପରେ କମିଦାରଣ-
 ମେଳାକ ସେକେଟର ମତ ମାନିତାସ ବା ୧୧-
 ରଖରେ ଦେଖାଯାଇ ଏବଂ ଉପରେ ସେ
 ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟମାନେ ପାଇପାର କରୁଅଛି-
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କରୁଅଛି । ଉପରେ ଏବଂ
 ମାଜୁରୀର ଅନ୍ୟକେକେଟକରମାନଙ୍କ ମତରେ
 ସମସ୍ତ ଉପକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ-
 ଅଧିକତ୍ର ଅଛି । କମି ସେସମସ୍ତ ଅଧି-
 କରରେ କମିମାନଙ୍କ ପ୍ରଦାନ ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକରମାନ
 ଅନ୍ୟାୟ ଦେଖୁଅଛି ସେସମସ୍ତ ଅଧିକତ୍ର ଉଦ୍ଦ-
 ମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେବାର ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର
 ଉପକାରକମିମେଳାକ ମାନସାଧାରଣକର
 ଶେଷରେ ସାବେତକ ଲୋକୀ ପାଇଅଛି ।
 କଳକରମାନଙ୍କରେ ସେକେଟର ସାବେତକ
 ଲୋକୀଅଛି ଏବଂ ୧୮୮୪ ମାନ କରୁଅ-
 ମାନଙ୍କୁ କ * ମୁକ୍ତ ସମସ୍ତମାନଙ୍କୁ ବୈଦ୍ଧି-
 ରେକମାନଙ୍କ ନିବାରଣ ଏବଂ ମନରେ ପ୍ରକାର-
 ପ୍ରକାର କ କଳକରମାନଙ୍କରେ କମି ଦାୟିତ୍ୱମାନଙ୍କ
 ପ୍ରଦାନ ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକର ଅଧିକତ୍ର କରୁଅଛି
 ବାଳ ଦେବେ ଅଧିକତ୍ର ସେହି କମିରେ କଳ ଅଛି
 କେବଳ ସେହି କମିର ସମସ୍ତକାର କମିର
 ସେହି କମି ଧାରଣ ଥିବ ତାହା କମି ସେହି-
 କରର ମନୋକମେ କମି ସେହି କମି ଧାରଣ
 ଦୋଷୀକର ଉପରେ କମି ପ୍ରକାରକର
 କରବେ ନାହିଁ । କମି ସମସ୍ତମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟମାନ
 ପ୍ରକାରକର ଦେଖୁଅଛି କ କମି କରୁଅଛି
 ବୁଝିବା କାରଣ ବୈଦ୍ଧିକ ପ୍ରକାର ଦୋଷୀକର ।
 ଉପକାରକର ଉପରେ ମନଙ୍କୁ କରାଯା-
 ଅଛି କ କମିଦାରଣକର ଅନ୍ୟକର ମାନଙ୍କୁ
 ଅଧିକତ୍ର ଦୋଷୀକର କାରଣ ମନଙ୍କୁ କ
 କଳକର ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାରକର

କାହିଁ ମାନ ପ୍ରଦାନ ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକରରୁ ଏସବୁ
 ଅଧିକତ୍ର ପାଇବାର ପ୍ରକାର ଅଛି । ସମସ୍ତ
 ଅପରାଧୀମାନଙ୍କୁ ନ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିକତ୍ର କର-
 ଯୁକ୍ତର ଗୋଟିମାନଙ୍କୁ କରାଯାଉଥାନ୍ତା ।
 ଅନ୍ୟମାନେ ଅଧିକତ୍ର କ କମିଦାରଣ ଓ
 ଅନ୍ୟକର କେବଳମାନେ ସମସ୍ତ ଉପକାରକର
 ହିତକରମାନଙ୍କୁ ଉପରେ ଓ ଅପରାଧୀ ସାଧାରଣ-
 କମିର ସମସ୍ତ କରବାର ଓ ଉପରେ ଉପକାର
 କରୁଅଛି ଦେବେ ।

ମାଜୁରୀ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶୁଭର ବୁଝି-
 ପ୍ରକାରକର ।

ମାଜୁରୀର ପ୍ରକାର—କରକର ଏ ପ୍ରକାରରେ
 କ ୮୭ ଶ ସମସ୍ତକର ଦୋଷୀକରଣରେ
 କ ୮୭ ଶ ମୁକ୍ତକରରେ କ ୮୭ ଶ ଓ କ ୮୭-
 ଶରେ କ ୭ ଶ ଗାଏ କ ୭୯ ଶ ଉପରେ
 ଦୋଷୀକରଣ । ଏ ବର୍ଷ କ ୧୦୭ ଶ ପ୍ରକାର
 ମଧ୍ୟରେ ମେସକରରେ କ ୮୭ ଶ ମୁକ୍ତକରରେ
 କ ୮୭ ଶ ଏବଂ କ ୮୭ ଶରେ କ ୮୭ ଶ
 ଗାଏ କ ୮୦ ଶ ଉପରେ ଦୋଷୀକରଣ ।
 ଏହି ସମସ୍ତକର ୧୯୭୭ ଶ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ
 ଉପରେ ଦୋଷୀକରଣ ଏଠା ଶାନ୍ତକର ପ୍ରକାର-
 ମାନ ଅଧିକତ୍ର କରୁଅଛି ଏ ବର୍ଷ ଏକାର ମାନ
 ଅଧିକତ୍ର ପ୍ରକାରରେ ନାହିଁ । ସେହିପରି
 କାରକରା ଥିଲେ ସମସ୍ତମାନଙ୍କର କେବଳ କର
 କ ଧାର ଏକାକରରେ କ ୮୭ ଶରେ ଉପକାର
 ପାଇଅଛି । ଏ ବର୍ଷ ସମସ୍ତକର କାରକରା
 ସମସ୍ତକର କରକରା ମୁକ୍ତ ଓ କାରକର-
 କରା କ ୮୭ ଦୋଷୀକରଣ । କେବଳ ମେସକରରେ
 କମି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରକରରେ କ ଥିଲ ଏ
 ବର୍ଷ ପ୍ରକାରରେ ଏବଂ କ * ମୁକ୍ତରେ ପ୍ରକାର
 ବାର ଦେଖି ଅଧିକତ୍ର ଦେବୁ । କରକର
 ଶେଷରେ ଅଧିକତ୍ର ପ୍ରକାର କର କର କର
 କରେ ଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ କାରକର ସେକେଟର
 କେବଳ କ * ଶରେ ମାନ କରୁଅଛି । କର-
 କର ମଧ୍ୟରେ ଉପକାର ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରକାରକର
 କରୁଅଛି । ଏ ବର୍ଷ ମେସକରରେ ପ୍ରକାର-
 ବର୍ଷରେ କର ଥିଲ ଦୋଷୀକରଣ ।

ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶୁଭର ପ୍ରକାର—କରକର କ ୮୯୭ ଶ
 ପ୍ରକାରକର ମଧ୍ୟରେ କାରକର କ ୮୯୭ ଶ-
 ସମସ୍ତକର ମେସକରରେ କ ୧୦୯ ଶ ମୁକ୍ତକର-
 ଶରେ କ ୧୧୯ ଶ ଏବଂ କ ୧୧୯ ଶରେ
 କ ୭୯ ଶ ଗାଏ କ ୮୯୯ ଶ ଧାର କରୁଅ-

ସ୍ତରେ । ଏ ବର୍ଷ ଜୁ ୩୦ ଶ ପ୍ରାର୍ଥନାମଧ୍ୟରୁ
 ମୁଖ୍ୟୋତ୍ସାରେ ୩୨୩, ମୁଖ୍ୟୋତ୍ସାରେ ୬୫୨୩
 ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ୬୫୨ ଶ ଗାଏ
 ଜୁ ୧୮୧ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗର-
 ଦର୍ଶନପଥ ଏ ବର୍ଷ ଚଢ଼ିକଟାଉଳସୁଲ ପ୍ରଥମ-
 ପ୍ରାଣ ନପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ୨ୟ ପ୍ରାଣ ଅଧିକାର କରି
 ଅସଂଖ୍ୟ-କ୍ଷେତ୍ର ରହିଅଛି । ଏବଂ ମହାସିଦ୍ଧପୁର-
 ସୁଲ ସଦ୍‌ପ୍ରଥମ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରସଙ୍ଗଳ ୨ୟ
 ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ଗଜ-
 ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଗୁଳ ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଭୋଜାଳାଳ
 ୨ୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଚଢ଼ି ପଛେ ବଡ଼ାମା ଓ
 ରାମପୁର ନାମ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ରହିଅଛି ।
 ଏଠା ରେବତୀ—ବାଲକା ବଦ୍ୟାଳୟର
 ଜୁ ୨୩ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବାର
 ଏ ବଦ୍ୟାଳୟର ପୁତ୍ର ଶେଷ ରହିଅଛି ।
 ଗରବର୍ଷ ପୂର୍ବବର୍ଷରେ ୬୩୧୫୩ ପ୍ରାର୍ଥନାମଧ୍ୟରୁ
 ଜୁ ୨୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା—ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଗର ଦର୍ଶ
 ପ୍ରାୟ ଜୁ ୫୫୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି ଏ
 ବର୍ଷ ଜୁ ୫୫୦ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରସଙ୍ଗାର୍ଥକ ସଂଖ୍ୟା ଏ ବର୍ଷ ଜୁ ୨୭୭ ଶ
 ଅଛି ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଭାରତୀୟ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ଯେ ମାଉସର ଓ ବୃତ୍ତୀକାଳର
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଫଳ କେବଳ ଗରବର୍ଷ-
 ଠାରୁ ବାହିର ଚଢ଼ି ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ସୁଦ୍ଧା ମତ
 ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ
 ହେବ ଯେ ଗରବର୍ଷ ଚଢ଼ି ଅଧ୍ୟାଧାରଣ ଫଳ
 ହୋଇଥିଲା କାରଣ ଏବେ ଅଧିକଞ୍ଚ ସାଗ
 କରବାର କୌଣସିପ୍ରକାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।
 ବନ୍ଧୁ ଚଢ଼ି ପୂର୍ବବର୍ଷର ଫଳକୁ ସାଧାରଣ ବୋ-
 ଲିକାରୁ ହେବ ଏବଂ ଚଢ଼ି ସଙ୍ଗେ ଭୁଲକା
 କଲେ ମଧ୍ୟ ଏବର୍ଷର ଫଳ ନିକୃଷ୍ଟ ହୋଇ-
 ଅଛି । ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକର ପ୍ରସଙ୍ଗାର୍ଥକ ମଧ୍ୟରୁ ଗର-
 ଦର୍ଶ ଜୁ ୫୦ ଶରୁ ଅଧିକ ପାଶ କରାଯିବାପ୍ରକାରେ
 ସେ ଫଳକୁ ବୃଦ୍ଧେଷ ମତ ବୋଲିଯାଇ ନ
 ପାରେ କେବଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ସଂଖ୍ୟା ନିମାମତ ରୁକି
 ହେଉଥିବାପ୍ରକାରେ ପାଶ ସଂଖ୍ୟା ନିମତ୍ତେ ବୁକି
 ହେଉଥିଲେ ପ୍ରୀତିକର ହୁଅନ୍ତା ମାତ୍ର ମାଲକର-
 ପ୍ରସଙ୍ଗର ଫଳ ଅଧିକ ମତ ହୋଇଅଛି ।
 ପ୍ରସଙ୍ଗାର୍ଥକ ସଂଖ୍ୟା ଗର ଦର୍ଶକର୍ଷରୁ ଅଧିକ
 ହୁଲେହେଁ ପାଶସଂଖ୍ୟା ନିମତ୍ତେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି
 ଏବଂ ଉତ୍କଳ ଜୁ ୫୦ ଶରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ

କାହାନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ସେତେଦୂର ଅବଗତ
 ହୋଇଅଛୁ ଚଢ଼ିରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କେବଳ ପ୍ରଶ୍ନମାନ
 ଅଧିକ ହେବାରୁ ଏପରି ଫଳ ହୁଅଅଛି ।
 ଏବଂ ଏ ବର୍ଷରେ ବଙ୍ଗଳାର ଗୁଡ଼ାମାନ
 ସ୍ଵେଚ୍ଛାସମାଜରେ ପାଠ କରାଅଛି । ଯେ ସବୁ
 ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚ୍ଛିନ୍ନଦ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରଦେଶିକା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ଦିଆ ଯାଇ ପାରେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଏ ପ୍ରସ-
 ଙ୍ଗରେ ଦେବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ପ୍ରଦ-
 ଳରେ ଗର ଦର୍ଶର ପ୍ରଶ୍ନମାନ ସଦୃଶ ଥିବା
 ସୁତରାଂ ଅନେକଜଣ ପାଶ କଲେ । ବୋଧ
 ହୁଅଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକର ଚଢ଼ିରେ ଚୁପ୍ଟ ନ
 ହେବାରୁ ଏ ବର୍ଷର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଧିକ କଠିନ କରି-
 ଦେଲେ ଏବଂ ବିପତ୍ତର ଫଳ ଦାଃଲ । ଏଥିରୁ
 ଶୁଣୁ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଫଳରେ
 ଯେଉଁ ଯୁଅର ଦୁଃଖ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ପ୍ରସ-
 ଙ୍ଗମାନେ ଚଢ଼ିର ଦାଃଲ ଅଛି ଏବଂ
 ଲିର୍ଦ୍ଦେଶିକାଳମାନଙ୍କୁ ଯୁଅର ଦୁଃଖରେ ପକାଇ
 ଚିତ୍କର କରିବା ଯେ ଚିତାନ୍ତି ନିଷ୍ଠୁରକାର୍ଯ୍ୟ
 ଚଢ଼ିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯହିଁରେ ପ୍ରଭବ-
 ଶର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଚାଲିବ ଅର୍ଥାତ୍
 କୌଣସି ବର୍ଷ ଅଧିକ ନରମ ବା କରମ ଦେବ
 ନାହିଁ ଯହିଁ ପ୍ରଭ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକର ଦୁଷ୍ଟି ରୁକିବାରି
 ଛାଡ଼ିବ । ଯୋଗ୍ୟଲେକ ବାହି ପ୍ରସଙ୍ଗକ କଲେ
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ପଦ୍ଧତ୍ ଦେଖି ଧାର୍ଯ୍ୟ
 କଲେ ସଦୃଶ ବାହି ଚଢ଼ିନ ଲବ ହୋଇ-
 ଯାଉବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ବନବର ଚୋରକାଣ୍ଡରେ ଯତ୍ୟୋଲଣି ଚର
 ହୋଇପ୍ରମାଣେ ଏକସା ପ୍ରତ ଅଧ୍ୟାୟର ଓ ତାହାର ପ୍ରକାଶ
 ଅପରାଧ କରି ଦେଖିଲେ ତାହାକୁ ପାଶିମାନ ଦେବାର
 ଯେଉଁ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇପକ ଏବଂ ସହୁର ପୁରସ
 ଜୁ ୧୫ ଶ ଅସାମାଜିକ ଦୁର ଦେଖିଲେ ଯତ୍ୟୋଲକର
 ବାବୁ ସମାଜସ୍ଵ ବୃତ୍ତ୍ୟା ଦେଖି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସେ ମୋକଦ-
 ମାର ବସର କରି ଅସାମାଜିକ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଜଣକୁ
 ପ୍ରମାଣ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରକାରେ ଅକର୍ଷିତ ଜୁ ୧୫ ଚୋରୀ
 ପାକାସ୍ତ ପୂର୍ବକ ଜଗ ପ୍ରକାଶ ବାଦପାଏ ଓ ଜୁ ୨୦ କା
 ଅଧିକ କଥାକ କରାଅଛି । ଏମାନେ ଦଣ୍ଡ ପାଇ କେତେଦୂର
 କେଲିଶାଳକୁ ଅଧିକା କେଲେ ବାହରେ ବାସ ଭର ହୋଇ-
 ଅଇ । ଏସମୟରେ ଅସାମାଜିକେ ଅପାଇ ପାବର ଚର
 କାମିନରେ ଶରସ ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଅଛି ।
 ଗ୍ରାସ ପ୍ରକାଶ ବ ବନବରରେ ନେବ ଯୋଡ଼ିକାର ଏ ପ୍ରସ-
 ନରେ ଦେବାପାଇଅଛି ମାତ୍ର ବୁକି ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ମୋଟସର ଶାଳ ଚେ ଏସମୟରେ ବୁକି ହେବାର
 ବସତ ହୁଅଇ ।

ନରସିଂହପୁର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ
 ଚଣ୍ଡେଶ୍ଵର ଏବଂ ସେଠାମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୁଖ୍ୟ ମହାଶୟର
 ଅପରା ପୂର୍ବପ୍ରାଣ ଦେବାନାମର ବାଉଁଶିଆସବରଦେବକୁ
 ଓ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ନରସିଂହପୁରକୁ ବସତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ଵରର ଚୋର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଚୋର କେବଳ
 ବାବୁ କାକାପଦ ମୁଖ୍ୟ ବାବୁ ପୂର୍ବକର ବାସୁଲ ଅପରାଧ-
 ଦାର ଅଧିକା ଅସାମାଜିକ ଚର୍ଯ୍ୟା ଓ ଚୋରକାଣ୍ଡରେ ନିମ୍ନରକ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଅଧିକାସଂଖ୍ୟାରେ ନିମ୍ନ ହେଲେ ।
 ବାବୁ କାକାପଦ ମୁଖ୍ୟ ବଦଳାଚମଡ଼ାଇର ଚୋ
 କେବଳିଷମତା ଗ୍ରାସଦେଲେ ଓ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ମାଜ-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟମତା କନପାଏ କରୁଅଛି ।
 ଯାକପୁର ନିରକ୍ଷିପାଲିଶା ନାମାଧ୍ୟରେ ଦେବଦା-
 ନପୁର, ରାମନାଥନଗର, ବସୁପୁର ଓ ବନାଚୁନାଅଗ୍ରାମମାନ
 କୁଳୁ କରିବାପାଇଁ ଗତ କରବଦ-ଗେଜେଟରେ ବସତ
 ବସୁପାଉଅଛି କୁ ଉକ୍ତ ନିରକ୍ଷିପାଲିଶା ମଧ୍ୟରେ ଏ ବସତ
 ପ୍ରକାରେ ହେବା ପାରିବାରୁ ଏବଂ ମାସମଧ୍ୟରେ କୌଣସି
 ଅପରା ଅଗତ ନ ହେଲେ ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମମାନ ସାଜପୁରୀମା-
 ନୁର୍ଗରତ ହେବେ ।
 ବାବୁ ଦରିପାସ ଦେ ଶାନ୍ତନୁ ଓ ବାବୁ ପର୍ଶୁରାମ-
 ପୂର୍ଣ୍ଣାୟକ ମୁକ୍ତକ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବାବୁ ପ୍ରସନ୍ନମୁଖର ପାଳ
 ଓ ବାବୁ ରାମକଟକର ପାସ ଯାକପୁର ଶାନ୍ତକୋର୍ଡର
 ସଦ୍ୟସ୍ତ୍ର ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛି ।
 ଚରକାଣ୍ଡର ପୁତ୍ର ରାସୁ ବନପୁର ଗରବ ପୁତ୍ର ବାବୁ
 ବନାଗ୍ରାସ ଦେହେରୀ ସିରେଇରେ ଗୋଟିଏ ଦାଦକ
 ଓଡ଼ିଶାପୁର ପୁରନିକାରେ ୫୫୦୦୦ କା ପ୍ରଦାନ
 କରବାରୁ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ଓ ବର୍ଷମାନ ୫୫୦୦୦ କା
 ଅନୁପ ଦେଇଅଛି ଶେଷକ ବାହାଦୁର ତାଙ୍କ ନିକ
 ଦାମାଧ୍ୟରେ ସଦୃଶହୋଇ ଅନାକାତ ପ୍ରଦାନ କରାଅଛି ।
 ବାଗାପୁର ବାବୁ ଦୈରଦତ୍ତ ରାସୁ ଶିକାକରଣର
 ପ୍ରକାଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମମାନ ମଧ୍ୟରୁ ସଦୈର ଶାନ୍ତପୁ
 ପ୍ରକାଶ ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣମତା ପୁରସ୍କାର ଦେବାପାଇଁ ୫୫୦୦୦
 କା ପ୍ରମାଣି ନୋଟି ଶିକାକରଣର ଅଧିକରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
 ଶେଷକ ବାହାଦୁର ଉକ୍ତ ଦାନନମତ୍ତେ ବାବୁ ମହୋଦୟକୁ
 ଅନାକାତ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି ।
 ବନବର ଚୋରକାଣ୍ଡରେ ଅନପବଦଲେ ପୁ-
 କାସୁଦାସ ଅନେକ ଅନୁସ ସଫିଅବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା-
 ଇଅଛି । ଉକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣକାସୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଠାର
 କେବେ ନିରକ୍ଷିପାଲିଶା ନିମ୍ନରକ ବାବୁ ସଦୃଶ ଶାନ୍ତ ବାହାଦୁ
 ଅପରାଗର ସହୁରରେ ରେଲିଗାଡ଼ି କେଶନ କୁ ଚିକାଗାଡ଼ିରେ
 ବରକୁ ସାଧିଅଛି । ପୂର୍ଣ୍ଣକାସୁ ଯୋଗେ ଶାନ୍ତି ଶିକାକରଣ
 ପଡ଼ି ଗତ ୨ ଦେବପାସକର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ପତ୍ର
 ହେବ । ଗୋଟା ଦୁଇଗୋଟି ମାମତ ଏ ଦେ ଦେବମାନଙ୍କୁ
 ଅଦେଇ ହୋଇଗଲେ । ୯ ବର୍ଷମାନେ ଭଲ ଅଛି ।
 ଏହାର ଗୁରୁକର କରୁଛି ଦେ ୧୨ ମାତ୍ର ।
 ମୋଟକାକାପଦରେ ୯ ଗୋଟାସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ବିପାକ-
 ମାନକ ଭଲ ବଳି ଗାଏ ହୁବା ଏବଂ କେତେକ ବରର ବୁକ
 ରୁକି ସାଧିବକାର ୧୫ ୧୦ ମିଲର ।
 ମାହାନ-ଗୁଣ୍ଡା ନିରକେଇକ କରେ ପ୍ରାଣସଂକ୍ର
 ଶ୍ରୀକ୍ଷର୍ମ ଅବଦାନ କରୁଥିବାରୁ ପିତାମାନେ ମେଠ ବସତ

ବାହୁଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ହେବର ବରୁକରେ ଯେଉଁ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାହାରିଅଛି ସେ ବସ୍ତୁରେ ଅର୍ଥ-
 ଶକ୍ତିପ୍ରାପ୍ତ ସମାଜରେ ଯାହା ହିଁ ଦୋଳଅଛି
 ତାହା ନିମ୍ନରେ ଲେଖାଗଲା । ଅପଣ ନିଜ
 ପତ୍ରିକାରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରକାଶ
 କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବୁ ।

"ମୁଁ ମନେ ପକେଇ ଦେଖା ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ା ଚଳେଇ
 ପ୍ରବେଶକରୁ ନୁହେଁ ଗୁଡ଼ାଦାର ବସୁଦେବେ"

ଉପସେକ୍ତି ପ୍ରମାଣକୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଯେ
 କେବଳ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସ୍ୱତଃ କଲକ କଲେ
 ବା କରୁଲେ ପାପ ହୁଅଇ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ
 ଉଚ୍ଚରମାନେ ସ୍ୱତଃ ମଧ୍ୟ ହେବନ ବରଦା
 ନିକ୍ଷେପ ହେଲେହେଁ କରଇବା ପକ୍ଷରେ
 ଦୋଷ ବୋଲି ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ,
 ଯେହେତୁ ସତ୍ୟରତ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମଧ୍ୟ-
 ହେବନ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋପାଦକ ପାଶକାଦିଦ୍ୱାରା
 କରାହୁଏ ଦେଉଅଛି । ଆଉ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ
 ନିଜେ ବଳଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା କରନ୍ତି
 ନାହିଁ, ଦେବଳ ଲେଉଟାଳ (ନିକ୍ଷା ଦିଶାରି
 ପଢ଼ିବୁ ପ୍ରଭୃତି) ବଳଦ କରଇବା ପକ୍ଷେ
 କାହାର ଅପତ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଦେବ କରୁକ
 ମୁହର ଏପରି ପ୍ରକରେ ବ୍ୟବହାରକରଣ
 ସମାଜ ବ୍ୟବହାରରେ ବଳଦ କରବା ଓ
 କରଇବା ନିକ୍ଷେପଦୋଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକାର ବର
 ଲେଖକ ମନରେ ସମେତ ଜନ୍ମାଇବା ଅଧି-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁମୋଦେ ବୁଝି ପାରିବୁ ନାହିଁ ।
 ଦେଖାଗୁରୁକରୁକ ଦେଲେ ଯେ ବାହାସୁ
 ଶତନରେ ପୁରା ଲେବନର ଅଧର ହୁଅଇ
 ମାହି ଏହାର କାହାକୁ ଅକରତ ଅଛି । ସଦାସି
 ଶିଳଂ ଲେଖକରୁକଂ ନାଚରଣାୟଂ କରଇ-
 ଶାୟଂ । ଇତି ।

ଉପସ୍ତାପିତରେ ବସୁଦେବ ଏହିକ; ବ୍ରାହ୍ମଣ-
 ମାନେ ବଳଦ କରବା କିମ୍ବା କରଇବା ପାସ-
 କରୁକ ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗୁଦେବପକ୍ଷ
 ଉଚ୍ଚରମାନେ ସ୍ୱତଃ ବଳଦ କରବା ବରୁକ
 ହେଲେ ହେଁ କରଇବାରେ ପାପ ହୁଅଇ
 କାହିଁ । ଇତି ପ୍ରମାଣ ।

ପଞ୍ଚମ ଦେବେ ସ ଅରଣ୍ୟ ପାଠକପ୍ରମାଣପତ୍ର ।
 ପଞ୍ଚମ ପଠିତାଲୋକେଣି ବ୍ୟାବସାୟପାଠକେ । ଇତି

୩୩୮୮ } ବସୁଦେବ
 ବରୁକରପତ୍ରପୁର } ଶ୍ରୀ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ପଣ୍ଡି
 ଅର୍ଥନୀତିପ୍ରଫାସ-ସମାଜ ସମ୍ପାଦକ

To the Editor of UTKAL DIPIKA
 Sir,

There seems to be a growing im-
 pression in some quarters that I have
 something to do with the editorial or
 financial management of the infant
 paper called "The Orissa Patriot." I am
 at a loss to know who is to be
 thanked for having created such
 an impression or what was his object
 in creating this impression. For ob-
 vious reasons I feel it my duty to
 remove this impression by assuring
 the public which I do hereby, that
 I had or have no sort of connection
 with the paper, on the contrary the
 views expressed in one or two
 leaders, which I have cursorily read,
 on what the Editor calls self defence
 movement would not commend them-
 selves to the sympathy of any
 reasonable man "as being immoderate
 to selfishness.

I shall thank you for giving this
 letter an early insertion.

Cuttack } Yours &c.
 15th May, }
 1888. } M. S. Das.

ଶିଳ୍ପ ପତ୍ର ।

ନୂତନ ସୂତ୍ର ।

ନୀଳିକାମ ନାଟକ ।
 (ପ୍ରବସନ)

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଉତ୍କଳୀକ ସଂସ୍ଥାନସ୍ତରେ
 ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି

ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । ମୋଫସଲରୁ ପଠାଇବା-
 କାରଣ କୁହଇପାରି ତାହାକଟକର ଲାଗିବ

ବାବୁ ଦ୍ୱାରକାଧାରୀଅଚରଣଦଣ୍ଡି-ପ୍ରକାଶ
 "ଅକ୍ଷୟସମାଜ" ପୁସ୍ତକରେ ଦେଉଅଛି ।
 ଅଭିପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶକ ଦେବ । ପ୍ରବେଶକରୁ-
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ହେଉକଲେ ପା-
 ଘାଣିବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର
 ୩୩୮୮ } ସମ୍ପାଦକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି-
 ବୋଧାଗା ।

ଏକଦାସୁ ସବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀତ ବସ୍ୟା-
 ଉଅଛି ସେ ଓଡ଼ିଶା ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲରେ
 ଚଳଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଗୋ ୧୦ ଟି ବୃତ୍ତି ଖାଲଅଛି
 ଯେଉଁମାନେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି
 ସେମାନେ ଅପଣା ପ୍ରବଂସାପଣ ସହଜ
 ଅଗାମୀ କୁନିମାସ ତା ୧ ରଖରେ ଜିନରଲ
 ଦୁସିଷ୍ଟିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଆଉଟ ଯେଉଁମାନେ ଏହେଲୁ,
 ମାନର ଓ ଉତ୍କଳୀକର ପକ୍ଷରେ
 ଉତ୍କଳୀକ ଦୋଳସ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲସୁଲରେ
 ନିଅଯିବ ।

୩୩୮୮ } E. BOVILL
 ବଟକ } ସଂପାଦକଗ୍ରହଣ
 ଓଡ଼ିଶା ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲ କଟକ

NOTICE.

Keys to Royal Readers No. II and
 III (New Series) containing notes
 will soon be ready.

To be had at the Printing Company
 Cuttack.

GOWRI SUNKER ROY
 Secretary.

ମେହରୋଗ ।

ଘଟଣାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଯଦିଗାର ନି-
 ଠି ହେବ । ତୁରନ୍ତ ପ୍ରମେଦବ୍ୟୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁମତ କରୁଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଭଲାର୍ଥ ଗୋ-
 ଶକରକାର ଉପତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥକ୍ୟୟ-
 ସଦାସେ ଜୀବନର ମାତ୍ର ପରିଚାଳନା କରୁନୁହେଁ ।

ଏହି ଉପସ୍ଥାପନାରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା
 କଲେ ନୁହଇ ସେମ ଏକ ଭଲ ଚାରି ସପ୍ତା-
 ବିରେ ପୁସ୍ତକର ସେମ ଅବଶ୍ୟ ଅଭିଗନ୍ୟ ହେବ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଅଭିଗନ୍ୟ ନ ହେବେ ନିଶ୍ଚୟ
 କହୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଜୀବନର ସେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ସମ୍ଭବ ହିସ୍ତୁରୀରେ ପରଶତ ନ ଦେଲେ ଅଛି
 ଯିବ ନାହିଁ ଅନେକ ରୋଗୀ ଅଭିଗନ୍ୟ କର
 କର ପ୍ରବଂସାପଣମାନ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବସ୍ଥାରେ ପୁସ୍ତକାଦାରେ ପ୍ରକାଶକ ଦେବ
 କରଇବା ଅବେଶକୋଳ ନଂ ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣ
 ଟ, ଦେ, ଗଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀନଗରରେ ଏକ କଟକ
 ଦର୍ଶନାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଉତ୍କଳୀକ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ଦେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟି-
 ସିକ୍ସ ଟ୍ୟୁ ବା । ପୁଲକା ଓ ତାହାକଟକ ପୁଅ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୨୯ ର
ପୃ ୨୯ ଖଣା

ଗା ୨୨ ଶେ ମାତେ ମନ ୩୦ ୧୮୮୮ ମସିହା । ମା ୧୯୨୨ ର ୧୯୩୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧୁ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୯

କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନ ମହାଶୟୀ ବଳଦେବ ଦେବୀର
ମନ ୧୯୨୩ ଉପରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି । ଏ
ମହାଶୟୀ ମହାଶୟୀ ଅବସ୍ଥାରେ ପତ୍ନୀ ଓ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନ ମହାଶୟୀ ଅବସ୍ଥାରେ ମାତା
ଅବସ୍ଥାରେ ଏତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର
କରି ଶେଷକାଳକୁ ମାତୃପୁତ୍ର ହୋଇଥିଲେ
ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ଦୁହେଁ ତହିଁ
ହୋଇଥିଲେ ତହିଁ ସେ ସ୍ୱଳ ମଧ୍ୟ ଅତି ଅଳ୍ପ
କାଳରେ ଅପମୃତ ହୋଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା
ମହାଶୟୀ । ଅନେମାନେ ଅଶ୍ରୁ କରୁ ବା
ମହାଶୟୀ ମାତୃପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ସ୍ମେରଣ
ରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ।

ଉତ୍କଳୋପ ନାମରେ ଅତି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବନ୍ଦୀ-
ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ପୁସ୍ତକ ବାହାରଅଛି ଏବଂ
ଅନେମାନେ ତହିଁକୁ ଏକାକୀ ପାଠପୁକାର
କରୁଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ତହିଁକୁ ଏ ସମ୍ପର୍କ-
ପୁସ୍ତକ ଶୁଦ୍ଧମାନେ-କଞ୍ଚିପଣ୍ୟ ପ୍ରକର-
କ ଏବଂ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦାସୀ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ
କଳାକାରୀର ଶ୍ରୀ ସତକୁମାର ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରାଦ-
କଳାଦେବୀଦାସୀ ଉତ୍କଳୋପରେ ଅନୁବାଚନ
ହୋଇ ବାମଣୀ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି
ଏଥିର କଲେକର ପୃ ୧୨ ଓ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ
ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳୋପ ଶ୍ରୀମତୀର ଶ୍ରୀମତୀ
ଉତ୍କଳ ଦେବୀମାନ ସମ୍ପର୍କପୁସ୍ତକ ଅତି
ଏକା ଶ୍ରୀମତୀରେ ଅବଶ୍ୟକ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବ ।

ଏଠା ଉତ୍କଳୋପପ୍ରକାଶନାଳୟର ସାମ୍ବ-
ଧାନ ଦାୟିତ୍ୱମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅବସ୍ଥା
କଲେ ସମ୍ପର୍କିତ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ମଠରେ
କରୁଣା ହୋଇଅଛି । ଏ ଉତ୍କଳୋପ ପୁସ୍ତକ
ଅନୁରୋଧ ପାଠକ ଏ ଅଳ୍ପ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଯୋଗ
ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ଉତ୍କଳୋପ ପ୍ରକାଶ-
କର ଅଶ୍ରୁ ସ୍ୱଳ ଅଶ୍ରୁପୁତ୍ର ଦେଉଅଛି
କେବଳ ଅଳ୍ପ ପ୍ରାଣରେ ଉତ୍କଳ ଦେବରେ
ଉତ୍କଳୋପରେ ଉତ୍କଳୋପ ଦେବ । ଅନେମାନେ
ର ପ୍ରଧାନ ଅଶ୍ରୁ ସ୍ୱଳ ଉତ୍କଳୋପ ମଠ । ଅ-
ନେମାନେ ଅଶ୍ରୁ କରୁ ଏ ଉତ୍କଳୋପ
ଦାସୀ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ ଅଳ୍ପକାଳରେ ଉତ୍କଳ ଦେବ
କରୁ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍କଳୋପ ମଠ ପ୍ରକାଶ ଦେବ
ଦୁଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଉତ୍କଳୋପ ମଠ ପ୍ରଧାନ
ଉତ୍କଳ ।

ପୁସ୍ତକ କଲେକର ଯୋଗ୍ୟ ସାହେବ ଓ
ବରସାଲର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀମତୀ ସାହେବମାନେ
କେଉଁ କାଳରେ ଅନୁବନ୍ଧ୍ୟା କଲେ ଅବଧି
କରିବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଉତ୍କଳୋପ-
ମାନ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ଏ କଲେକର ଶ୍ରୀ
ପଠାକାରୀର ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀର ଉତ୍କଳୋପ
୫୦୦୯ ନା) ପଠାକାରୀ ସେଠାରେ ୫୨୦୯
ପୁକା ମିଳନ ନାହିଁ ଏବଂ ବରସାଲର ଶ୍ରୀ
କଳାଦେବୀକୁ କ ପାରି ଅର୍ଥକଳ୍ପ ଦେବୁ
ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ ମାନେ ଅନୁବନ୍ଧ୍ୟା

କରୁଅଛି । ସେତେ ଏପରି ଦେଲ କେତେ
କଳା ପୁସ୍ତକକୁ କରୁଣା କରୁଣା ପିତୃକାଳ-
କ କରମାତ୍ର ଅନୁର ବଦାନ ଦେବା ମତ୍ସ୍ୟ-
ନେତ୍ରୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ପିତୃକା-
କଳ ଦେବକଳ୍ପି ଅଶ୍ରୁରେ ଉତ୍କଳୋପ
ସେପରି କେଉଁଥିବାର ଅବସ୍ଥା ଦେବ ।

ଗର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
କଲେକରମାନଙ୍କୁ କଲେକରମାନେ ପାଠ
କରୁଅଛି ମତା ।

ଶ୍ରୀ ମେଣୀ ଶ୍ରୀ ମେଣୀ

ହସଲପ କଲେକର	୫	୫
କଲେକର କଲେକର	୫	୫
ମରସ କଲେକର	୫	୫
ସେଣୀ କଲେକର	୫	୫
ସେଣୀ କଲେକର	୫	୫

ଏ ପ୍ରକାଶରେ କଲେକର କଲେକର ଶ୍ରୀ
ପ୍ରକାଶରେ କଲେକର କଲେକର କଲେକର
କଲେକର କଲେକର କଲେକର କଲେକର କଲେକର

ଗର ଶ୍ରୀ, ଏଲ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ କଲେକର ମିତ୍ର
କାମରେ ମରସକଲେକର ଏକକଳ ଶ୍ରୀ
କଲେକର ହୋଇଅଛି ।

ପୁସ୍ତକ, କଲେକର, କଲେକର କଲେକର ଶ୍ରୀ
କଲେକର କଲେକର କଲେକର ଏଠା ଉତ୍କଳୋପ

ରାଜ୍ୟମେଷୁ ଏକ ଅବେଦନପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍ ସୁକ-
 ଶାର୍ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯିବ । ଏହି ଅବେଦନ-
 ପତ୍ର ଏଠା କଟକରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ
 କରାଯାଇ କାରଣ ସମ୍ପର୍କ ଦେଖିବେ ସଦ୍ୟ
 ମନୋମାନ ହୋଇଥିଲେ ସେ ସେମାନେ
 ଏକସମୟରେ ଏକସଙ୍ଗରେ ପାଠକଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସିତ
 ଶ୍ରମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାହା ପ୍ରକାଶ
 କରନ୍ତେ ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ତାହାଙ୍କ ସହିତ
 ନିଆଦାରୀ କରନ୍ତେ ପାଠକଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସିତ
 କରନ୍ତେ ଏହିପରି ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନର ଅବସ୍ୟ-
 କତା ନ ହୁଏ କାରଣ ପଠକ ଦେବାର ଅବେଶ
 ଦେବାରୁ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନରେ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥାନ୍ତି ।
 ପାଠକଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସିତ କରୁଥିବାପରି ତାହାଙ୍କୁ ସେ
 ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳ ଏହି ଭେଦନା-
 ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରନ୍ତେ ଏବଂ ଦରଖା ହୁଅନ୍ତ
 ଏ କାଳକ୍ରମେ ପାଠକଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପା କରାଯା-
 ତାରଣ ଦୂରରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପା
 କରନ୍ତେ ।

ଉତ୍କଳର ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମ ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍
 ଶର ମଞ୍ଜୁସାଗର ଅବସ୍ଥାରେ କଲେ । ମୈତ୍ରର
 ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଏହି କଳାକୁ ଧର୍ମ ହୋଇଅଛି ।
 ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟୟନ ଦୁର୍ଲଭ ହେବ ଓ
 ତଦାପ୍ତମାନଙ୍କ ଦଳପତ୍ର ହୋଇ ପ୍ରକାଶ
 ଏବଂ ଦୌରାନ୍ତରେ ଦକ୍ଷିଣ ଉତ୍କଳର ଦକ୍ଷିଣ
 ହିମାଳୟର ଲୋକମାନେ ଶ୍ରୀ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଏହାଙ୍କଦଳ ସହିତରେ ଯୋଗ୍ୟର କେତେ
 ଅନୁକମ୍ପା ସୁକ ହୋଇଥାଏ ସତ୍ୟ ମସିହା-
 ରେ ଏ ଦୁର୍ଭାଗ ଅରେ ଧର୍ମ ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍ ଓ ଉନ୍ନତ
 ସମୟରେ ତଦାକ୍ ହିମାଳୟର କାରାଗାରରେ
 ହୋଇଥିଲେ । ତାହାର ଧର୍ମସମୟରେ ଯୋଗ୍ୟ-
 ସଙ୍ଗରେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ କରନ୍ତେ ତାହାର
 ଶାସ୍ତ୍ର ଏ ଅଙ୍ଗଳ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଉନ୍ନତରୁ
 ସୁକରେ ହୁଏ ହୋଇଥିଲେ କର୍ମମାନ କରନ୍ତେ
 ସମୟରେ ଉନ୍ନତରୁ ତାହା ହୁଏରେ ଉତ୍କଳ
 ଦେଖା ହୋଇଅଛି ଓ । ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର
 ପ୍ରକାଶନାମ ଶକ୍ତି ସଦା । ଏହାର ଉନ୍ନତ
 ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପାଠକଙ୍କର ଏକଟି ଉଚ୍ଚ ସମସ୍ତୋର୍ତ୍ତ
 ପାଠକଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେଖିବେ ଉତ୍କଳ
 ମୈତ୍ରପିତୃକମଣ୍ଡଳ ଆଉ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି
 ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଏକ ସାଧାରଣ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଣ

ଧର୍ମର ଦକ୍ଷିଣରୁ ସେମାନଙ୍କୁ କରୁ ଦକ୍ଷିଣ
 କାରଣ ଉତ୍କଳ ମୈତ୍ରର ଅନୁକମ୍ପାରେ
 ସେମାନଙ୍କ କାମରେ ସେହି ଶାସ୍ତ୍ରର ଉନ୍ନତ
 କରାଯିବେ ଦକ୍ଷିଣରେ ଉନ୍ନତ ମେଷୁ
 ଦେବାରୁ ମାନ୍ୟତା କଳମାନେ ମୋଦମାର
 ସମସ୍ତ ଦୁର୍ଭାଗ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇ ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍
 ପାଠକଙ୍କୁ ହୁଏତ ରତ କରାଯିବ ଏବଂ
 ଉନ୍ନତରେ ଉନ୍ନତରୁ କ ସାଧାରଣର ଉନ୍ନ-
 ତାପରେ ହୋଇଥିବା ଅନୁକମ୍ପା ଉଚ୍ଚ ପାଠକଙ୍କ
 ଅପଣା ଉନ୍ନତା-ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍କଳର ଦେଖା
 କର ନିଜାନ୍ତ ଅନୁକମ୍ପା କରାଯିବ ଏବଂ
 ପରି ଉଚ୍ଚତରର ଯୋଗ୍ୟର ସେ ନ ପ୍ରଦାନ
 ପ୍ରଦାନ ପାଇବେ । ଏହି ସମ୍ପର୍କ କରନ୍ତେ
 ମାନ୍ୟତାରେ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କରନ୍ତେ
 କାରଣ ପ୍ରେରଣ ଦେବାରୁ ହୁଏତ ଦେବ
 କାରଣରେ ଉଚ୍ଚତରର ପାଠକ କର-
 ଅଛି । ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ମତାଦୟ ଏପରିକି
 ଅଛି ଦେବ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଉତ୍କଳ ଦର୍ଶ ଉନ୍ନତ ମାତରେ ଅନୁକମ୍ପା
 ଦାଦାରେ ଉନ୍ନତ ମାନ୍ୟତାରେ ଅଧ୍ୟ-
 ବେଶର ଦେବ ଦେବ ଉନ୍ନତ ମାନ୍ୟତା ଅଧ୍ୟ-
 ବେଶରେ ପ୍ରଭୁ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନ୍ତରୁ
 ଉନ୍ନତ-ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍ ଲୋକମାନେ ତାହାଙ୍କୁ
 ଦେବାରୁ ଦେଖି ଅନୁକମ୍ପାରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଅନୁ-
 କର ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳ ମାତ୍ର ୧୦ ଉନ୍ନ-
 ସମ୍ପା ସମୟରେ କାରଣରେ ତାହାଙ୍କୁ
 ସମସ୍ତର ମନ ଓ ଉନ୍ନତରୁ ଦୁର୍ଭାଗ ଦେବ
 ଅନୁକମ୍ପାରେ ଏବଂ ହୋଇଥିଲେ । ଉନ୍ନତରେ
 ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ପାଠକ ମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ
 ଦାଦା ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ କର ଦେଖିଲେ
 ସେ ଉଚ୍ଚତରର ସମସ୍ତ ତାହାଙ୍କୁ ଲୋକମାନଙ୍କର
 ଉନ୍ନତ ସାଧନ ଦେବ ତାହାଙ୍କୁ ସମସ୍ତର
 ପ୍ରକାଶ ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି ଏବଂ ସକର୍ମମେଷୁ
 ଉନ୍ନତ ଦେଖିବ ଧର୍ମ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବାରୁ
 ଅନୁକମ୍ପାରେ ଅନୁକମ୍ପା ସମସ୍ତର ଶାସ୍ତ୍ର
 ଅଛି ମାନ ଅଧ୍ୟୟନ ଦେଖିବ କରାଯିବ ସେ
 ଅଧ୍ୟାପି ଉଚ୍ଚତରରେ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରର ଲୋକ
 ଅଛି ସେ ହୁଏ ଓ ମୈତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 କରାଯିବ ଶାସ୍ତ୍ରର ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ
 ଅଛି । ଏହି ପ୍ରକାଶ ଏ ମତାଦୟ କରାଯିବ
 ତାହାଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଓ କରାଯିବ ଦେଖିବ
 ଲୋକେ କରାଯିବ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କର

ପାଠକ ତାହାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଚ୍ଚତର
 ଉନ୍ନତର ଅଧ୍ୟାପି ।

ପାଠକଙ୍କୁ ଦେଖିବେ ଉଚ୍ଚତରର ଲୋକମାନଙ୍କ
 ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କୁ ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍
 ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଉ କରାଯିବ ଧର୍ମରେ ପ୍ରକାଶ
 ମତ୍ର ଶକ୍ତି କରାଯିବ ଅଧ୍ୟୟନରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ହୋଇଥିବା ଏବଂ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କ
 ଅନୁକମ୍ପା ଦେଖା ଦେଖିବେ ଉଚ୍ଚତରର
 ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଏବଂ ଦେଖି ମନୋମାନ
 ହୋଇଥିବା କରାଯିବ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କୁ
 ଅଧ୍ୟୟନ ଅବଦୂରଦେବ ପ୍ରାଣରେ ଉଚ୍ଚତର ମେତ୍ର
 ହୁଏତ ତାହାଙ୍କୁ ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍ ସମୟରେ ଉନ୍ନତରୁ ଦେଖା
 ଅଛି ଏବଂ ଏହାପରେ ଉଚ୍ଚତର ମତ୍ରମେଷୁ
 ଦେଖି ଉଚ୍ଚତରର ଦେଖିବେ ତାହାଙ୍କୁ ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍
 ଦେଖା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଦୂରଦେବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଦେଖିବ ଦେଖା କାରଣ ଦେଖିବେ
 ନାହିଁ କରାଯିବ ଉଚ୍ଚତରର ଉଚ୍ଚତର । ଏହି
 ପଦ୍ଧତ୍ତ୍ୱାନ୍ ଅବଦୂରଦେବ ଅପଣା ଦେଖିବାରୁ
 ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ସକର୍ମମେଷୁ ଉଚ୍ଚତର ଅଛି
 ତ ଦେଖିବେ ତାହାଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତର ଅଧ୍ୟ-
 କର ଦାଦା କ କରାଯିବ ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ଧର୍ମ
 ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ତାହାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତରର ଉଚ୍ଚତର
 ଦେଖା ନ କରାଯିବେ ତାହାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ
 ଦେଖିବେ ସେହି ୧୨୫୦୦ ଅଧ୍ୟୟନ ଦେଖା ଦେଖି
 ଦେଖିବ ଦେଖିବ ସମସ୍ତ ଅବଦୂରଦେବ
 ଅଧ୍ୟାପି କରାଯିବ । ମତ୍ର ଉଚ୍ଚତର ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖା
 ତାହାଙ୍କୁ ସାଧାରଣତାରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଖା
 ଉଚ୍ଚତର କରାଯିବ ସମସ୍ତ ମତ୍ର । ତାହାଙ୍କୁ
 ଉଚ୍ଚତରର ଉଚ୍ଚତର ମତ୍ର ଓ ଉଚ୍ଚତରରେ
 ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରକାଶ ଦେବ ।

ମତ୍ରମେଷୁ ସୁକ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତରରୁ ମତ୍ର-
 କର ଧର୍ମ ଓ ଦେଖିବ ଅନୁକମ୍ପା ଉଚ୍ଚତର
 ଦେଖିବେ ସେ ତାହାଙ୍କୁ ମତ୍ର କରାଯିବ
 ଏହି ମତ୍ରମେଷୁ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ତାହାଙ୍କୁ
 ଲୋକମାନଙ୍କ ସମସ୍ତରେ ଧର୍ମ ଓ କାରଣ-
 ମାନଙ୍କୁ ସୁକରାଯିବ ତାହାଙ୍କୁ ଧର୍ମରୁ
 ତାହା ପ୍ରକାଶ ସୁକ ଦେଖିବେ ଉଚ୍ଚତରରୁ
 ଅଛି । ସୁକ ଓ ଉଚ୍ଚତରରୁ ଉଚ୍ଚତର
 ମାତ୍ର ଦେଖା ମତ୍ର ଦେଖା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ଅଧ୍ୟୟନ ଏବଂ ଦେଖିବେ ମତ୍ରମେଷୁ
 କରାଯିବ ଦେଖା ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଦାଦା

ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସର୍ବସମିତୀ ନିୟମ କରାଯିବ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀୟ ପ୍ରଧାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ମିଳିତସି-
 ଶାଳିତୀର ସଭ୍ୟ ଦେହକୁ ଅବା ନ ଦେହକୁ
 ସହିତ ସଭ୍ୟ ଦେବେ ବେଦେ ଅବଶ୍ୟ ହେବା
 ଦୃଷ୍ଟିକେ । ଏସବୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗେ
 ପଲ୍ଲ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଶିକ୍ଷଣର ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟ
 କରାଯାଇ ଉପଯୁକ୍ତ କନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ତେବେ
 ଉପଯୋଗୀୟ ଅପ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ବୁଦ୍ଧିଦେବ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
 ଶରେ କନାଜାର ଶିକ୍ଷାକର ରହିଥିବାପ୍ରତ୍ୟ-
 ଶେ ଲେବେ ତହିଁ ଉପରେ କେଉଁଠାରୁ ଦେବା
 ହେବେ ? ଅଳ୍ପ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଳୟରେ
 ଉପକର ଦେଉଥିବା ଶିକ୍ଷକର ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟ-
 ଶରେ କୋଡ଼ିଏ କଲେ ଫଳ ଏହି ଦେବ
 ଯେ ପ୍ରାଚୀନକାଳିନୀରେ ଉପଯୋଗୀୟ ସାହାଯ୍ୟ
 ଲାଭିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ଦେବେ ନାହିଁ । ଅଳ୍ପବଦ
 ଶିକ୍ଷାକ କର୍ମଶୈଳୀର ଏପରି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାର
 କିମ୍ପା ହଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଗତ କାହାଣୀରେ ପ୍ରକାଶିତ
 "ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷା" ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଠାରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦେଲୁ—ଉକ୍ତ
 ପ୍ରସ୍ତାବର ଗାତ୍ରୀ ଏହି ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରସ୍ଥ
 ମୁକ୍ତାର ବାକ୍ତ ବାମୋଦର ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ସନ୍ତାନ
 ଗାତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ବୁଦ୍ଧିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ
 ଚାହୁଁ । ସନ୍ତ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଯୋଗ ବାଡ଼ି ସାଜ
 କରା ସମୟରେ ଯୋଡ଼ା ବନ ଉତ୍ତରକୁ
 ଯିବାକୁ ମଙ୍ଗଳ ନାହିଁ ବା ଯୋଗ୍ ବଳରୁ
 ସହକରେ ଚାଲିବାକୁ ଯୋ ବନ ନାହିଁ ।
 ତଳରୁ ଯେ ହେଁ ବାମୋଦର ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ
 ଦୁର୍ଗାଚାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲଗାଇଦେଲ ଏସବୁରେ
 ଦୁର୍ଗାଚାର୍ଯ୍ୟ ଉକ୍ତାନ୍ତ ଉକ୍ତାନ୍ତ ହୋଇ ବନ ସହକ
 ଯୁକ୍ତ ଦେବରେ ଥାନା ସଡ଼ିକରେ କୁଟିଲ
 ଉକ୍ତ ଉପସ ଦାଃ ପାଳି ଥିବାରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍
 ଅପେକ୍ଷା ଦେବି ଭକ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଥାନା-
 ସାମଲରେ ଥିବା କ ୪ ଶ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଯୋଡ଼ା
 କ୍ରମେ ବର ଚାଲିଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଥାନା ପଶା ନାମକ ଜଣେ ପ୍ରାକ୍ଷିଣର ଶିଳ-
 ପୁତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକର ମୁଣ୍ଡର
 ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଶାସ୍ତ୍ର ସଂସ୍ପର୍ଶ
 ସେମାନେ ଉକ୍ତାନ୍ତ ଅନେକଦ ହୋଇପଡ଼ିଲେ
 ଅନୁକ୍ରମେ ପ୍ରାଣୀ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ପଡ଼ିଥିବା ପରେ
 ପ୍ରାଣୀ ଭାଗ ବରୁଅଛି ଓ ଦୁର୍ଗାୟ ଜଣକର
 ବସବା ସନ୍ଦେହ ହେଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଡ଼ରେ

ଅଥାଚ ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋଳଅଛି ଓ ୪ ଥି ବ୍ୟକ୍ତିର
 ଅଥାଚ ସାମାନ୍ୟ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ ଅବସ୍ଥିତି
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକର ଦେଲୁ ଓ
 ଅଶା କରୁଁ ଯେ ଯୋଡ଼ିବସ୍ତୁଆରମ୍ଭରେ
 ସରକ୍ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତେ ।

ଏ ନଗରରେ ଥିବା ଦୁଇ ମୁସଲମାନ ସଭା
 ମଧ୍ୟରେ ବିଚ୍ଛେଦ ଜାତ କରା ବାହ୍ୟାୟ
 ନୁହଇ ହୋଇ କୌଣସି ସଭା ହରୁକରେ ଅଉ
 ପ୍ରେରକପତ୍ର ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ
 ଅସମ୍ମତି ଜଣାଇଥିଲୁ ଉଆଚ ଏ ସପ୍ତାହରେ
 ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପ୍ରେରକପତ୍ର ପାଉଅଛି । ଏ ଦୁଇପକ୍ଷ
 ଉପଲମ ସଭାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଟଇ ଓ ଉକ୍ତ-
 ମଧ୍ୟରୁ ଏବଖଣ୍ଡ ଫ ଏକଅମ ସଭା ଓ ଅପରଖଣ୍ଡ
 ଜଣେ ନିରପେକ୍ଷ ମୁସଲମାନ ସଭାରୁ ଅଟଇ ।
 ଉପଲମ ସଭାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଯେଉଁ ସମ୍ପ
 ଏଥିପୂର୍ବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ
 ଏବଖଣ୍ଡ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଓ ଅପର ଖଣ୍ଡ
 ଉକ୍ତ ସଭା କଲିକତା ସଭା ସଙ୍ଗରେ ମିଶ୍ରିତବା
 ସମ୍ପର୍କରେ ଅଟଇ । ଅମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶ-
 ନାସାରେ ଏମାନ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅସମ
 ଦେଲୁ ଯେବେ ଏସବୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ
 କୌଣସି ସଭାର ଉପକାର ନ କର ବର-
 ଶେଷ ବକାଳକର ସର୍ବାସିଦା ହୁଅନ୍ତା । ଉ-
 ପ୍ରେରକମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପ ଲେଖିବାର
 ଲଜା ଏବ ଅବକାଶ ଅଛି ତେବେ ସହିରେ
 ଏ ଦୁଇ ସଭା ମଧ୍ୟରେ ମନୋମାଳିନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି
 ଦେବ ଅଥବା ଏବସଭାର ଅନର୍ଥକ ହେବ ଓ
 ଅନ୍ୟସଭାର ଅନର୍ଥକ ଉଣା ଦେବ ଏପରି
 ବିଷୟରେ ସମ୍ପ ନ ଲେଖି ଏମନ୍ତ ବିଷୟ-
 ମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବଳ ଲେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ
 ବ ଯାବା ଉଦୟ ସଭାର ଅଲେଖ୍ୟ ବିଷୟ
 ଦେବ ଏବ ସହିର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଦୟ ସଭା
 ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ ଏମନ୍ତ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ
 କରବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ଯେ ଚକ୍ରାନ୍ତ ମୁସଲ-
 ମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଉପକାର ଦେବ । ଏପ୍ରକାର
 ବିଷୟରେ ସମ୍ପମାନଙ୍କୁ ମନୋଯୋଗୀ କରୁ
 ପାରିଲେ ଉକ୍ତ ଉପକାର ଦେବ ଏବ ଆମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଅଲଳ ଓ ଅଗ୍ରତ ସହକ ଚାହା ପ୍ରକାଶ
 କରୁଁ । ଦେବନ ବିକ କରବାଦାର କଲଖଣ୍ଡ
 ବସ୍ତୁ କର ନୁହଇ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟରେ ଜାହାକୁ
 ଲଗାଇବାର ଉଚିତ ।

ବାକୁ ଅବିଳାସୁଦ୍ଧ ବୃତ୍ତ୍ୟା କନିଦାସକାଳ
 ମହାଟିକପତ୍ର ଭାଗ ବରୁଦାରୁ ଉନ୍ନତର୍ଣ-
 ସକାରେ ଅନେକ ପ୍ରାଣୀ ବାହାରଅଛନ୍ତୁ ଏବ
 ଏ କର୍ମର ବିପର ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ଉକ୍ତ
 ଚର୍ଚ୍ଚା ଅନେକସ୍ଥଳରେ ଲାଗିଅଛି । କନିଦା-
 ସକାଳର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉନ୍ନତାବସ୍ତା ଏବ ସକାଳ
 ସଖ ସୁକଳତା ପ୍ରତ୍ୟ ଶବ୍ଦଶୈଳ୍ୟେକଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ
 ମନୋଯୋଗ ବିଷୟମାନ ବିବେଚନା କଲେ
 ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଗାୟମାନ ଦେବ ଯେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟର
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରୟୋଜକ । ଯେତେ-
 ବେଳେ ମହାଲ ରାମସମୁଦରେ ବୁଦ୍ଧ ରହିଥିଲା
 ଏବ ସକାଳ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ସହସାମାନ୍ୟ
 ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଅ ଯାଉଥିଲା ତେବେବେଳେ କଲେ-
 କୁଟିଏ ସିରପ୍ରାଦାରକଦ୍ୱାରା ମହାଟିକକାର୍ଯ୍ୟ
 ଏକପ୍ରକାରରେ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ହେଉଥିଲା । ସେ
 ଦୁଃଖର ଅବସ୍ଥା ସେସ ଦେଲରୁ ପୁଅକ୍
 ବନୋବସ୍ତୁର ପ୍ରୟୋଜନ ଦେଲ ଏବ
 ତେବେବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଭୁନିବାହେବ
 କଲେକୃଷ୍ଣର ଦୋଷ ନୁଅନ ଅନୁବେଦନର
 ଚରଣବାନ୍ଧବକୁ ପାଦବା ଚଠିକ ମନେ କର
 ସହକ୍ଷରପୂର୍ବକ ବାକୁ ଅବିଳାସୁଦ୍ଧ ବାବରେ
 ଉକ୍ତ କର ନ୍ୟସ୍ତ ବିଷୟରେ ବୁଦ୍ଧ ଉଦ୍‌ବାଳ
 ଏହପରି ନୟମରେ ଚାଲିବ ବୋଲି ସେ
 ମନେ କରୁଥିବାର ଅନୁମାନ ଦେଉ ନାହିଁ
 ଏବ ନିମନ୍ତ ସକାଳର ବ୍ୟାପାର ଦୃଷ୍ଟିଦେବାରୁ
 ସୁତନ୍ତ୍ର ଜଣେ ମହାଟିକ ରହିବାର ବିଶେଷ
 ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ସକା ଏବ ଚାହାକ
 ପରକାରବର୍ଗଣର ବାଟିକ ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ ଅଧଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଦେବ । ଏବ ଟଙ୍କାର ଦେବାବସ୍ତୁ
 ବୁଝିବା ଏବ ସବଳଖଣ୍ଡୟର ତତନ୍ତ୍ର କରବା
 ଏବବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସହାଦା ନିୟମ ରଖିବା ସକାରେ
 ସଂପ୍ରେକ୍ଷକାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଓ ଚାହା ନ ଦେଲେ
 ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଉଣା ନୁହଇ । ଏପରି ରକାଉ
 ମହାଟିକ ଦେବା ଗୋଟିଏ ମର୍ଯ୍ୟଦାର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅଟଇ ଏବ ସେ ମର୍ଯ୍ୟଦା ରକ୍ଷା କରବା ଭଲ
 ଅର୍ଥର ପ୍ରୟୋଜକ । ଅବଶ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ଅନୁକ୍ରମ ମାସକୁ ୪ ୨୦ ବା
 ବେତଳରେ ଜଣେ ନଗରବାନ୍ ଏବ ବୁଝାନ୍
 ବ୍ୟକ୍ତିକ ରକାଳ ମହାଟିକପତ୍ରରେ ନିୟମ
 ନ କଲେ ଭଲ ଦେବ ନାହିଁ । ଉଦ୍‌ବାବନ୍ତୁ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କଲେକୃଷ୍ଣରାଦେବ ଏ ବିଷୟ-
 ମାନ ବିବେଚନାପୂର୍ବକ ଜଣେ ପ୍ରବଳ ମହାଟିକ
 ବିଷୟକୁ ବିବେଚନରେ ନିୟମ କରନ୍ତେ ଏବ

ସୁନା ଗୁଣୀ ଓ ଉତ୍କଳମାର ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତଙ୍କ
 ଗୁରୁ ଯଥାସାଧ୍ୟାୟେ ଏହାଙ୍କ ଦାସରେ
 ରହିବ । ପୂର୍ବ ଦେବୋତ୍ତର ମାହାଲର କାର୍ଯ୍ୟ
 ମଧ୍ୟ ମାହାପାତ୍ର ଦେଖା ଶୁଣା କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ
 ଦୈବକର ମେଢ଼କମା ଉତ୍କଳ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ
 ଠାରୁ ତାହା କାନ୍ଧି ନିୟୁ ଯାଉଅଛି । ଉପସ୍ତୁ
 ମହାପାତ୍ର ଦାସରେ ରହିବ ଉତ୍କଳସାହାଯ୍ୟ
 ଗୁଣୀଙ୍କ ଅଧୀନରେ ସୁଦ୍ଧା ରହିଲେ ଯେ ଭଲ
 ଦେବ ସେ ବସନ୍ତରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଭରଣ
 ତୁଅଛି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ଟୁଟି ସାଦେବ କଲେକଟର ଏ
 ସମସ୍ତର ସ୍ୱବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରପାରିବେ ଏବଂ
 ତଦ୍ୱାସ୍ତୁ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତରଣତା ପ୍ରଦାନ ପାଇବ ।

ଦେହୁ' ଶକ୍ତା ବରଗୁଣ ସେବେ ସୁଖୀଙ୍କ
 ଦରଶାସ୍ତ୍ର ମତେ ଅକଳାସ ବାବୁଙ୍କ ବର୍ମ ଗଲ
 ଚେବେ ଏଣିକ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ଲେବ ଉଲ୍ଲ
 ପଦରେ ରହିବ ତାହାଙ୍କ ସହଚ ସୁଖୀର ନ
 କଲଲେ ସେହପରି ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଲବ୍ୟବ ସତ୍ତ-
 ସାରେ ଓ ଚହିରେ ଭଲଲେକର ଦକଳାମ
 ଦୋଇପାରେ ଓ ଗୁଣୀ ମଧ୍ୟ ଏକଲକ୍ଷ ମାହା-
 ପାତ୍ରଙ୍କୁ ରଢ଼ିଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବା ସ୍ତ୍ରୁଲେ
 ସେପରି କରବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ବୋଲିପାରନ୍ତି ।
 ମାତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ ବିକେତଳାରେ ଏପରି ଶକ୍ତା
 କରବା ସ୍ୱକ୍ରିୟକୁ ଦେଇ ନାହିଁ କାରଣ
 ଅକଳାସବାକୁ ଲଜାପୂର୍ବକ ବର୍ମ ଚ୍ୟାଗ କର-
 ବାରୁ ତାହାଙ୍କ କରୁକରେ ଦୋଇଥୁବା ଦର-
 ଶାସ୍ତ୍ର କରୁର ଦୋଇ ପାର ନାହିଁ ଏବଂ ଏଣିକ
 ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସକାଦା ଏହିକାର୍ଯ୍ୟରେ ରହିବ
 ସେ ନିୟମମତେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଅବହାସ
 ପାଇବ ଏବଂ ଅଧିକ ସାବଧାନତା ସହର ଚାଲିବ
 ସୁତରାଂ ତାହାଙ୍କ କରୁକରେ ଦୁଆରେ ବେହୁ
 ବହି କରୁପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତ୍ରେପୁଟୀ ଗର୍ଭ ।

ପିତୃନିଷିପନ ନିବ୍ୟାତନ ପ୍ରମାଣୀର ପ୍ରଧାନ
 ରବେଶ୍ୟ ଯେ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ମାନେ ମିତ୍-
 ଶପସର ସମ୍ଭବର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ କ
 କରୁ ଯାହାକ ବ୍ୟକ୍ତିକଦ୍ୱାରା ତାହା କରୁର-
 ଦେବା ସହରେ ପ୍ରଶଂସାକ ଦେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେତ୍ରକ
 ଉଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ନିବୃତ୍ତ ଦେବେ ସୁଦ୍ଧା
 ଦେବେ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଦାକମମାନେ
 ଶ୍ରୋତ୍ର ଉଦେଶ୍ୟ ପ୍ରମାଣରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦେହୁକିନ୍ତୁ ବଡ଼ ବ୍ୟାଧିର ତଥା ଅଟଇ । ବୃଷୋ-
 ଶକ୍ତର ତ୍ରେପୁଟୀ ମତ୍ରେପୁଟୀ ବାବୁ ମଦେନ୍ଦ୍ର-

ଚନ୍ଦ୍ର ମନୁମହାର ଏକ କୁଳକୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ସେଠା
 ମିତ୍ରେନିଷିପାଲକାର ତ୍ରେପୁଟୀମାନ ଦେବାକୁ
 ତାହାଙ୍କର ବଡ଼ ପ୍ରକା ନେତେଦେବେ କମି-
 ଶନକମାନଙ୍କ କମିଶୀରେ ବାବୁ ସମକାସପୁଣ
 ଅଗସ୍ତି ବ, ଏ, ସମ୍ଭାଷଣ ନିବ୍ୟାତନ ଦେଲେ
 ଚତୁଷଶାତ୍ର ତ୍ରେପୁଟୀବାବୁ ଦେବେକ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଶ୍ୟ ନିବ୍ୟାତନ ମେମ୍ବରଙ୍କୁ ଦେଲେ କିଶାର
 ମାଳିଷ୍ଟେଟକ ନିକଟକୁ ଏକ ଅଦେବନ ପତ୍ର
 ସ୍ୱାକ୍ଷର ବସଲ ପଠାଇଲେ ଓ ଯହିଁରେ ନିବ୍ୟା-
 ତନ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ଭାଷଣ କ ଦୋଇ ପାରିବେ
 ସେଥିପାଇଁ ଏକ ଗବୁମନୁବ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କଲେ ।
 ମାଳିଷ୍ଟେଟ ସାଦେବ ଉଲ୍ଲ ଅଦେବନପତ୍ର
 ବରଗାୟ କମିଶନର ସାଦେବକ ନିକଟକୁ
 ପ୍ରେରଣ କରବା ସମୟରେ ତ୍ରେପୁଟୀ ମାଳି-
 ଷ୍ଟେଟ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁମତ୍ତ
 କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବରଗାୟ କମିଶନର ତ୍ରେପୁଟୀ
 ବାବୁଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଷଣ କ କର ନିବ୍ୟାତନ କମିଶୀର
 ଏକ ଉପୋକ୍ତି ଚଳିବ କରଇନ୍ତି । ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ
 ବାହାଦୂର ଉଲ୍ଲ ତ୍ରେପୁଟୀବାବୁଙ୍କୁ ଫରକପୁର
 ସଦର ମୁଦାମକୁ ବଦଳ କରଇନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଯେଉଁ ପ୍ରାକରେ ନିବ୍ୟାତନ ପ୍ରମାଣୀ ପ୍ରଚଳନ
 ନାହିଁ ସେଠାରେ ସମ୍ଭାଷଣକ ନିବ୍ୟାତନର
 ଅଦେଶ ଅତି ସଲ୍ଲଭସ୍ୟ ଦେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେତ୍ରକୁ
 ବାହାର ଅଛି ଓ ତଦ୍ୱାରା ଶ୍ରେଷ୍ଠକଟ ବାହାଦୂର
 ତାଙ୍କ ଉଦାରତାର ପରତପ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରଇନ୍ତି
 କିନ୍ତୁ ସ୍ତୁତ୍ୟ ଦାକମମାନେ ଉଲ୍ଲ ଅଦେଶର
 ପ୍ରତିକୂଳରେ ଦଶାୟମାନ ଦେହୁଅସନ୍ତି ବଡ଼
 ଅସ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟଇ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-ପଦ୍ୟାବଳୀ ଫଳ ।

କଲକତାର ଗତ ୧, ଏ, ପାଞ୍ଚପଦ୍ୟାବଳୀମା-
 ନକ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୨୨ ଶ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇପତ୍ର
 ଓ ଅକରପଦ୍ୟାରେ ଜ ୧୦୦ ଶ ଉତ୍କାଣ୍ଡି
 ଦୋଇପତ୍ର । ଓଡ଼ିଶାରୁ ଜ ୮ ଶ ପ୍ରକ ଓ
 ଜ ୧ ଶ ବିଷୟ ପଦ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ-
 ଥୁଲେ ଜ ୮ ଶ ପ୍ରକ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୩ ଶ ଅକର-
 ପଦ୍ୟାରେ ଓ ବିଷୟ କମଳ ଦେବକ ପାପ-
 ପଦ୍ୟାରେ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇପତ୍ର । ଜ ୩ ଶ
 ଅକର ପଦ୍ୟାରେ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ପ୍ରମାଣକ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୧
 ଉକ୍ତପୋଟ ବିଷୟରେ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇକଣ
 ଦୁଇଗୋଟ ବିଷୟରେ ଅକର ପଦ୍ୟାରେ
 ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଲବ କରଇନ୍ତି । ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଜ ୧୦ ଶ
 ପ୍ରକ ପଦ୍ୟାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର-

ଧରୁ ଜ ୨ ଶ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇଥିଲେ ଏମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨ ଶ ଦେବକ ମୋଟେବ ବିଷୟରେ
 ସମ୍ଭାଳ ସହଚ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଲବ କରଥିଲେ ।
 ଏଥର ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ପଦ୍ୟାରେ ଫଳ
 ସଂଖ୍ୟାରେ ଅସନ୍ତୋଷକଳକ ଦେଲେଦେ ଦୁଇ
 ଉକ ବିଷୟରେ ସମ୍ଭାଳ ସହଚ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦେବା
 ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷକଳକ ଅଟଇ । ବିଶେଷ ସୁଖର
 ବିଷୟ ସେ ଏଠା ଶ୍ରମମାନେ ସମ୍ଭବରେ
 ମାନ୍ୟର ସହଚ ଉତ୍କାଣ୍ଡିଦା ଲବକରଇନ୍ତି ।
 ଲଦାନୀ ସମୟରେ ସମ୍ଭବର ଅଦର ସତ୍ତ-
 ତର କମ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ଓ ସମ୍ଭବ ମୋଟେବ
 ମୁତଲକ୍ଷା ବୋଲି ସମସ୍ତଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉପେକ୍ଷିତ
 କିନ୍ତୁ ସମ୍ଭବ ଏକସମୟରେ ଲବକବର୍ଷର
 ମାତୃଲକ୍ଷା ଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଲକ୍ଷା ଅବ୍ୟାଧି-
 ପ୍ରାକରେ ଅଦର ଅତର ମାତୃଲକ୍ଷିରେ ଅନାଦର
 ଏପକାର ପ୍ରକରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିନେକରେ
 ଏହାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଦେଖି ଅନୁମାନେ ଅନ୍ୟକୁ
 ସନ୍ତୋଷ ଲବ କରୁଅଛୁ ।

ପାଞ୍ଚୁଅର୍ଥକ ପଦ୍ୟାରେ ସଂଖ୍ୟାକା ଜ ୩୮୨ ଶ
 ଶ୍ରମ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇପତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀ-
 ରେ ଜ ୪୧ ଶ, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୮୦ ଶ
 ଓ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୩୨୧ ଶ ଶ୍ରମ ଉତ୍କାଣ୍ଡି
 ଦୋଇପତ୍ର, ଗତ ବର୍ଷ ସଂଖ୍ୟାକା ଜ ୮୩୪ ଶ
 ଶ୍ରମ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ୧ ମ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୨୧ ଶ, ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ଜ ୨୧୩ ଶ ଓ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୩୦୦ ଶ
 ଥିଲେ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଏଥରର ଫଳ
 ଅତିସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସନ୍ତୋଷକଳକ । ଏଠାରେ
 ରେଭନ୍ନା କଲେକଟରୁ ଜ ୧୮ ଶ ଓ କଣେ
 ବାହାରଶ୍ରମ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରରୁ
 ଜ ୨ ଶ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଓ ବାହାର ଶ୍ରମକୁ
 ଗେଲ ଜ ୪ ଶ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍କାଣ୍ଡି
 ଦୋଇପତ୍ର । ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଜ ୧୨ ଶ ଶ୍ରମ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ଜ ୧ ଶ ୧ ମ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଓ ଜ ୨ ଶ ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଓ
 ଜ ୪ ଶ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ମୋଟେବ ଜ ୧୮ ଶ
 ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇଥିଲେ । ଏଥର ଜ ୧୮ ଶକ
 ମଧ୍ୟରୁ ଦେବକ ଜ ୧ ଶ ଉତ୍କାଣ୍ଡି ଦୋଇପତ୍ର
 ପୁଣି ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶ୍ରମ ଏଥରୁ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକ-
 ଠିତ ଦେହୁଅଛୁ ସେ ପାଞ୍ଚୁଅର୍ଥକ ପଦ୍ୟାରେ
 ଫଳ ଅଗ୍ରାନ୍ତରୁ ଦୋଇ ନାହିଁ । କିଏ ଓ
 ପାଞ୍ଚୁଅର୍ଥକର ଫଳ ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପେକ୍ଷା ମତ
 ଦୋଇପତ୍ର ।

ଦେବୀନାମ-ସମ୍ପାଦ ।

ଅପରପୁର ଶ୍ରୀମତୀ ଅଞ୍ଜଳିଦେବୀଙ୍କ ଦେବୀ ଦେବୀନାମ ପ୍ରକାଶନ ବ୍ୟବସାୟ ମୁକ୍ତି ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଦେବୀ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରନ୍ତୁ । ମନୋହର ମଦ୍ୟାଳୟକୁ ନ ବଜାର ପଦମଧ୍ୟରୁ ବନ୍ଦିବୋଧୀ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତୀତି ନିରାମ ବସନ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁଦିନକ୍ଷ ଶୁକ୍ଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପହିଲା ଦିନରୁ ଦେବୀଙ୍କ ଦେବୀନାମ ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦନା ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ମନୋହର ମଦ୍ୟାଳୟ ମୁକ୍ତି ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଦେବୀ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରନ୍ତୁ ।

ମନୋହର ମଦ୍ୟାଳୟ ବସନ୍ତ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରଥା ନିଠା-ନିଠାଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ବହୁ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଦେବୀଙ୍କ ଦେବୀନାମ ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପାଦନା କରିବାକୁ ଯତ୍ନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଅନୁଦିନକ୍ଷ ଶୁକ୍ଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପହିଲା ଦିନରୁ ଦେବୀଙ୍କ ଦେବୀନାମ ପ୍ରକାଶନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ମନୋହର ମଦ୍ୟାଳୟ ମୁକ୍ତି ଲାଭପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଦେବୀ ଦେବୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା କରନ୍ତୁ ।

ପରିଚ୍ଛେଦକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

Chowdhry and Co.,—ଅପରିଚ୍ଛେଦ କର୍ତ୍ତୃକ୍ରମ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶ ଚୁକ୍ତି ଲାହିଁ ପୁଣି କୌଣସି କର୍ତ୍ତୃକ୍ରମ ଅପରା ଶୁକ୍ଳ ଦେବୀଙ୍କପ୍ରତି ବା ସଙ୍ଗେ କର୍ତ୍ତୃକ୍ରମେ ଅପରା କରକର ଦୋଷଣୀ ଅପର ଚୁକ୍ତି । ଚୁକ୍ତି ପଦାପେ ଫକାଦପସର ସାଦାଧ୍ୟ ଦରକାର ଚୁକ୍ତି ଲାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଗଜାଧର ଲେଙ୍କା—ଦେଶାଧାର ବାରି-କୃତୀ ପୁସ୍ତକର ଯୋଡ଼ି ଏ ପୁସ୍ତକର ଅଧ୍ୟାୟ-କାର୍ଯ୍ୟର କର୍ତ୍ତା ରେଖିଅଛନ୍ତି । ପରିଚ୍ଛେଦକଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରୀମତୀ ମଧ୍ୟ ଶାଦାକ ବପ୍ତାଗରୁ ମନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନ ପ୍ରକାରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ମନର କର ନ ଯାଇ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶନକୁ ଅଧ୍ୟୟ ଦେଲି ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାୟରେ କର୍ତ୍ତା ରେଖାଅଛୁ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ଦାମ୍ୟମରେ ରଖିଥିଲେ ପ୍ରମାଣ ଦେବୀର ବହୁମାତ୍ର ଇୟ ଲାହିଁ । ଏମନ୍ତ-ସ୍ତବେ ପୁସ୍ତକରୁକରେ ଅବଧ ପଞ୍ଜିକ୍ରମ-ଗ୍ରାରେ ନାହିଁ କ ଦେବା ତେ ଅଧ୍ୟୟ ଓ ଦୁର୍ବଳ ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ପ୍ର ମଦାପିମାଳେ ଅପରା ରାସାବିଧାରେ ଅପେ ଶୁଭ କ ଦେଲେ ଦେଲେ ତାହାକୁ ରଖି ନିଗମକ କାହିଁ ଏକ ଅଧ୍ୟୟଣ ପୁସ୍ତକ ଉପାଧିରେ ହୋଇ ଅଧ୍ୟୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବ ।

ପରିଚ୍ଛେଦକ ।

ପରିଚ୍ଛେଦକଙ୍କ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-ମାନେ ବାସ୍ତାବ୍ୟେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟେ ସମ୍ପାଦକ ମଦ୍ୟାଳୟ-ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ— ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ— ମଦ୍ୟାଳୟ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟେ ଆକାଶଗର୍ଭୀ ଭେଦପାତ୍ର-ରେ ଗଜ ରାଜ୍ୟେ ଶ୍ରୀ ରାଜ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷରେ ଉପାଧିକାର ଅଗ୍ରୀପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲା । ଅନୁ-ଦେବ ନିଗମ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀଙ୍କ ଚରଣ-ଗରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୦୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ପଦ ପ୍ରକାଶ ଅନୁ ଦର୍ଶନକର ଏକାଦେକରେ ଦୋଷ ଓ କର୍ତ୍ତୃକ୍ରମଦ୍ୱାରା ଦୋଷ ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାଣବଶାଳିବାକୁ ପଦାଧ୍ୟକ୍ଷ କରୁଥିଲେ ଓ ଶ୍ରୀଲେଖକମାନେ ନିଜ ପ୍ରକାଶ୍ୟକୁ ଶୁଭ-କ୍ରୋଡ଼ରେ ଧରି ଉପାଧିକାରରେ ପଦକ୍ରମକୁ ଇଚ୍ଛୁଷ୍ଟ ଧାରଣା ଦେଉଥିଲେ । ମାତ୍ର କ୍ରମକୁ କର୍ମକାର ସ୍ୱୟଂ ଶେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃକ୍ରମ-ମାନଙ୍କରୁ କେବଳ କିମ୍ପା ବାହାର କରା-ଯିଲେ ଏକ ଯତ୍ନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ଓ ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତ କରି ଧର୍ମପ୍ରକାଶକର ଉପକ୍ରମ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ସେସମୟରେ ଲେଖକମାନଙ୍କର ଅର୍ଜୁନ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚୋଷୀ, ବନ୍ଧୁ ଓ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ରଥା ଦୂରେ ଥାଇ ଦେଖି ପ୍ରକୃତ ଦୂରତ୍ୱ ସାଦାଧ୍ୟ କରବାକୁ କରନ ନ ଦୋଇ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଅଧର ୧ ଯଦ କର୍ମକାର ଏହି ସାଦାଧ୍ୟକାରରେ ଯତ୍ନର ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ, ତାହା ଦେଲେ ଉକ୍ତ ପ୍ରାଣର ଅର୍ଥାଧ୍ୟକ୍ଷକୁ ଅନୁଗତ ହୋଇ-ଥାନ୍ତା; ଅନୁ ଶେଠା ଲେଖକମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଯେ ସପର ଗୋଦାୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହା ଲେଖିବା ବାଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନୁ ଏକ ଅନୁଗ-ନେ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ପଦ ଅନୁରତ ସାଧୁବାଦ ଦେଉଅଛୁ, ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ଏକଦାକ ଗ୍ରାସକାରୀରେ ପ୍ରକାଶକରୁ ଗଦାଦାନ ଦେଇ ନିଜର " ପ୍ରକାଶକର ବାଦ " ଉପାଧିମାନ କରନ୍ତୁ । ଇତି ।

ପୁସ୍ତକକର୍ତ୍ତା } ବସନ୍ତକାର
ଶ୍ରୀ ମଦ୍ୟାଳୟ } B. M. S.

ମଦ୍ୟାଳୟ,

ଏହି କ ରଚକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟେ ଦ୍ୱୀପ ଦେବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଦୈବକ କେବେକ ଅପରେ ଧାନ ଫସଲର ବାଧା ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଣପାତକରେ ଦୁର୍ଭିକ ହୋଇଅଛୁ । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ କରାଗସ୍ତ କନନ୍ଦୀର ଅଧ୍ୟାୟ ଦୁର୍ଭି ରକ୍ଷା ହୋଇଅଛୁ ମାତ୍ର ସେ-ମାନଙ୍କୁ କେବେ ମନସାକ କରବାକୁ ଜନ ପାଇଁ ତାହାହିଁ । ଯେଉଁ ପ୍ରାଣପାତକରେ ବକ୍ର କରାଗସ୍ତମାନଙ୍କରେ ଜନ ସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛୁ ସେହି ପ୍ରକାଶକରେ ପ୍ରକାଶକରେ କିମ୍ପା ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଣକ୍ରୀ ଗ୍ରାହଣ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଶେଠାରେ ସେ ୧୦ ର ଉତ୍କଳ ନିକୃଷ୍ଟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶକେ ଅକାରକରୁ ନାନାପ୍ରକାର କମ୍ପା ଫଳ ମୁଳ ଓ ଶାଳ ଲେଖକ କର ପଦପାତ କରୁଅଛୁ । ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବୀଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରାହ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାୟ ଅପରା ରକ୍ଷାକାରୁ ନିଗ୍ରେଷ ଗ୍ରହଣପ୍ରକା କର୍ତ୍ତା ବା ଅଛୁ । ଚରଣରେ ପଦକ୍ରମକ୍ରମରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦାବାନକର ସନ୍ଧ୍ୟା ଓ ପ୍ରାଣ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣାବଳ ଏପରି ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଯେ କେବେ ପ୍ରାୟ କର ଅଠକାଠାରୁ ପାଞ୍ଚଦଶବର୍ଷର ଯୁଦ୍ଧ ବାହାର ଦୋଷ ସୁଂ ଶାସିତା ତଳାତାକୁ ଅଧ୍ୟୟ ଦେଉଅଛୁ, ମାତ୍ର ଲାଖ୍ୟର ଦ୍ରଷ୍ଟ ସ୍ୱୟଂ ଏହି ସେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରକାଶକୋକସ୍ତ ସ୍ୱୟଂ ମୋଫସଲରୁ ବସ୍ତୁକମାନ କର ଗ୍ରହଣପ୍ରକାଶନ-କର ଦୁରକ୍ରମା ଅନୁକ୍ରମରେ ସବସ୍ତୁ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ଯଥାପୋଷ୍ୟ ସାଦାଧ୍ୟ କରୁଅଛୁ ପରମେଷ୍ୱର ପ୍ରକାଶକ ଏହି ସବସ୍ତୁକର ଉପଗ୍ରାହୀ କେବେ ପଦକ୍ରମ-ମାନେ ଦୁର୍ଭିକ କାରକରୁ ମୁକ୍ତି ରହିବେ । ଏକଦାରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁଗ୍ରହ ନାହିଁ-ମାନ ବାସନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରବା ଲାଭ ।

କରକ } ଅପରକର
୨ । ୧୮୮୮ } ଶ୍ରୀ ଗଜାଧର ଲେଙ୍କା ସମ୍ପା

ମଦ୍ୟାଳୟ ।
ଅଧ୍ୟାୟକ ସ୍ୱକ୍ଷୁଷ୍ଣ ଚରିତାରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣିତ ପଦ୍ୟକ୍ରମ ଦେଇ ବାସନ୍ତ କରବେ ।
(ଶୁକ୍ର ପ୍ରକ)
ଧର୍ମ ଦୈବୀକର ମହମା ଲୋଭ
ତୋ ପୁତ୍ର କର୍ତ୍ତୃକ୍ରମେ ପ୍ରାଣ ବାହାର ।
ଯେବେ ଦୋଷ କର ଏ ଧ୍ୟାୟ କର

ଫରାଦି ବିଚାରାଳୟର ଗଣିତ ମାଧ୍ୟମରେ ସନ ୧୮୮୮ ମସିହା ।

ଫରାଦି ବିଚାରାଳୟର ଗଣିତ ମାଧ୍ୟମରେ ସନ ୧୮୮୮ ମସିହା	ଫରାଦି ବିଚାରାଳୟର ଗଣିତ ମାଧ୍ୟମରେ ସନ ୧୮୮୮ ମସିହା	ଫରାଦି ବିଚାରାଳୟର ଗଣିତ ମାଧ୍ୟମରେ ସନ ୧୮୮୮ ମସିହା
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଏକ, ଏକ, ଏକ	କଟକ ମିଶନ ଦାଫତର
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଅକ୍ଷୟକୃଷ୍ଣ ଦାସ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଦାଫତର
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ବ୍ରଜବିହାରୀ ଦାସ	ଭେଟକଣ୍ଠା କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଦେବେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଦାସ	ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ପଦ୍ମାବତୀ ଦାସ	ଭେଟକଣ୍ଠା କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଗୋକୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଭୃଗୁନାଥପ୍ରସାଦ ଦାସ	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଦାଫତର
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ହରିଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ	ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଉତ୍କଳ ଦତ୍ତ	ଭେଟକଣ୍ଠା କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ରମାନାଥ ଦତ୍ତ	ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ନୀଳମଣି ନାଥ	ପଦ୍ମାବତୀ ଦାସ ଅକେଡେମି
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ସୁକୁମାର ଦାସ	ଭେଟକଣ୍ଠା କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ବିପ୍ଳବ ଦାସ	ଏକକ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର	ସାକ୍ଷର ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଦତ୍ତନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ	ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଅନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ	"
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	"
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ପଦ୍ମାବତୀ ଦାସ	ଭେଟକଣ୍ଠା କଲେଜିଏଟ ସ୍କୁଲ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଏକ, ଏକ, ଏକ	"
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଦାସଗୁପ୍ତା ରାୟ	"
ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରାଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ	"

174

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Vertical handwritten text in Odia script]

[Vertical handwritten text in Odia script]

୧୯୨୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ

କଟକ

ସମସ୍ତ ଉପକ୍ରମ ଯୋଡ଼ିବା କର
 ଦେଖନ୍ତୁ ମହୁଣା ଚୋର ଅପରାଧ । ୧ ।
 ସତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରାଣହୀନକରେ
 ଶେଷ ଭାଗରେ ନିରାଶରେ
 ଦୋର ଚାଲି କଟକେ ବହୁତ
 ବିନାଶ କର ହେ ନିଜ ଜାତିରେ
 କରକାଳ ନେବ କାହାକୁ ଜାଣେ । ୨ ।
 ରୁମ୍ ଯୋଗୁଁ ମଜ୍ଜା ବାପ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ
 କୁଅର ଶୁଣ ହେ ହୃଦୟବାଦକ
 ହିଲେ ଜଗତେ ପାଟିକଳ କେତେ
 କେତେ ନି ମନରେ ସୁନିବଦନ
 ରୁମ୍ ହେ ଉଦାର କଲୁଷଜନ । ୩ ।
 ସମକ ସେବକ ମୂର୍ଖ ପଣ୍ଡିତ
 ବାଳ, ବୁଦ୍ଧ, ଭୁକ୍ତି, ମାତ ସମସ୍ତ
 ନି ସକଳ କରଇ ଅସକଳ
 କରୁଣା ନ କରେ ସେ ଦଦାତଳ
 ସବୁକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କରଇ ଦଳ । ୪ ।
 କେସର ରୁମ୍ ହେ ଅଟ ଅକଳ
 ଶୁଣ, ବନ୍ଧା ବସୁ ଗ୍ରାସ ସକଳ
 ଯୋଗ୍ୟ ଶେଷ ସୁକାଶିତ ଅକଳ
 ତାହାକୁ ଯେ ମୁଖେ ତର କଳକ
 ସେ ମୁଖୋଗ୍ରାସ ହେ ରୁମ୍ ସକଳ । ୫ ।
 ଅବ ଯୋଗୁଁ ସୁଖି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବ
 କୁଶାକୃଷ୍ଣ ଦେବାକୃଷ୍ଣ କଦଳ
 କଳକୃଷ୍ଣ ଦୋଷଣ ଅକଳ
 କଲେ ମତା ଜଗତରେ ସେବକ
 ଧୂମେ ଦେଖାଗଲ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ । ୬ ।
 ସକଳ ପ୍ରାଣିକ ଜୀବ ସଲଳ
 ଅକଳ ଶୁଣ ହେ କଳଅକଳ
 ଲ ରୁମ୍ ଅକଳ କଲଇ
 କହି ବଧ ମୋତେ ଦୋଳ କଲଇ
 କର୍ତ୍ତା ବିପତ୍ତି ହୃଦେ ନ ଥାଳ । ୭ ।
 ଯା । } କଟକ
 କଟକରେ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ।

ମହାପଦ ରାଧାକାନ୍ତ ଦସ	କଟକ	୩
ଅଗ୍ରମ		୩
କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	କଟକ	୩
କୋଚର		୩
କୋଷ		୩
ମହାମୋହରୀ ରାମ ମହାପାତ୍ର	କଟକ	୩
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ		୩
ସାଧୁ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ସାହୁ	କଟକ	୩
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ		୩
କେନ୍ଦ୍ରାଧିକାରୀ	କଟକ	୩

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କଟକ ପୁସ୍ତକ ।

କାଳିଦାସ ନାଟକ ।

(ପ୍ରଥମ)

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟକ
 ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାଳିଶ ଟଙ୍କା ମୋଟାମୋଟା
 କାରଣ ଦୁଇପଇସାର ଜାକେଟକଲ ଲାଗିବ

କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରକାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 "କେନ୍ଦ୍ରାଧିକାରୀ" ପୁସ୍ତକ ଦେଇଅଛୁ ।
 ଅପରାଧ ପ୍ରକାଶକ ଦେବ । ପ୍ରକାଶକ
 ଦେଖିବାରେ ଅସ୍ତ ନକଟରେ କଟକରେ ପାଳି
 ପାରିବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର
 ମହାପାତ୍ର } ସମ୍ପାଦକ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟି
 କୋମ୍ପାନୀ ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କ, ବି,
 ସାହାବ ସାମାଜିକରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ।

ଏକଦା କାଳୀ ବା ଧାରୁର ଚଳ ବୁଦ୍ଧି
 ବୁଦ୍ଧି କରଇ, ମୁଖାଧାର ମେରୁପ୍ରସ୍ତି, ପୁଂସପୁଂସ
 ଓ ଯକୃତ ଉତ୍ତମରୂପ ଶୁକଳ ଓ ବଳପ୍ରାପ୍ତ ବୁଦ୍ଧି
 ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପାତ୍ରାପକରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ବୋଲି ଉତ୍ତମରୂପେ ପଢ଼ିବ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କଦ୍ଵାରା
 ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଯଥା; ବାସ, ବସ,
 ଉଦର, କୁମ୍ଭ, ପାଥର, ବହୁଦଳବ୍ୟାପି କୁର,
 ସକୃତର ଅସ୍ତାସ୍ତ, ବୃଦ୍ଧ କୁମ୍ଭ, ମସ୍ତକପୁଷ୍ପି,
 ଧାରୁ ବା ନାଡ଼ା ବୈଦ୍ୟାଳୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟାଧି,
 ଅନୁପଦ ଘା, ଶୁକ୍ରସଂସ୍ପୃ, ମୁଣ୍ଡରେ କ୍ଳେଶ,
 ମେଦ, ମେଦବିକାର, ମୁଖାଧାର ପାତ୍ରା ଓ
 ହେଷ୍ଠ ।

କାଳୀର କ, ବି, ସାହାବ ସାମାଜିକ
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କାହାବ ଲେପନଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ପାତ୍ରାପକରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିଶେଷ

ଯଥା;—ପୋଡ଼ି ଘା, ବହୁଦଳବ୍ୟାଧି ଘା,
 ପାତ୍ରାପକ ଘା, କୁମ୍ଭ, କୁମ୍ଭ, ବହୁ
 ପକ୍ଷାପାତ, କୁମ୍ଭ, ଅଧିକାରୀପାତ୍ରା, ଚାତ,
 ଗରମି ଘା, ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମନପ୍ରକାର ନିର୍ଣ୍ଣ-
 ସେଗ,

ବ୍ୟବହାର କରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟମାନ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷିତଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷିତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ୩, ୪
 ଟ * ଓ ୧୦ ଟା ଅଟେ ଏକଦଳବ୍ୟାଧି ପଠା-
 ଉଦାପାଇଁ ଟ ୦ । ଦେଖି ଖର୍ଚ୍ଚା ପଢ଼ିବ । ସବୁ
 କେହି ଏକେକ ଦେବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରନ୍ତି ତେ-
 ଦେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ ପଠି ଲେଖିବେ ।
 ବିଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନ୍ତଃପାତ୍ରା } ଏ, ଶ୍ରୀ, ମହାପାତ୍ର ।
 କଟକରେ }

NOTICE.

Keys to Royal Readers No. II and
 III (New Series) containing notes
 will soon be ready.

To be had at the Printing Company
 Cuttack.

GOWRI SUNKER ROY
 Secretary.

ମେହଗୋଷା ।

ଏହାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ
 ଉପରେ । କଟକ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
 ଅତିମତ୍ତ କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ବିଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୋ-
 ଶବ୍ଦକାର ଉପକ ନୁହେଁ ସାମାଜ୍ୟ ଅଧିକାରୀ-
 ସକାଶେ ଜୀବନର ମାୟା ପରଲୋକ କରୁନାହେ ।

ଏହି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଯଥାସମ୍ଭବରେ ଏକପ୍ରାକ ସେବା
 କଲେ ନିଜର ସେବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶୁଭ ସମ୍ପା-
 ନରେ ସୁଖଚଳନରେ ଅବସ୍ୟ ଅଭୋଗ୍ୟ ହେବ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଅଭୋଗ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତୟ
 ବହୁଅର୍ଥ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ସର୍ବା
 ହୋଇ ଜୀବନର ସେଷସମସ୍ତ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରବ ।
 ସକାଶ କରୁଥିବେ ସରଣ ନ ଦେଲେ ଅତି
 ଦିବ ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅଭୋଗ୍ୟ କର
 କର ପ୍ରସଂସାପତନାମ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅକଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାଦାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ
 କଲକତା ଅଭୋଗ୍ୟୋକ ନିମ୍ନର ବଦଳରେ
 ୧, ୨, ୩, ୪ କମ୍ପାନୀକୋରେ ଏବଂ କଟକ
 ଦରଦାକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଏହି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଷୟ ଦେଖିଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ଏକଦ-
 ଟି ୧୦ ଟା । ସୁଲଭ ଓ ତାଙ୍କର ପୁସ୍ତକ

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦିକା

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୨୩
ସ ୨୨ ୧୩

ପା ୨ ରାଜ୍ୟ ନାମେ ମୁଦ୍ରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ମୁଦ୍ରଣ ୧୯୨୨ ୨ ୨୨ ୧୨୫୫ ମାଲ ପତ୍ରିକାର

ଅଗ୍ରମ ଦାଣ୍ଡିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୫୦
ପଞ୍ଚାଦଶମ୍ବୁ ୫ ୨୫

ବାକ୍ସମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ସେଠା ଖୁଞ୍ଚିବିକେତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅବସ୍ଥା ମତେ ଦୂରପତ୍ରପତ୍ରୀରୁ ୫୦ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସଣୀ ତର ଅର୍ଥରୁ ୫୦୪ ପ୍ରକରେ ୫୦୪୨ ଓ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକାଳୟ ୧୫ ରେ ଖୁଞ୍ଚି ବକ୍ସ ବଦଳୁଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୂଲ୍ୟରୁ ଅଧିକ କେବା ବିକେତାଙ୍କପ୍ରତି ନିଷେଧ ଅଛି ଏବଂ ଲେଖକ ବିଲେକ୍ତରୁ ବାବଦକ୍ରମରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ବିକେତା ମାନଙ୍କୁ ଦୋଷପାରେ । ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଏବଂ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଉତ୍କଳ ବିକେତାଙ୍କ ବାବଦର ଅବସ୍ୟତା ଦେଖିଅଛି । ଖୁଞ୍ଚି- ବିକେତାଙ୍କୁ ସରକାର ସେହି ଦରରେ ବିକେତାଙ୍କ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ବାବା ନିଜାନ୍ତ ଉତ୍କଳ ଏବଂ ମୋକ୍ଷମଳର ବିକା ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନାୟ- ଲଭ ବିକା ବିକେତାଙ୍କ ନିକାକ ଦେବାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଅଭିଜ୍ଞାନ- ରେ ଲେଖକ ଖୁଞ୍ଚି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ କାନ୍ଧ ତେତେବେଳେ ବିକାଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟ- ଦେବା ସରକାରଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖିଅଛି ଓ ଅଧିକ ଦରରେ ବିକେତାଙ୍କ ଦେଲେ ଗୋଷ୍ଠ- ଲରେ ଦେଖି ଖୁଞ୍ଚି ବିକ୍ରୟ କେବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେବେ ନାହିଁ ଅଥବା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ।

କେତେ ନିଜଲିଖ ରଚନାଏ ସାବା ଲିଖିତ୍ତଳ ସେସରୁ ଏହାରେ ଶେଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଉତ୍କଳ ଲେଖକ ବାଲେଶ୍ଵରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦ୍ମ- ସୁଧାର ସ୍ଵାଧୀନବାହିରେ ପାଠକର ଅନୁକର ଦେଲୁ ବାସ୍ତବରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଗୋଷ୍ଠୀକ ବାବୁଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ସେଠା ଲେଖକର ଏହିପ୍ରକାର ଫଳଲେଖୀ ଦେବାର ବାଗ ଅ- ଦୋଇ ସହଯୋଗୀ ସାବା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ବାବୁ ମହାଶୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବକ ଯଥୋଚିତରୂପେ ସେବାଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭିଜ୍ଞ ଦେଲୁ ଗବର୍ଣ୍ଣପ୍ରାନ୍ତର ପୁସ୍ତକାଳୟ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀକଦେବ ଦାସଙ୍କ ଦୟାରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୋଷ୍ଠୀକ ଦୁହରୁ କେତେ ଓ ମଜଲିସ ହୋଇଥିଲା । ବାବୁ ନାଟ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀକେ ନାଟ ଉତ୍କଳୁ ପ୍ରାୟ ଶୁଭସତ ଲେଖକ ଲେଖକ ବି- ଥୁଲେ । ଲେଖକର ସାମଗ୍ରୀମାନ ଅନୁରୂପ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁରୂପ ମାନେ ଉତ୍କଳରେ ପରମ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିଥିବାର ଦୃଷ୍ଟି- ହୁଅଇ । ଉକ୍ତ କବରବାରୀ ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଲେଖକ ଦେବାରୁ ବିଧା ଅଛି । ଫଳତଃ ଗୋଷ୍ଠୀକ ବାବୁଙ୍କ ବିକାବ ଉତ୍କଳରେ ଯେମନ୍ତ ଲେଖକ ଓ ମଜଲିସ ଦେଲେ ଏମନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଦେବେ ଦେଖା ଯାଇ ଚାହୁଁ ।

ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଦେବ ଏ ନିଗରରେ ଅବୋ ବୁକ୍ସି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ମୋକ୍ଷମଳର ନାନାପ୍ରାନ୍ତରେ ଗତ ୧୯୫୫ ମସିହାରେ ଅବ- ଶ୍ୟତ ମତେ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲେ ଦୈ ଏ ନିଗ- ରରେ ଦୂରବଦଅର୍ଥ ବିକ୍ରୟର ଉତ୍କଳ ଅର୍ଥ ବିକ୍ରି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଦେବକ ପବଳ- ଯୋଗୁଁ ଲେଖକ ଗ୍ରାହଣ ଅସହ୍ୟ ବଖୁରୁ ରଖା ପାଠକରେ କରୁବା କୃଷ ଗୋଷ୍ଠୀମାନ ଶୁଭସିଦ୍ଧିକୁ ଜନଦେଖୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୁଣାବ ଶୁଭପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳର ଅନୁରୂପରୁ ଗତ ଗୁରୁବାର ସଞ୍ଜ ୧୧୦ ଶା ସମୟରେ ଅଳ୍ପ ବୁକ୍ସି ହୋଇ ଉତ୍କଳରୁ ପ୍ରାୟ ସଦା- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭୁର ପରମାଣ୍ଡରେ ଜଳ ଦେବାରୁ ଲେଖକର ଉତ୍କଳା ଦୂର ଦେଖିଅଛି ଏବଂ ବାର ବିଗୁ ଓ ଜଳାସୟାତର ବିଶେଷ ଉପ- ବାର ହୋଇଅଛି । ଏହି ବର୍ଷାସଙ୍ଗେ ଶେଷ- ସଞ୍ଜ ପ୍ରାୟ ୧୧୦ ଶା ସମୟରେ ବାଲୁବଜାର- ରକଟ କାନ୍ତ ଯାଗାମୋକ୍ଷ ସେନକ ବସରେ ମହା ସର୍ଜନସହର ବିକ୍ରୟର ହୋଇଥିଲା । ଚାହାକ ଶୁଭ ଗୋଷ୍ଠୀକାଥ ସେନ ଗୋଷ୍ଠୀକା ହୋଇଥିଲେ ଯଶି ବକ୍ସି ବାହାରମଳ ଧର୍ମ ରକ୍ଷାକଳରୁ ସେ ବ୍ୟଗଲେ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟମତ ହୋଇଅଛି । ଲକାରେ ଗମେସ ଚା ୨୨ ରଖରେ ମୋଷ୍ଟି ବର୍ଷା ଅର୍ଥମ୍ଭୁ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଟ ଏଠାରେ ମୋଷ୍ଟି ବର୍ଷା ଗତ ଶୁଭମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥମ୍ଭୁ ଦେଲ ଅବ

ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀକଦେବ ଦାସଙ୍କ ବିକେତାଙ୍କ- ରକ୍ଷରେ ଏଠାରେ ଏକମାସରୁ ଉତ୍କଳ

ଶାନ୍ତ ଅରମ୍ଭ ଦେବ କାଳେ ମେଘର ଅଶୟ
ଶୁଣି ନାହିଁ ।

ସୁଲୁ ପରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟର ଗୋଟିଏ ବେଦ୍ୟ
ରତ ସମାପନାହାରରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।
ବାଲେଶ୍ଵରର କଳେ ସତ୍ତ୍ଵେନୁଷ୍ଠକର କାନ୍ତ
ସଦ୍‌କାଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରତ ପ୍ରସନ୍ନର ମାସରେ ଏକ
ଦିନରେ ଗୋ ୧୪ ଟା ସୁଲୁ ଚତାଉଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ରକା
ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁଲୁରେ ଅଧରକାଏ ଗହକା
ଏବଂ ୩୨ ମାତ୍ରର ବାଟ ଦ୍ରୁମଣ କରତାର ଅପ-
ଣାର ତାଏଣରେ ସ୍ଵଳ୍ପ ଲେଖି ଚନ୍ଦ୍ରଗାରେ
ମସ୍ତୁଣ୍ଡୀର ଦଳ ଚରମ୍ଭଲେ । ତେପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ର-
ଶ୍ଵେତର ଉଲ୍ଲୁ ତାଏଣ ଓ ଦଳ ଯାଣ କରକାରୁ
ତେଜ ନିମିତ୍ତ ଲେଖକଗୋଟିକୁ ଗଲ ।
ତୋଡ଼ିର ଗୁଣବେଦଧରମାଳକୁ ଏବେତଳରେ
ଏକବିଂଶତି ଗୋ ୧୪ଟା ପାଠଶାଳା ପ୍ରତି ପାଠ-
ଶାଳାରେ ଅଧରକା ଲେଖିଏ ରହୁ ମା ୩୨୦
ନ ଦ୍ରୁମଣକରକା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ଦେବାରୁ ସେ
ଚେଅରମାଳକୁ ଉଲ୍ଲୁ କିଷ୍ଠକୁ ଜଣାଇଲେ ।
ଚେରମାଳ ଏହାକୁ ଦେଖିଥିବୁ ଚଳିବ କର-
ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ଦ ଦେଖିଥିବୁ ଦେଲେ ଓ
ଚେଅରମାଳ ଅବା ଚର୍ଚ୍ଚିରେ କରର ସଲୋପ
ଲଭକଲେ ସଦ୍‌ସୋନୀ ପ୍ରକାଶ କରା ଜାହାନ୍ତି
ଦେବଲ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ସଦ୍‌ଦଲ୍‌ଶ୍ଵେତର
ଏଅର ରକା ପା-ଗଲେ ମାଣ ସେ ଶୁଣି-
ଅଛନ୍ତି ସେ ବାଚୁଡ଼ ଏବ ଜାଣାରେ ବର୍ଷ
ପାଠଶାଳାମାଳରୁ ବାଚୁଡ଼ ବହୁ ଭଲର
କର ଅଜାଇ ଦେବଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଶଳା ମାର
କେଲଥିଲେ । ଅଚମ୍ପୁନାଳେ ରକେସା କରୁ
ସବୁ ବାଚୁ ସଲୋପକର ଦେଖିଥିବୁ ଦେଲ
ସୁବେ ପାଟ ଦେପ୍ରକେ ଗାଏକଟା ଅରମ୍ଭ
ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ହୋଧ ଦେଉଅଛି ସେ-
ପ୍ରକେ ଉଲ୍ଲୁ ଦେଖିଥିବୁ ମର୍ମ ଓ ଚେଅ-
ରମାଳଙ୍କ ଦେଖି ପ୍ରକାଶ ନ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମତ ମାତ୍ର ନାହିଁ । ଯାହା ଦେଉ ଅରମ୍ଭ
ଲେଖକଗୋଟି ଏଥିରୁ ସଦ୍‌ସଲେଷ ଲବ
କରଦେ ।

କରକାଗରକା ମଦାମଳମଦ ସୁଲୁର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ଦେବାର ଅମ୍ପମାଳଙ୍କର କରେଦୁର ସୁର କର
ଏଥିମଧ୍ୟରେ କଲକୃଷ୍ଣ ଦେଉଅଛନ୍ତି ବାଚୁ
ଗୋଲ୍‌ମେଦଳ ସୁଲୁ ଉଲ୍ଲୁ କର୍ମ କିମିରୁ ମନୋ-
ଗତ କର କିମିରୁ ସାଦେବକର କିମିରୁ ଲେଖି

ପଠାଉବାକ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବସ୍ତୁର
ଦୁଅଇ ସେ କିମିରୁ ସାଦେବ କୋଟିପି
ସୋଗ୍ୟ ସରକାଣ କର୍ମରୁଣ୍ଡକି ସରକାଣ ମଦ-
କୁମାରୁ ଶୁଣିଦେବାରୁ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ କଳେ
ସେରସନ ଲେଖା ସବଦାଦାଦୁରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କିମିରୁ କରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଲେଖେ ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ବ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଶୋରଥାର ଉଦ୍‌ସିଳଦାର ବାଚୁ ଗୁରବର
ମଦାନ୍ତିକି ସେ କିମିରୁ ସେକସକ ଦେବେ
ସେହି ଶମ୍ଭୁ ବାଦୁର କିମିରୁ ସାଦେବକ
ଲକ୍ଷସୁଲ । ଗୋରକାଚୁ ସୁଲୁରେ ଏସବ ଲେଖି
ନ ଥିଲେ ଦେବକ କରେଦୁର ସାଦେବ ହାହାକୁ
ମନୋମାଳ କରକାରୁ ସେ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲେ
ଏବଂ ଏଥିରେ ସବଦାଧାରଣ ସଦ୍‌ସୁ ଥିଲେ
ସରକାଣ ମଦକୁମାର ସୁବଧା ଦୁଷ୍ଟିରେ କିମି-
ରୁ ସାଦେବ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଜ୍ଞାତ କରକାରୁ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାହାର କର କରକାର ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
ଅମ୍ପମାଳ କରେକନାରେ କିମିରୁ ସାଦେବ
ସୁଦ୍‌ କାହାଣିକ ମନୋମାଳ ନ କର କଲେ-
କର ସାଦେବକୁ ଅଳ୍ପକଣେ ଉପସ୍ତୁଲେକ
ମନୋମାଳ କରକାର ଉଲ୍ଲୁ ଦେଉଥାନ୍ତେ
ସେଦେଉ ମଦାନ୍ତିକ ପଦକ କଲେକୃଷ୍ଣଙ୍କ
ଅଧୀନ ଅଛି କିଷ୍ଠପଚୁ କର୍ମରୁଣ୍ଡା ନିସୋଗ-
କିଷ୍ଠପରେ ଶମ୍ଭୁକୁ ଟୁଟି ସାଦେବକ କିମିରୁ-
ପ୍ରତି ସବଦାଧାରଣକର କିମିରୁ କିମି ଅଛି
ଗୁରବର ବାଚୁ ସେକେ ସୋଗ୍ୟ ଓ ମାନ୍ୟମାଳ
ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଲେହେଁ ହାହାକୁ ଏପଦ ଦେଉଅଲେ
ଲେଖେ ସଲୋପ ଲେଖାରି ପ୍ରକାଶ ଯାଉ
ନାହିଁ ।

ବାଚୁ ମଧ୍ୟସଦର ଦାମଳ ଚଳନାଶରୁ ଏବଂ
ଗରୁ ନାଟ୍ୟଶାଳାକୁ ଅଗ୍ରକ କରୁଛନ୍ତି ଦେବାରୁ
ଏଠା ସୌକର୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣକରୁ ପ୍ରକାଶେ ସମ୍ଭବ୍ୟ
ନାଟ୍ୟଶାଳାକୁ ଦେଖା-ବାଚୁ ଅସମ୍ଭବ କିମିରୁ
ଦେବାର ଦେଖି ଅମ୍ପମାଳେ ଅ-ଉବ
ହୋଇଅଛି । ମଧ୍ୟବାଚୁ ସେକେ ନାଟ୍ୟଶାଳାଃ
କର୍ମଣ ଏବ ଜାଣା ଦୁଷ୍ଟିରେ ଉଚ୍ଚିତ କର-
ଅଛନ୍ତି ଏବ ଗେମନା ଲେଖାବ ସଦ-
କିଷ୍ଠପୁର ସୁବନୋକସୁ କରକାଦାଗ ସେମକୁ
କୁସାବ ଦେଉଅଛନ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କେଉଁକାଳ
ସୁଦରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାବ ଦେବ ଏବ ବର୍ଣା-
ଜାଳରେ ସୁକା ଦନାଦାର ଦେବ ତାହି ।
ଅଇକେଣ ସମ୍ଭବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶେଷକୁ ମନୋ-

ସୋଗୀ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ବାକା ଅପାପୁଣ୍ଡି ଅଛୁ ଏବଂ
କିମିରୁ ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଲେଖିଲେ ବଚ୍ଚୁରୁ ଦେବ
ଏବ ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନ୍ୟଦାକା ପାଟ
ଦେବେ । ଗର ଶରକାର ସରକାର୍ଣ୍ଣମାସୁଲକର
ଏବ ବଚ୍ଚୁରୁକାହିଁ ପ୍ରଦସ- ଅଇମଳ ହୋ-
ଥିଲା । ଏବଂ ଚି ମୋଟିରେ ଅଇକୟ ଭଲ
ହୋଇଥିଲ ମାଟ ଅଇକୟ ଦେଖାଇବା-
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲେଖକର ସୁର
ଅଧ୍ୟକ୍ତ ମୁଦ୍‌ ସୁବାକୁ ଅନୁରୁରେ ସୁବା
ଦର୍ଶନମାଳେ ସୁବା ଶୁଣିବାକୁ ଯାଇ ନ ଥିଲେ
ଏହୋଗୁଁ ସମସ୍ତ ସୁଖ ଅନୁରୁକ କରଣାରେ
ନାହିଁ । ନାଟକଠାରୁ ପ୍ରଦସକଃ ଅପେକ୍ଷାକୃତ
ଭଲ ହୋଇଥିଲ ମାଟ ଏ ହୋଷରୁ ବର୍ତ୍ତିତ
ନ ଥିଲ । ନାଟକ ଅଇକୟ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଗାୟନ-
କେଉଁକାପର ଗନାବାଚର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛୁ । ସବୁ
ଏକଦର ମାଟ ଉଚ୍ଚିତ ଏକଦର । ବସା ବା
ଗୀତ ସୁଣା ନ ଗରେ ସଦ୍‌ରେ ଦେଉଁ ସୁଖ ?
ଏମାଳକର ଗୀତ ଗାଉବାକ ଉପକା ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ତ
ଉଣା ଦେଖାଗଲ । ଭଲରୁପେ ଗୀତ ଅଧ୍ୟାସ
ନ କଲେ ଅଇକୟ ସୁଦର ଦେବ ତାହି ଏବଂ
କିମିରୁପୁପେ ଗାଇବାକୁ ସିକ୍ଷା କଲେ ଗନାର
ସୁର ମଧ୍ୟ ଦେବ ଦେବ । ଗୀତ ଓ ବାଦ୍ୟ
ନାଟକର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ଏହି ଦୁଇକିଷ୍ଠପୁରେ
ଗଲନର କେଉଁକାଳ ସେହିମାଳେ ପରଶମ
କରଦେ ସେମାନଙ୍କ ଅଇକୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଦ୍‌-
କିଷ୍ଠପୁର ଦେବ । ସୌକର୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସୁକୁ ଏହି
କିଷ୍ଠପୁରେ ମନୋସୋଗୀ ଦେବା ବାରଣ ଅମ୍ପେ-
ମନେ ବାଚୁ ଅନୁବେଷ କରୁଅଛି ।

ଦେବାର ଚଳନର ସଦ୍‌ସଲେଷ ।
ଦେବାର ଚଳନର ଅନୁସନ୍ଧାନ କିମିରୁ
ସେହି କିମିରୁ କିମିରୁ ଉଚ୍ଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେବ ଦୋଳସତ୍ର ଏବ କିମିରୁ-ରମାନେ
ମଦ୍‌ମେଶକୁ ଉପୋଷ୍ଠ ପଠାଉଅଛନ୍ତି । ସେ-
ମାତ୍ରେ ଦେସମସ୍ତ ପରମର୍ଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ସାଗ୍ୟ ଏହି ଯଥା-କଳକରର ବର ସେମ
ପ୍ରତି ୧୯୩୮ ପୁଲେ ୫ ୧୧ ବା ଦେବ ପଠାଇ
ମିଅବକରମାସରେ ଅଇକୟ ଦୋଳ ମାର୍ତ୍ତ୍ୟାସ-
ରେ ଯେ ଦେବ ଓ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକା ଅପଣା
ଲକ୍ଷମତ ସେଦେପ୍ରକାର ସସଲ କରମାଳକ
ବାଦା ଉବ । ଗୀତକାରର ସେ ଦେଉଣି
ଫସର କିମିରୁ ମାଗପ୍ରତି ୫ ୧୨ ପୁଲେ
୫ ୧୩ ଦେବ ଓ ଏହାରୁ ମିଅବ ଅନୁବ-

ଠାରୁ ମାର୍ଗପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର
 ବନ୍ଦୁଲୟରୁ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ସେ ବନ୍ଦୁ-
 ଲୟରୁ ଦୁର୍ଗର୍ଭରୁ ଅଧିକକାଳ ପ୍ରବଳ ରହିବ
 ନାହିଁ । ପଞ୍ଚାକ୍ଷରୀ ଉପ ଅଧିକ କୌଣସି
 ଜମିରେ ଜଳର ବସିବ ନାହିଁ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଗୋଟିଏ ମୌଜାର କଳ ମାପିବା ଯୋଗ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ଜମିର ପଞ୍ଚା ଦୋଳ ନାହିଁ । ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଶ୍ରେଣୀକଳ ନେବାର ବଣ୍ଟ ଦେବନ ଯୋଜି-
 ଦାଣ୍ଡ ଅଦାଲତଦ୍ୱାରା ଦେବ । ଶକ୍ତିକର ପଞ୍ଚାଶ-
 ଜଣ ରାଜତ ବଧମତେ ଲୟପ୍ରା ନ ଦେଲେ
 ଦୁଇବର୍ଷ ଗତ ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ସୁଧା ପଞ୍ଚା ପ୍ରବଳ
 ରହିବ । ସରକାର କଳ ଶୋଭାଲବାର
 ମାତ୍ରରେ ଦେବେ । କୌଣସି ଦେସରବାଣ
 ଲୋକ ଜିମ୍ମା କର ନ ଦେଲେ ଗ୍ରାମ୍ୟଜାଲର
 ସମସ୍ତ ବାରବାର କଳକର ମଦୁମା ଦାତରେ
 ରହିବ ସରକାର କଳ କଞ୍ଜ ସରସେ କୌଣସି
 ରାଜତ ଦାୟୀ ଦେବ ନାହିଁ । ଯେତେଲ ଏବଂ
 ଅମେକଳ ଦାୟୀର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନ
 ଦେବ ନାହିଁ । ଗ୍ରାମ୍ୟାସିମାନେ ମଧ୍ୟକ ପୂର୍ବରୁ
 କଳ ଦେବାର ବନ୍ଦୁଲୟରୁ ଦେବ ଓ ବାଦ୍ୟ
 ନ ଦେଲେ ଏକଗ୍ରାମକ ୨୨୮ ଶା କଳ
 ଯୋଗ୍ୟକାର ଅର୍ଥା ୨୨୮ ଦା କଳ ମିକ
 ଓ ସରକାରର ପାଣି-ମଦୁସମାନ ଏକ ମାତ୍ର
 ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ ଦୁଇ ବନ୍ୟା ଦେକଣ
 ପଞ୍ଚାଏକକୁ ମନୋମାତ୍ର କରବେ ଯେ ସେମାନେ
 ପଞ୍ଚା—ବନ୍ଦୁଲୟରୁ ଗ୍ରହା ଦେବେ । ଉଦ୍-
 ଜମିଦାର ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣ ଏବଂ ଅର-
 ବ୍ୟକ୍ତିକର ଗୋଟିଏ ସର ଗତିର ଦେବ । ଏ-
 ସର ଗଣରେ ଦୁଇଥର ବୈଠକ କର କଳ-
 କର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏବଂ ବାଦ୍ୟ ନବାର-
 ଶର ଉତ୍ତାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କରାଦେବ ।

ଉପରଲିଖିତ ସମାନ୍ତରମାନ ହିନ୍ଦୁପେଟ୍ଟିୟ-
 ଠରୁ ସରକର କଳ ଉତ୍ତରୁ ଶ୍ରେଣୀମାନରେ
 ପାଠ କଳ ବ କର୍ମପ୍ରକରମାନକର ରଖୋଟି
 ସର୍ବସାଧାରଣକ ଜଗିବାକାରଣ ଅବଧ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ଦୋଳ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ରଖୋଟି କେବଳ
 ଅଧିକାର କର୍ମପ୍ରକରମାନକର ମତରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ
 ନାହିଁ ବରଂ ମାନବକର କର୍ମପ୍ରକରମାନକ ଏବଂ
 ଅନ୍ୟ ଏକକଳ କର୍ମପ୍ରକରମାନକର ମନ୍ତବ୍ୟମାନ
 ରଖିବେ କରଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରେଣୀମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରଅଛନ୍ତି ବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏହି ରଖୋଟି
 କରୁ କରଦାୟକ ଏପ୍ରଦେଶର ସରକାର
 ଏବଂ ସମାଦପତମାନକର ମତପ୍ରକର କରବାର

ଦେଖା କରବେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏପ୍ରସ୍ତାବକୁ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା-
 ଜାଲସମ୍ପର୍କୀୟ ଗ୍ରହାମାନ ଅବଧ ଉତ୍ତାୟ
 ନ ଥିବା ଏବଂ ଏଠା କଳକର ଅନୁସନ୍ଧାନ
 କର୍ମପ୍ରକରମ ରଖୋଟି ଅବଧ ରଖିୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦୋଳ ନ ଥିବା ବଶେଷତଃ
 ଓଡ଼ିଶାବାସିକର ଏବଂସମୁଦେ ବଶେଷ ଅଭିଜ୍ଞତା
 ଥିବାରୁ ବଦାରକ କଳକରସମ୍ପର୍କୀୟ ରଖୋଟି
 ଓଡ଼ିଶାର ସରକାର ଏବଂ ସମାଦପତମାନକୁ
 ଏବଂ ଶର ଦେବା ଉଚିତ ବାଦ୍ୟ ଦେଲେ
 ସେମାନେ ରହିସମ୍ପର୍କରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ
 କରବାରୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ଏବଂ ଉତ୍ତାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡକର ସରକାର କରଦା ସମରେ ଅନେକ
 ସାଦାସ୍ୟ ଦେବ ।

ବିବରଦ୍ୟାଳୟର ପଞ୍ଚାଶାଫଳ ।

ଗରସପ୍ରାଦରେ ବିଏ ଓ ଶାଖୁଅର୍ଚ୍ଚସ୍ ପଞ୍ଚାଶା-
 ଫଳ ସମାଲୋଚନା କର ଅମ୍ବେମାନେ ଦେ-
 ଶାଲଅହିଁ ସେ ଏହା ଓଡ଼ିଶାପଞ୍ଚରେ ସନ୍ତୋ-
 ଶକଳକ ନୁହେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରବେଶିବା-
 ପଞ୍ଚାଶାରେ ସେହିମାନେ ପାଶ କରଅଛନ୍ତି ଶର
 ସପ୍ରାଦର ଅଭିଜ୍ଞରେ ପ୍ରକାଶ କରଅହିଁ
 ଗରବର୍ଷ ୧୯୦୨ ଶକ ପ୍ରବେଶିବା ପଞ୍ଚାଶାରେ
 ଉତ୍ତାୟିତା ଲବରଅଛନ୍ତି ଏଥର ୨୨୦ ଶକ
 ଉତ୍ତାୟିତା ଲବରଅଛନ୍ତି । ପୂର୍ବବର୍ଷାପେକ୍ଷା
 ମୋଟରେ ୫୮୨ ଉତ୍ତାୟ ଦୋଳଅଛି । ଏଥର
 ଉତ୍ତାୟି ଶ୍ରମମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ
 କୃଷ୍ୟ ୨୮୮୮ ଉତ୍ତାୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୧୮୮ ଶ ଓ
 ଉତ୍ତାୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୧୦୫ ଶ ଅଛନ୍ତି ।
 ପଞ୍ଚାଶାପି ଶ୍ରମ ମମାନକ ବନ୍ଦୁଥିବା ପ୍ରକାଶ ପାଶ-
 ରେ କୁଅରଭକ୍ତା ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ ଅଧିକ ଓ
 ଏକବର୍ଷ ଉତ୍ତାୟ ଦେବା ବଡ଼ ଅସନ୍ତୋଷକଳକ
 ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଗରବର୍ଷ କ ୭୦ ଶର
 ମଧ୍ୟରୁ କ ୫୫ ଶ ଉତ୍ତାୟି ଦୋଳଅଥିଲେ ଏବର୍ଷ
 ୭୭ କରକ ମଧ୍ୟରୁ କ ୫୮ ଶ ଉତ୍ତାୟି ଦୋଳ-
 ଅଛନ୍ତି । ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଏବର୍ଷର ଫଳ ସର୍ବଦା
 ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ଉତ୍ତାୟ ଦୋଳଅଛି । ଗରବର୍ଷ
 ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୧ ଶ, ପ୍ରକାଶ ଏବର୍ଷ
 କେବଳ କ ୩ ଶ ପାଶ କରଅଛନ୍ତି ବାଶ
 ଶ୍ରମମାନେ ୨ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୨୧ ଶ
 ଓ ୩ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ କ ୧୮ ଶ ରଅଛନ୍ତି ।
 ପୁର ଏବର୍ଷ ୧୮ ଶ୍ରେଣୀର ଶେକ ରଖିଅଛି ।
 ସେଠା କ ୮ ଶର ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ

କ ୨ ଶ ଓ ୨ ଯୁ ଓ ୩ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ କମେ-
 ଲେଖାଏଁ କ ୨ ଶ ଉତ୍ତାୟି ଦେବାର ବଡ଼
 ସନ୍ତୋଷକଳକ ଅଛନ୍ତି । ଏଠା ରେହେନ୍ଦ୍ରା-
 କଲେକ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ବେଲୁପଡ଼ା ଫଳ ମଧ୍ୟ
 ଉତ୍ତମ ଦୋଳଅଛି କଟକ ଏକାଡେମିରୁ କୃଷ୍ୟ
 ପ୍ରେରଣ ଦୋଳଅଥିଲେ କ ୩ ଶ ଉତ୍ତାୟି
 ଦୋଳଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପର ଏ ଫଳ
 ଉତ୍ତମ ନ ଦେଲେଦେଁ ସୁଲର ଅପ୍ରା ଅବ
 ଦୃଷ୍ଟିକଲେ ଭଲ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ପୁରୀ ଏ ସୁଲର ପ୍ରାୟିରୁ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖି ଅପୁଅହିଁ ଓ ଅମ୍ବମାନକର
 ମାନମାୟ କର୍ମପ୍ରକର ଗ୍ରାୟୁକୁ ଉତ୍ତରାଲି ସାଦେବ
 ମଧ୍ୟ ଏ ସୁଲର ଅବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପର୍କରେ ରହି-
 ଥିବା କଥାମାନ ଯଥା ସମୟରେ ପାଠକକୁ
 ଜଣାଇଅହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବନ ଦେଶହରିଶି-
 ଲେକର ବଦାକରା ଅପେକ୍ଷା ବରୁଅହିଁ ।
 ଯାକପୁରରେ କମାଗତ ଗଜା ପଞ୍ଚ ନ ଥିଲ
 ଯାଦା ଦେଇ ଏବର୍ଷ ଜଣେ ୩ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ଉତ୍ତାୟି ଦେବା ପୂର୍ବର ବସୟ । ଏବର୍ଷର
 ଦାରପିବାର ସର୍ବଦା ଅଧିକ ଦେବନ କଟକ-
 ନଗରରେ ଶ୍ରୀପୁରୁର କ ୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ
 ସୁଦା ଉତ୍ତାୟି ଦେଲେ ନାହିଁ ଓ ଉଦ୍‌ଗର
 କ ୩ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜମା ନାସି । ଗରବର୍ଷର ଫଳ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଶାନ୍ତତ ଦୋଳଅଥିଲ ଏବର୍ଷର ଫଳ
 ଗରବର୍ଷର ପୂର୍ବବର୍ଷାପେକ୍ଷା ଭଲ ଦୋଳଅଛି ।
 ଉକ୍ତ ବର୍ଷରେ କେବଳ କ ୨୨ ଶ ଉତ୍ତାୟିତା
 ଲବ କରଅଥିଲେ ଏବର୍ଷ କ ୨୮ ଶ ଉତ୍ତାୟି
 ଦେବା ସନ୍ତୋଷକଳକ ଅଛନ୍ତି । କେବଳ
 ଅମ୍ବମାନକର ଏକକ ବକ୍ତବ୍ୟକ ସେହି ସୁଲରୁ
 ଅଦୌ ଉତ୍ତାୟିତା ଲବ କରୁ ନାଦାନ୍ତି ସେପର
 ଉକ୍ତ ସୁଲମାନକରୁ ଦେଶି ସର୍ବଦା ଶ୍ରମ ପଞ୍ଚାଶା
 ଦେବାପାଠ ପ୍ରେରଣ ନ ଦୁଅନ୍ତି ଚତୁପ୍ରକ
 ଉକ୍ତସୁଲର ଅଭିଜ୍ଞକ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନକର
 ଦୃଷ୍ଟି ରଖିକାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଦୁଆରେ
 ଅପସର ପ୍ରକାଶ ନ କରନ୍ତି ।

ପରଶେଷରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି କ ମଧ୍ୟରୁ-
 ଉତ୍ତର କାବାଲଗ ସୁଦା ପ୍ରବେଶିବା ପଞ୍ଚାଶାରେ
 ଏବଂ ଲୟମାନ ଅ ମଦାସମୁକ କଳଷ୍ଟ ବାଦ୍ୟ
 ବରେନ୍ଦ୍ରନାସପୁଣ ସ୍ୱୟ ମେଟୁପଲଟକ କଲେ-
 କରୁ ବ, ଏ, ପଞ୍ଚାଶାରେ ଉତ୍ତାୟି ଦେବା
 ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ବସୟ ଅଛନ୍ତି । ଏସମୁଦେ
 ଓଡ଼ିଶାର କେହି ଗଜକାର ସୁଦା ବନ୍ୟା ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ
 ଜମିଦାର ଏପର ଭଲ ପଞ୍ଚାଶାମାନକବେ

କୃତବୀର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ଏ ଅଂଶରେ ଓଡ଼ିଶାର ଏକର୍ଷର ପଲକ ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ପ୍ରାଣିକର ବୋଲିବାକୁ ହେବ ।

ଜଳକଷ୍ଟ ।

ତେଜାନାଳକୁ ଜଣେ ପଞ୍ଚସ୍ତେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ "ଅଜବାଲ ଏ କଥାରେ ପାଣିର ବ୍ୟାଧିକର କଷ୍ଟ ବୋଲିଅଛି, ଜଳାଶୟମାନ ମୁଖକ୍ଷୁଦ୍ରର ବର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଅନାଇ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । କୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ପାଣି ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିଅଛି । ନେତ୍ରକୁ ଅକାନ୍ଦା ହିଁ ବଳ ଗଲ । ଗରଭମାସ ତା' ଉପ କୃତପ୍ରଦର ବଳ ସମୟରେ ଦଠାତ ଭୋଗଧନପର ଅରେ ମେସଗର୍ଜନ ଦେଲ ସେ ବନଠାକୁ ମେସ ଦେଖାଗାରୁ ଅଛୁ ମାତ ବୁଝି ନାହିଁ । ଏକର୍ଷ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଗମ ବଳ ନୁହଇ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ନହୁଅଛନ୍ତି ।"

ଏକା ତେଜାନାଳ କାହିଁକି ଅଜବାଲ ସଙ୍କଳ୍ପରେ ଜଳକଷ୍ଟ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଏକର୍ଷ ଦୁଇମାସରୁ ଉକ୍ତ ହେବ ଅଦୌ ବୁଝି ନ ହେବାକୁ ସେ କଷ୍ଟ ଅଧିକ, ବାଧ୍ୟଅଛି । ତଥାତ ତେଜାନାଳରେ ଜଳକଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧିକ ବାଧ୍ୟଅଛି ଏ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଅନୁମୋଦେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲୁଁ ତାରଣ ଉକ୍ତ କଥାର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ଅଭ୍ୟନ୍ତ୍ର ଭଲ ଏବଂ ଏକସ୍ତମରୁ ଅଧିକ ଦେବ ବୋଧ ଅବଦାର୍ଥରେ ଅଧୀନରେ ରହିଅଛି । ଅଭ୍ୟାନ୍ତ୍ର ବର୍ମଗୁଣକ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଘଟିକାପୁର ଏ କଥାରେ ନିସ୍ତୁର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱକ ବଳ ଅଧିକବାପ୍ରଭୃତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଣିକ ଅଲୋକ ଟିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଇଅଛୁ । ମେଦେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଓ ବନୋବସ୍ତୁ ଆଜି ଏଠାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଜଳକଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରବାକୁ ହେଲ ଚେବେ ଅନ୍ୟପ୍ରାଳର କଥା ତ ବୋଲିବି ? ପ୍ରଜାକ ହିତକମିତ୍ତ ସେତେ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷୋଭପାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିମଧ୍ୟରେ ଜଳ ସୋଗାନ୍ଦ-ବାରି ଉପାୟ ସଙ୍କ୍ଷେପ୍ତ ଏ ବସ୍ତୁ କାହାରକୁ ବୁଝାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଜଳବନ୍ଦା ତ ମନୁଷ୍ୟ ତ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ବେହୁ ବନ୍ଧ ନ ପାଇନ୍ତି ଏବଂ ଜଳକଷ୍ଟ ଓ କୃଷି ରକ୍ଷାସାଧାଣେ ଜଳବ-ଗ୍ରାହମାନ ସାଧ୍ୟ ରଖିବା ପ୍ରଥମକାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ସଙ୍କଳ୍ପାନଳ ଲୋକମାନେ ଜଳାଶୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ଶ୍ରେଷ୍ଠକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରଥମକାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟାପ ବଲି ବସେପ୍ରଭୃତେ ଚର୍ଚ୍ଚିର

ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ୱଳା ଓ ରୁମଧ୍ୟ-କାରମାନେ ଅପଣା ଏକବାରେ ବୃହତ୍ ଜଳାଶୟମାନ ନିର୍ମାଣ କରବା ନିତାନ୍ତ କରୁବ୍ୟ ମନେ କରୁଥିଲେ । ପୂର୍ବର ସେତେ ପୁସ-ରଣୀ ଇତ୍ୟାଦ ଜଳାଶୟମାନ ବଦ୍ୟମାନ ରହିଅଛି ସେବେ ସେ ସମସ୍ତର ଯଥାଯଥ ପ୍ରକାର ଗାଣ୍ଡି ସମ୍ଭାର ଦେଉଥାନ୍ତା ଚେବେ ନୁହଇ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହିସମସ୍ତ ଜଳାଶୟ-ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଉପକାର ଦେଉଥାନ୍ତା । ମାତ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଲୋକଙ୍କର କେମନ୍ତ ମତି ହୋ-ଅଛି ଯେ ଏ ପକ୍ଷରେ ଅଦୌ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ତେଜାନାଳରେ ଅନେକ ଟିକା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ପକ୍ଷା ସେଲଖନା ବାଉଖଳା ତେ-ଖାନାପ୍ରଭୃତ ବରମାନ ଅନେକ ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମାଣ ଦେଇଅଛୁ ମାତ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନୁହଇ ପୁସ-ରଣୀ ଡୋଳାଦେବା ଅଥବା ପୁରୁଜନ ପୁସ-ରଣୀ ଗାଣ୍ଡିସମ୍ଭାର ଦେବାକୁ ଅଦୌ ସୁବିଧାର ନାହିଁ । ମେମନ୍ତ ତ ଏହି ଅଭ୍ୟାନ୍ତ୍ରପ୍ରାୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷ ଉକ୍ତକାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ ନୁହଇ । ପକ୍ଷା ସୁଲୁପୁକ୍ତ ପକ୍ଷା ଉତ୍ତମାନସ୍ତୁ ପକ୍ଷା ତାବଦଫଳା ପକ୍ଷା ସତ୍ତ୍ୱକ ଏସମସ୍ତ ସ୍ୱଳର ପକାର୍ଯ୍ୟ ସତ୍ୟ ମାତ ସମାନ୍ୟ ଘରେ ଓ ସାମାନ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱକରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିପାରେ ଓ ଚାଲୁଅଛି ତଳୁ ଭଲଜଳ ଯୋଗାଇବାର ଉପାୟ ଏ ସମସ୍ତଠାରୁ ଅତ୍ର-ଗଣ୍ୟ ଓ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ରେ କରବାର ଉଚିତ । ଅନୁମୋଦେ ଅବା କରୁଁ ତ ବସାର ମାତେକର ମଦାସୟ ଏ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ମଲୋଯୋଗୀ ହୋଇ ପ୍ରମାମତ ଜଳକଷ୍ଟ ଜବାରଣର ବହିତ ତେଣୁ କରବେ । ଇଂର ଜମାନେ ଜଳାଶୟର ଉପକାରଣା ଚେତେ ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ସେ ପକ୍ଷରେ ସେମା-ଚହର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ଇ ନାହିଁ ତଳୁ ଦେଖିବୁ ସ୍ୱଳା ଜମିଦାର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନୟକ ଏ-ବସ୍ତୁରେ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ବେବଳ ସେମାନେ ତେଣୁ ତଲେ କୃତବୀର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ।

ବ୍ୟାଧିକ-ପ୍ରଜାପାତା ଧାରଣ ।

ରଜାଉପୁସ୍ତକ୍ତ କୌଣସିମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସଙ୍କପ୍ରଧାନ ଧନାନ୍ତ ଜମିଦାର ବୋଲିପାର ପାରିନ୍ତି । କିମ୍ପୁର ଜମିଦାର ଏକବା ଏବଂ ମହାଜନ ବାରିକାରଦ୍ୱାରା ଏମାନଙ୍କର ଅପ୍ ସେମନ୍ତ ପକ୍ଷକ କେମନ୍ତ ସରକାରରେ ଏବଂ

ସଙ୍କପ୍ରଧାନରକଠାରେ ସମ୍ମାନ ବଦି ଅତ୍ର ଏପକ୍ଷ ବଡ଼ସରର ବନକଥା ଶୁଣିବାକୁ ଅନୁ-ମାନେ ସଙ୍କପା ତାମନା କରୁଁ ମାତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ସେ ତାମନାପୂର୍ଣ୍ଣଦେବାର ଚେତେ ଆଉ ଅଦ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚିର ବସଣିକ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଯାଏ ଦେବୁଁ ।

କୌଣସିକର । ପ୍ର । ସାତକର ଜମିଦାରର ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଶ ପ୍ରଜା ଦେଲେବତନ ଦେଲ ଏଠାର ବିଷୟ ଉତ୍ତର ବାକୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସକ ନିବନ୍ଧୁ ଅଧି ଜମିଦାରଙ୍କର ନାନା ଅଭ୍ୟାନ୍ତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା କର ଚର୍ଚ୍ଚିର ଉତ୍ତା ପାଇବାର ପ୍ରାୟ ଲେଖିଲେ । ଏଥିପ୍ରକ ପ୍ରାୟ ଏକକର୍ଷରୁ ବାକୁ ମଦାସୟ ରସୁରମା-ନକର ଶାନ୍ତପତ ଦେଲେବସ୍ତୁ ସମ ତାଳ-ଯୋଗେ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ଉକ୍ତକୃତ ଅଭ୍ୟାନ୍ତ୍ରର ଅଧୀନକ ଲେଖା ଥିଲ । ପ୍ରଜା-ମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ କାହାଣୀ ଶୁଣି ବାକୁ ସେମା-ଲକ୍ଷଣରୁ ଜ୍ଞାନାତକ୍ଷେତ୍ରକ ସମ୍ପରେ ଶୁଣିବ କରଖାସ୍ତୁ ହେଲ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ ମରଜମିକ ରକାରଣ କରା ବାରଣ ବାକୁ ସଂସଦବାଶ-କାୟକବପ୍ରଭୁ ଆଦେଶ ଦେବାରୁ ସେ ଗରମାସ ତା' ଉପରେ ମୁଣ୍ଡିଲେ ମୁନାମକୁ ଚଦନ୍ତ ନିମିତ୍ତ ଯାଣ କଲେ । ପ୍ରଜାକପକ୍ଷରୁ ବାକୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଏବଂ ବାକୁ ଗୋକୁଳାନନ କୌଣସି ଓ ଶାଳମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେଠାର ସମ୍ପ୍ରବନ୍ଧନାରେ କତେଶ ଦେଲ ଏବଂ ଶର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଜା ସେଠାରେ ରୁଣ୍ଡି ହୋଇ ତେପୁଟା ମାଳ-କ୍ଷେତ୍ରକ ପ୍ରଶ୍ନମରେ ଚଳଇର୍ଷିତ ଅଭ୍ୟାନ୍ତ୍ରମାନ ଉପାଦଲେ, ସଥା—

୧—କୌଣସି ପ୍ରଜା ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରାମସ୍ତ ପାରିପରକାଳ କମ୍ପା ତାହାକ ସରରକୌଣସି ଧନବାନ୍ତକୁ ବଡ଼ ଲକ୍ଷ ଦେଲେ କୌଣସି ଯୋଗସରୁକସିଷ୍ଟ ପ୍ରଜାକୁ ବନସ୍ତୁକ ବେଦ-ଧର ବର ତାହାର ଜମି ଉକ୍ତ ପ୍ରଜାକୁ ଦେବା

୨—କୃମାରପୂର୍ଣ୍ଣିମା ସମୟରେ ପ୍ରଭୋକ ଉପାପ୍ରଜାଠାରୁ ଟ ମଧ୍ୟ ଲେଖାଏଁ ରସୁମ ଜବା ।

୩—ଜମିଦାରଙ୍କ ଗାରୁଣ୍ଡା ଗୌଡ଼ି ପ୍ରକାର ସେତକ୍ତ ଗୋରୁ ଶତ ଦେବା ଏବଂ ଏ ଅଭ୍ୟାନ୍ତ୍ରରୁ କୌଣସି ପ୍ରଜାକୁ ରକ୍ଷା କରବା ବାରିକ ବେବେ' ଗାଗାଠାରୁ ଲକ୍ଷ ମର୍ତ୍ତବା । ଜମିଦାରଙ୍କ ସରବାସୟକ୍ତକ୍ଷିମା-ଚକର ଚଦ ଗୋରୁ ଓ ରଖଣନ ସୁବାରୁ

କେହି ମଧ୍ୟ ଏ ଅନୁଗ୍ରହରେ ଥିବା ମାରୁଅତି-
ମାଳକଠାରୁ ମାସିକ ଟଙ୍କାରେ ଟାଣୁଣପଣା-
ଲେଖାଏଁ ସୁଧରେ ଟଙ୍କା କରକ କେତେ ଖଜଣା
ଓ ଟିଏକ ଦାଖଲ କରୁଅଛନ୍ତି ସେହିମାନଙ୍କର
କୌଣସି ତଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲେ ସେମାନେ
ଖଜଣା ସଜାଣେ ତାହା ଚାହେଁ କର ଅନ୍ତ-
ତ୍ତରେ ଦାଦାକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ଦୁଃଖ ଦରଖାସ୍ତ ଦ୍ଵାରା ଓ ଉଦ୍‌ବିକାଗଳ ଦ୍ଵାରା
ସରକାରରେ ଦାରୁଦାର ଜଣାଇ ସୁଧା ଯେ
ଏତେଦୂର ବଞ୍ଚି ସଦ୍ୟ କରବାକୁ ଦେଲେ
ଏହାର ଗୁଦାର ଆଉ ବାଦାଠାରେ କରନ୍ତୁ ?
ସମସ୍ତେ ବଧୂର ଦେହାରୁ ବଞ୍ଚି କରବାକୁ
ଏଣିକି ଲଜ୍ଜା ବୋଧ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଯାହା ଦେଉ
କରାଲେ ! ସଦାୟ ଭଗବାନ !!!

୨୪୫୮୮ } ଚଷମଦ
ଅନୁଗ୍ରହ }

ମହାରାଜ !

ଅନ୍ତ ବଳସମୟର ବିଶ୍ଵାସୀତ୍ଵ ବିଶେଷ-
ମୌଜାରେ ଶ୍ରୀମଦନମୋକ୍ତନ ମହାପ୍ରଭୁ ମନିଷ-
ସହର ବହୁକାଳରୁ ପ୍ରାପିତ ଥିଲେ ଅକଳ
କ ୩୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବ ଶ୍ରୀମୁଖି ମନର ସହର
କିମ୍ପା ଦୋଳଥିଲେ ଶ୍ରୀଗୌତମ ମହାଶୟ ଅନୁକ
କ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉର୍ଦ୍ଧ କର ମୁଖି ଓ
ମନର ପ୍ରସ୍ତର କରଇ ତଳମାସ ରା ୨୦ ଲକ୍ଷ
ସ୍ଵୟଂ ବଳେ ଦୋଳ ଦେବତା ଓ ମନର-
ପ୍ରଭୁପ୍ରାପ୍ତମନେ ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଦେହକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ
ନୁନାଧିକ ଦୁଃସହ୍ୟ କେଳମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେକଳ ଓ
ଦେହକେଳେକଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ କର ପୁଣ୍ୟାଗ୍ନି
ପ୍ରାପ୍ତ ରଖିଲେ ପରମେଶ୍ଵର ଏହାକୁ ପାର୍ଥ-
ଲୀଳା କରନ୍ତୁ ଏହାରୁ ପୁଣ୍ୟାଗ୍ନିମାନ
ଅବସାର କରନ୍ତୁ କର ।

୨୪୫୮୮ } ଚଷମଦ
ଅନୁଗ୍ରହ }

ମହାରାଜ !

ଗତ ସରକାର ସହକାରେ ଏ କମରସ୍ତ ବେ-
ଦେବ ସୁଲକ୍ଷଣକୃତୀର ବାରି ମଧୁମୁଦନ-
ଦାସକ ଗୃହରେ କରଇ ଅର୍ଜୁନ ଓ ବିବାଦ
କରୁଥିବ ଅଭିନୟ ଦୋଳଥିଲ । ଏ କମରରେ
ସୁନ୍ଦର ଅଭିନୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୋକ୍ତ ବାରିବ
ବୁଦ୍ଧେ ଦେଉଥିବାରୁ ସମ୍ପୁ କଣାଗାଉଅଛି ଯେ

ବାରି ମହୋଦୟ ଏଠାରେ ଥିବତରଦଳକୁ
ଉତ୍ସାଦ ପ୍ରଦାନ କରବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷକ
ଅଛନ୍ତି । ଏ କମରରେ ଥିବତର ସମ୍ପଦାୟ
ପ୍ରାପିତ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଏଥିରେ ଦିଗୁଳି
ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଏପ୍ରକାର
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅମୋଦରେ ଉତ୍ସାଦ ଦାନାର୍ଥେ
ସମସ୍ତ ଦେଶହୃଦିଷି କୁଦଲୋକଙ୍କର ଅପ୍ରସର
ଦେବା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସୁଲକାଳକମାନଙ୍କର ଏହି
ଅଭିନୟ ପ୍ରଥମଭୂତ୍ୟମ ଫଳ ଆଶାନୁରୂପ
ଦୋଳଅଛି ଦୁଇଗୋଟି ନାଟକର ଅଭିନୟ-
ଦେଉ ଗତ ଅଧିକ ଦୋଳଥିଲ ସତ୍ୟ ପ୍ରଥମ-
ନାଟକ (କରକଅର୍ଜୁନ) ର ଅଭିନୟ ଦେଖି
ଅଧିକାଂଶ ଦରକୁ ଗୁଲିଅସିଅଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁ-
ମାନେ ଉକ୍ତ ନାଟକର ଅଭିନୟ ଦେଖିଅଛନ୍ତି
ସେମାନେ କତ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଧିକାଦାନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବକ ଉକ୍ତ ନାଟକର ଅଭିନୟ କରବା
ଉଚିତ ନ ଥିଲ ଓ ଉକ୍ତ ନାଟକ ଖଣ୍ଡିକ ଅଧି-
କାଂକରେ ଥିବାରୁ ଓ ରଦ୍ଧସ୍ୟଜନକ ନ
ଥିବାରୁ ଦର୍ଶକରୁଦର ମନ ଅବଶିଷ୍ଟ କରପାର
ନ ଥିଲ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ଭୂତ୍ୟମରେ ଯେତେଦୂର
ଦେବାର ଦୋଳଥିଲ ବିବାଦକରାଟ ଗୋଟିଏ
ରଦ୍ଧସ୍ୟଜନକ ନାଟକ ଓ ଅଧିକର ସମାଜର
ଅବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣନ । ପିତା କନ୍ୟା ବିବାଦ ଦେବା-
ମାନେ ଦେବେ ବ୍ୟୟ ସଦ୍ୟ କରବାକୁ ହୁଏ
ଓ ପୁତ୍ର ଲଂଗଳା ପାଠକର ଟିକାକ୍ରମର ବସ୍ତ୍ର-
କାର ଦରମାଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାଲବାକୁ ହୁଏ, ଓ କପ୍ତ-
କାର ଲଂଗଳ ସଦାସରେ ରଦ୍ଧବାକୁ ଲଜା
ହୁଏ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦ ବିଶଦରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦୋଳଅଛି
ଏ ନାଟକର ଅଭିନୟ ବାଳକମାନେ ଅଭି-
ନୟମରୂପେ ସମ୍ପନ୍ନ କରଥିଲେ । ଏହିକ ଗଲ
ଅଭିନୟକଥା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୁଦାର
—ଅଭିନୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଲକାଳକଙ୍କ ଗୋଟ
ଦେବା ଉଚିତ କି ନା ? ଏ ବିଷୟର ମାମାଂସା
ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଳକଙ୍କ ମରଦାନ
ଉପରେ ଅର୍ପିତ କରୁଁ । ସେମାନେ ଏହାର
ଉଚିତ ବସ୍ତ୍ର କରବେ ।

ଅଉ ଗୋଟିଏ କଥା ମନେପଡ଼ିଲ । ଅଭି-
ନୟ ଗୃହରେ ନାଟ୍ୟ କରା ଏହା କି ସୁରୁତ-
ପ୍ରଣୋଦର ଯେ ସାଧାରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସୁଲ
ବାଳକ ଶେମ୍ଫାଳାତ ନାଟକେ ? ଅବଶ୍ୟ
ଥିବତର ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅମୋଦର ରକ୍ଷା-
ନୟ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ସମକ୍ଷରେ ସୁଲବାଳକର

ନୁଲ୍ୟକର ଦେଉଁ ସଦ୍ୟକାର ଫଳ ଅମ୍ଭେମାନେ
କର ନ ପାରୁଁ ।

୨୪୫୮୮ } ଚଷମଦ
ଶ୍ରୀ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି			
ବାରି ନିଶାମଣି ନାୟକ	ପଦମସ	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୩୯
ନରସିଂହ ପ୍ରଭୁବଳ	କଟକ		ଟ ୩୯
ମୁନସି ସୁଲକାଳ ମହାଶୟ			ଟ ୩୯
ବାରି ଗୋପବନ୍ଧୁ ପଞ୍ଚାନାୟକ			ଟ ୨୯
ସାଧାରଣୋଦ ବସ୍ତ୍ର			ଟ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବାରି ଦ୍ଵାରକାକାଅଚକଦତ୍ତାକ-ପ୍ରଣୀତ
“ଶେଷପରମାର” ସୁଲକ୍ଷଣ ଦେଉଅଛି ।
ଅଭିନୟର ପ୍ରଗୁରୁ ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକଦ୍ଵ-
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅମ୍ଭ ନକଟରେ କରୁକଲେ ପା-
ପାଉବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୟ
୨୪୫୮୮ } ସମ୍ପାଦକ ଚକ୍ରପ୍ରସାଦ
କୋମ୍ପାନୀ ।

ପ୍ରଧାନ ପୂର୍ବଦେଶୀୟ ଉତ୍ତମ ଜାଲର ଜି, କ,
ସାଦାକ ସାମେକଟାକଲେ ଉତ୍ତମ ।
ଏକଦାମ ନାଜା ବା ଆଡୁର ତଳ ବୁଜି
ହୁଏ ଉଦର, ମୁଣ୍ଡାଧାର ମେରୁପ୍ରସ୍ତି, ସୁମଙ୍ଗୁ
ଓ ଯକ୍ତ ଉଦମରୁପ ଗୁରୁ ଓ ବନପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ
ଓ ନମୁଲିଶିଳ ଶାଢ଼ୀପତ୍ତରେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ତମ
ବୋଲି ଉଦମରୁପେ ପରପତ ଓ ସମସ୍ତକଦ୍ଵାର
ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୁର ପଥା; କାଶ, କପ୍ତ,
ଉଦର, କୁର୍ମି, ପାଥୁର, ବହୁତକଦ୍ୟାପି କୁର,
ଯକ୍ତର ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର, ହୁଦୟ ବିମ୍ବକ, ମସ୍ତକପୁଣ୍ଡଳ,
ଧାତୁ ବା ନାଜା ଦୌକାଲ୍ୟ, ମସ୍ତକଦ୍ୟା,
ଅକ୍ତରକ ଦା, ଶୁକସମ୍ପଦ, ମୁଣ୍ଡରେ କେନ୍ଦ୍ର,
ମେଦ, ମେଦବଦାର, ମୁଣ୍ଡାଧାରର ଶାଢ଼ୀ ଓ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ଜାଲର ଜି, କ, ସାଦାକ ସାମାଉତାଳ
ଉତ୍ତମ ବାହ୍ୟକ କେପକଦ୍ଵାର ନମୁଲିଶିଳ
ଶାଢ଼ୀପତ୍ତରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ
ପଥା;—ଖୋଜା ଦା, ବହୁତକଦର ଦା,
ଶାଢ଼ୀଦାୟକ ଦା, କୁର୍ମି, କୁଣ୍ଡିସ୍ଵା, ବହୁ,
ସକାଦାତ, ଉଷ୍ଠ, ଅଶୁରବିଶାଢ଼ୀ, ବାତ, ଗରମି
ଦା, ଓ ନିକାଳ ମନପ୍ରକାର ବସ୍ତ୍ର ବେପ,
ବ୍ୟକ୍ତାର କରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟମମାନ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିପହୁତ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ,

କରକାଳ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର ୨୩୨
ପୃ ୨୩୩

ପା ୧ ରବି ମାସେ କୁମ୍ଭ ୩୨ ୧୯୧୮ ମସିହା । ମା ୧୧ମସି ୩ ୨୧ ୨ ୧୯୧୫ ସାଲ ସମ୍ବତର

ଅଗ୍ନିମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦
ପଠକ ଦେୟ ୫ ୦୦

ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାମାନଙ୍କରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ବାଦା-
ରପତ୍ର ତ ରୁଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ଅଫଗାନ-
ସ୍ତାନକୁ ଅଧିକ କେଶାଏ ବାଣିଜ୍ୟେ ସେ
ହସ୍ତଗତ୍ୟାମ ରୁଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ବାବୁଲ-
ବିଜାଧାନ ଇଂରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ରହିବ ।
ଅନୁମୋଦନ କବେଚନା କରୁଁ ତ ଗେଜେ
ଏପରି ଦେବ ଚେତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବନ ।
ତୁମ ପ୍ରବଳ ଗୁରାବ, ମଧ୍ୟରେ ଅଫଗାନସ୍ତାନ
ଅପଣା ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଧିକରଣ କରାତ ରୁଣ୍ଡି
ଆସିବ ନାହିଁ । ଏତେବେଳେ ସୁଦ୍ଧା ଇଂରାଜଙ୍କ
ସାହାଯ୍ୟରେ ତାହା ରହିଅଛି ଏବଂ ତହିଁର
କୃଷ୍ଣ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇବାକୁ ଦେଖିଅଛି ।
ରୁଣ୍ଡି କାଠା ଦୋର ଗଲେ ରୁଣ୍ଡି-ହାତରୁ
ଭାରତବର୍ଷ ରକ୍ଷା ପାଇବ ଏବଂ ଏଠା ଟାକୁ-
ବାବାଙ୍କର କସେଣ ଉପକାର ଦେବ ।

ମାୟାଜଠାରେ ହୁନ୍ଦୁସିନମାନଙ୍କୁ ଏ,
ମୟାସାଧାର୍ଯ୍ୟକୁ ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ-ସାହିତ୍ୟ-
ର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନାର୍ଥ ଗୋଟିଏ କଲେଜ ପ୍ରାପନ
କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେବାକୁ ରାଜୁକାଥ ରାଜ
ସେଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ତାହା ଜଣେ ସଫଳ
ଦେବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ଗତ ମଇମାସ
ତା ୨୫ ରଖରେ ମାୟାଜଠାରେ ଧନ ଓ
ସମ୍ପାଦି ଲେଖକମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତ ସଭା
ଦୋର ବର୍ଣ୍ଣରେ ଉତ୍ତରୁପ କଲେଜ ପ୍ରାପନ
କରିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟରେ

ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ସେ ଗୋଟିଏ ମଦୁ ପରବ-
ର୍ତ୍ତନ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଦେ-
ଶର ପ୍ରଗତିମଙ୍ଗଳ କରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । କରକାଳରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଏକ
କଲେଜ ସମ୍ପ୍ରାପନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଲଭିଅଛି ।

ଗତ ଓକ୍ଟୋବରମାସରେ ବମ୍ବେରପ୍ରଦେ-
ଶରେ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁସାହର୍ଷ ମଠସମ୍ମିଳିତ
ମୋକଦମାରେ ସେଠା ଦାଇକୋର୍ଟ ସେପରି
କମ୍ପୁଡି କରାଅଛି ତହିଁର କବରଣ ଲେଖାଅଛି ।
ମାନବର ଜଜମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟକଣ୍ଠରୁ ମଧ୍ୟରେ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରିଅଛି ଯେ କୌଣସି ହିନ୍ଦୁଧର୍ମୀ
ଓ ସଦାକର୍ତ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ବା ମଠକୁ ଦାନ ଦେବା
ସମ୍ପର୍କିତ ମାଦାକ ମାରଫତରେ ରହିବ
ସେ ସମ୍ପର୍କର ବା ମଠର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗିଲ
ତ ତାହୁ ତହିଁପାଇଁ ସେମାନେ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି
ଏବଂ ମାରଫତଦାରମାନୁପ ତହିଁର ଦେସାବ
ରୁହାଇବାକୁ ସେମାନେ ଦାୟୀସ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।
ଅନୁମାନକ କବେଚନାରେ ସମ୍ପ୍ରା ସୁଧାସାଗ୍ରଭୃତ
ସେହିମାନେ ଠାକୁରଙ୍କ ନାମରେ ଟଙ୍କା ବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦାର୍ଥ ଯାଚିତଠାରୁ ନେଇ
ଅନୁସାର କରିନ୍ତି ସେମାନେ ଏହି କମ୍ପୁଡି-
ବଳରେ ଅସୁରୁ ହୋଇ ପାରନ୍ତେ ଏବଂ
ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନେକ ସାଧାରଣ ଉପକାର
ଦେବ । ତଦୁ ନାଲିଶ କରିବାର ସେବେ ବହୁ

ସଦକ ଉପାୟ ଦେବ ଚେତେ ଅତୁର ଭଲ
ଦେବ ।

ଗୋବିନ୍ଦଦାସଗୋଦେଶରେ ପ୍ରତାପନ-
ତାରେ ଏକ ବୃତ୍ତସଭା ହୋଇଥିଲା । ଏ-
ସଭାରେ ସେଠା ଦପୋଟା କମିଶ୍ନର ଉପମାନ
ଏବଂ ଉତ୍ତର ଇଞ୍ଜିନିୟର ଲିଭିଲସ ସାହେବ-
ମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଉପମାନ ସାହେବ
ସଦାପତ୍ରର ଆସନ ପ୍ରଦାନ କଲେ ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀମାନସାମା ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏହି
ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକଯୋଗ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବା ଉଚିତ ହୋଇ କହି ଗୋଟିଏ ଦାର୍ଯ୍ୟ
ବକ୍ତୃତା କରିଥିଲେ । ବକ୍ତୃତା ସାଙ୍ଗ ହେଲେ
ସଭାପତି ମଦାଗସୁ ବକ୍ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ
କହିଲେ "ଗୋରୁକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅମ୍ ମତରେ
ଅତି ଉତ୍ତମକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସହିଷ୍ଣୁତା ସ୍ତମ୍ଭାଜି
ଏତେ ବଡ଼ିନ ପରାମର୍ଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା
ଅକଣ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ । କଲକତ୍ତରେ
ଗୋରୁମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକରି ଯାଏ ନାହିଁ ଏଣୁ
ଏଥିରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ।
ଏବଂ ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁନିକ
ତଦ୍ୱାରା ସମୁଦାୟ ଉତ୍ତରବର୍ଷର ମଙ୍ଗଳ ଦେବ
କୌଣସି ଅମଙ୍ଗଳର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ" ତୁରନ୍ତ
ଉତ୍ତରପତ୍ର ଇଂରାଜ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ
ଦାନକରିବା କଡ଼ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ଜଣେ ପଦ୍ମ ନେତ୍ରୀଅଗ୍ରଣୀ ବ ରାଜମାସ
 ତା ୩୦ ଉତ୍କଳ ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଅହୁୟାସ ମୋକ୍ଷ-
 ମରେ ସେଠା ଜମିଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସୁନ-
 ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୋପାଳଚରଣ
 ମହାନ୍ତି, ପୁଲ୍ଲସ ଦେବ କଳେଷୁବଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି ଡାକପୁରସି ବାବୁ
 ଚାନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଭୃତ ୩୦ ଜଣ ବ୍ରହ୍ମ-
 ଲୋକ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଗୋଟିଏ ସଭା କର-
 ଥିଲେ । ସଭାକୁ ଲୁକେଶ୍ୟ ଯେ ଅହୁୟାସ
 ମୋକ୍ଷାମରେ ବସଇ ଗୋଟିଏ ମାଲକରୁଣ୍ଡ
 ବସିବ ଏହାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଗଲା । ସେତେ
 ସ୍ଥିର ଦେଲ ଯେ ପ୍ରଥମେ ଘର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ
 ଦେଲେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଅବେ-
 ଦତ ଦେବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦାପର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବାବୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି ଜମିଦାର
 ଟ ୨୫ ଟା ଓ ଅନ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଉତ୍କଳେକ-
 ମାଳେ ଟ ୫, ଟ ୩, ଟ ୨, ଟ ୧, ଟ ୦୫ ଏପରି
 ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ ମଧ୍ୟ ଟ ୮୦ ଅର୍ଥାଟିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଗୁଣା ସାକ୍ଷରତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାୟ ଏକମାସ
 ମଧ୍ୟରେ ଘର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବାର ଶୁଣି ଅସିଥିଲୁ ।
 ଯାହା ଦେହୁଗିଆର ଉପର ସବାସେ ଅହୁୟାସ
 ମଲକପୁର ପ୍ରଭୃତି ନିବାସିନୀଙ୍କର ଏପରି ଉତ୍ସା-
 ଦ ଦେଖି ଅମ୍ଭେ ଅଶ୍ରୁସୟୁ ଅଳକତ ହେଲୁ ।
 ପୁଲ୍ଲସଦର୍ଶିତ ହୋଇ ଜଗନ୍ନାଥବାବୁ ବିଷା-
 ଉଦ୍ଧତ ସବାସେ ଯେତେ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରୁଅ-
 ଚ୍ଛନ୍ତି ତାହା ଅବଶ୍ୟ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସୁଧାର
 ଉତ୍ତମପରତୟ ଦେଉଅଛି । ଅମ୍ଭେ ଅଧୀକରୁ
 ଅନ୍ୟ ପୁଲ୍ଲସ ଦେବ କଳେଷୁବଳମାନେ
 ଏପରି କୁଳକୃତ୍ୟାଦି ଦେବାନ ଅନୁମାନକ
 ଦେଖିବ ମୁଖ ଉଦ୍ଧୃତ କରନ୍ତୁ ।

ବହୁବଚନର ବେଷଭାଷ ଓ ସରକାରୀ-
 ଥାଉଡ଼ର ଘାଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ଜଣା
 ମାଳକ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ନିମ୍ନର ସାବେଦନାକର-
 ଦ୍ୱାର ସଂଯୋଗେ ବେଳେଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମ ବଜା-
 ଯୁଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ ଅନୁମୋଦକମେ ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିୟମମାନ ରାଜମାସ
 ତା ୨୫ ଉତ୍କଳ ଓଡ଼ିଶା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଏଥିରେ ନିଷେଷ
 ସମ୍ପର୍କ ଅବ ସେମାନେ ଗଜେଟରୁ ପ୍ରୟୋ-
 ଜନାୟୁ ବସୟୁ ଜାଣିପାରିବେ । ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ବୋଧ୍ୟ ନିୟମ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁ, ଯଥା ।

“୩ ବଧା । ସେତେ ବୌଦ୍ଧି ବେଷଭାଷ
 ପାଲକରୁଣ୍ଡଠାଟିର ମାଲକ ଏହି ସବୁ ବଧ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦେବାର ରାଜମାସ ମଧ୍ୟରେ * ଧାର
 ଅବେଶାନୁସାରେ ସେହି ପାଲକରୁଣ୍ଡ ଘାଟ
 ବେଳେଖୁଦ୍ଧ ଦେବା ନିମନ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ ନ କର-
 ଦେ, କେବେ ଜଣାଇ ମାଳକ୍ଷେତ୍ର ସାବେଦ
 ନାକ ପ୍ରକ ଏକ ମାସରୁ ଅଧ୍ୟକ ବୌଦ୍ଧି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ବା ନ ମଧ୍ୟରେ ୧ ଥାଉ ଲିଖିତ ବେଷ-
 ବଥା ଗୁଡ଼ିକ ଜଣାଇବାର ଅବେଶ କର
 ଖଣ୍ଡେ ଲିଖିତ ହୋଇବ ଜାଣ କର ପାଲକେ
 ଏବଂ ବୌଦ୍ଧି ପାଲକରୁଣ୍ଡ ଘାଟ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଯେଉଁ ମାଲକ ଉପରେ ସେହିରୂପ ବୌଦ୍ଧି
 ନାକ କର ପାଲକେ, ସେ ୧ ଥାଉ ଅବଦ୍ଧ
 ବସେଷ ବଥାମାନ ଅଗ୍ରଣ୍ୟରେ ମାଳକ୍ଷେତ୍ର
 ଠାରୁ ପଠାଇ ଦିଅ ଯାଇ ନ ଥିଲେ ଉକ୍ତ
 ବୌଦ୍ଧି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଅଗ୍ରଣ ଦେବା ଉପରେ
 ସେହି ପାଲକରୁଣ୍ଡ ଘାଟର ଉଦ୍ଧିବେ ନାହିଁ ବା
 ଉତ୍ତରାଦେ ନାହିଁ ।”

ଏକପକ୍ଷ ଉତ୍ତର ଠିକ ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ବଠିକ
 ଦେଲେ ଦୈ ଗାୟତ୍ରିରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ବ
 ଘାଟର ମାଲକ ଅଲମତେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲେ
 ଘାଟ ବଳ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ମାଲକର ବୋ-
 ଧରୁ ଲୋକଙ୍କ ପାଲକରୁଣ୍ଡର ସୁବଧା ରହିତ
 ଦେବ । ଏକବ୍ୟକ୍ତିର ଦୋଷରୁ ଅଧିକଲୋକ
 କଷ୍ଟ ଦେବାର ନ୍ୟାୟତା ବଡ଼ ଅତ୍ୟୁତ ଜଣା
 ଯାଉଅଛି । ମାଲକଠାରୁ ଉତ୍ତରାଦେ ଅନ୍ୟ
 ବ୍ୟକ୍ତିର ଦେବାର ନିୟମ କଲେ ଯିଲ କୁଅନ୍ତା
 ନାହିଁ ବ ?

ରାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଫସଲ ଯଥା
 ଖୋଟ, ଅଖୁ, ଚମାଖୁ, ଗଜାଇ, ଅପୁ ଓ ଚୁଟ
 ବଢ଼ିଲାର ବେର୍ଦ୍ଧିକ୍ରମରେ ବ ପରିମାଣରେ
 ଏଥର ହୋଇଅଛି ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ଶୁଣିବ ଧାରଣା
 ବଜାୟୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡଳ ବୁଝି ବୁଝାଗରୁ ବାହାର-
 ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସରକାରୀକର ମୋଟ ଗୁଣବୃଦ୍ଧି
 ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତରୁ ରାଜ ଫସଲର ଚୁମ୍ବି କେବେ
 ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତେ ବ ? ପ୍ରକାର ରାଜ ଓ ଅନ୍ୟ ଫସଲ
 ତେବେ ହୋଇଥିଲ ଏମାନ ଏକାଠିବାରେ
 ଲେଖାଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫସଲର ପରିମାଣ
 ପୁଞ୍ଜବର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ଭୁଲନା ଦେଉଅଛି । ଏହାର
 ତାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହା ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ
 ଗରବର୍ଣ୍ଣସର ଏକର୍ଷମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଲ-
 ପଣ ଫସଲ ହୋଇ ଥିଲ । ଅନ୍ୟ ଭୁଲ ଜଣା-

ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ ବାବା ସରକାରୀକର ଫସଲ
 ଗରବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ଅଧିକ ଗୁଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ସରକାରୀକରରେ ଗରବର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ସର୍ବେ
 ଦୁଇପର୍ଣ୍ଣ ବା ଗୁରୁପର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
 ବୁଝୁ ମର ଓ ଦରକର ମାମ ସରୁ ସରକାରୀକର-
 ରେ ରହିଅଛି ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅଧିକା ମସକ
 ଓ ଖେସାର ଏବଂ ଚଢ଼କ ପୁଷ୍ପରେ ହୋଇଅଛି
 ଜାମ ଦେଖାଯାଏ । ଗାଲକାଟି ଅଧିକାଂଶ ଅଜା-
 ତ ହୋଇ ସ୍ତ୍ରୀକର ହୋଇ ଅଛି । ଗଦମ, ବୁଟ,
 ବରଗୁଡ଼ ପ୍ରଭୃତିର ଜାମ ଅଦୌ ଲେଖା
 ନ ଥିବାରୁ ଏଫସଲମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଦୌ
 ହୁଅଇ ନାହିଁ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଅମ୍ଭେମା-
 ନେ ଜାଣି ଯେ ପୂର୍ବେ ଦେଲୁପଡ଼ା ସରକାରୀକର
 ନରେ ଗଦମ, ବୁଟ, ସବ ଫସଲମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ବେଳୁଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ପ୍ରାୟ ରହିତ ହୋଇ
 ଯାଇଅଛି । ବହାରଣରୁ ଏ ଫସଲମାନ ଉଠି-
 ଗଲ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତପରରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ମୂଲ୍ୟ-
 ବାରୁ ଫସଲ ସେଠାରେ ଦେଉଅଛି ବା ସେ-
 ଠାରୁ ଅବସ୍ଥା ମନ ହୋଇଅଛି ଏସବୁ ବସୟୁରୁ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ କୃଷିକରଣ ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ରବରୁ
 ବହିତ ପ୍ରୟୋଗ ହେଲେ ଉକ୍ତ ମତକୁମାର
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଜଣା ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଚକାଗୁ ସାଧା-
 ରଣ ଉପକାର ଦେବ । କେବଳ ଜାନଗୋଲ-
 କ ନେତ୍ରୀବାମନେ ଅନୁବ୍ରତ୍ତସଲ ଏକେପକ୍ଷ
 ହୋଇଅଛିହୋଇ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲେ ବଡ଼
 ଫଳ ନାହିଁ ବର ? ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ ପ୍ରକାଶଦ୍ୱାରା
 ଅଳ୍ପୁ ବଢ଼ିବାର ଅପକା ଅଛି ।

ପ୍ରାଚିନେଷ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶୀ ଦୁର୍ଲଭସାଧାରେ
 ଶୁଣମାନକ ପ୍ରବଣ ସମ୍ପର୍କରେ ନୂତନ ନିୟମା-
 ବନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସରକାରୀ ଗଜେଟରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀ
 ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାଶିତ ଉପକରଣ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକର-
 ନଠାରୁ ପାଇବାର ଅମ୍ଭେମାନେ କୁହେବାସହିତ
 ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ । ପୂର୍ବ ନିୟମାବଳୀ ଅପେକ୍ଷା
 ଏ ନିୟମାବଳୀ ବଡ଼ ବଠିକ ହୋଇଅଛି ।
 ବୌଦ୍ଧିଶୁଣ ଏବଂ ଅଧିକ ସେହି ପ୍ରକାଶରେ
 ପାଠ କରତ ସେ ପ୍ରକାଶ ଅଛି ଦେଇ ପାଠକ
 ନାହିଁ । ସେହି ଶୁଣ ଅପେକ୍ଷା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ବ୍ୟତି-
 ନତାରେ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ଦେବ ସେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ
 ପାଠକ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଶୁଣ ପ୍ରକାଶ ବାହରର
 ପୂର୍ବ ମା ୧ ମଧ୍ୟରେ ଡେପୁଟିକର ସେକ୍ରେଟରୀ
 ବନୀ ଅନୁମତିରେ ବୌଦ୍ଧି ନିୟମାବଳୀକୁ

ଦେବତା ଗୋପାଳଙ୍କ ସେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ
 ଉକ୍ତ ଦୋଳ ପ୍ରସାରେ ଗୁଣ୍ଡାଳ ଦୋଳ
 ବାଦାଉଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶରୀର ଦେବ । ବାଦା-
 ଶ୍ରମମାନେ ଡେପୁଟୀ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କଠାରେ
 ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ଚିତ୍ତ ଦେବେ ଏବଂ
 ସେ କଥା ଅଥବା ଅନ୍ୟ ଜଣାରେ କର୍ମ କରୁ-
 ଥିବା ଶିକ୍ଷକ ସବୁଜଣଙ୍କର ପ୍ରଭାବ
 ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ମାଲକର ବ୍ୟକ୍ତିତାରୁ ଚିତ୍ତର
 ପ୍ରଭାବପାତ୍ର ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ଏକଜଣାର
 ସବୁଜଣମାନେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରଶାସନ ଦେବାକୁ
 ସମସ୍ତ ବାଦାଉଣ୍ୟ କେବଳ ସେହି ଜଣାର
 ଉପସ୍ଥିତି ଦେବେ । ସେହି ସ୍ଥଳ ଏହି ନିୟମ-
 ମାନ ଲାଗୁ କରନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ
 ଦୋଷରୁ ବାଦାଉଣ୍ୟ ଥିବାଦେଖି ତାହାକୁ ଯେ
 ଦଣ୍ଡ ଦୟାଯିବ ତାହା ଛାଡ଼ା ଉକ୍ତ ସ୍ଥଳରୁ
 ସରକାରୀରୂପେ ନିମନ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ପଠାଇବାର
 ଅଧିକାର ବାଦି ନିୟାଯିବ । ସେହି ଶିକ୍ଷକ
 ମିଥ୍ୟାକଥା କହି ପ୍ରଶାସନ ଦୋଳକୁ ପ୍ରବେଶ
 ଲାଭ କରନ୍ତୁ ସେ ପାଶ ପାଟିପୋଷି ପାଇବାର
 ଅଧୋଗମ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ଅତି ଶୋଣିତ କିର-
 ଗାୟ ପ୍ରସାରେ ଉପସ୍ଥିତି ଦୋଳ ପାଇବ
 ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଉପସ୍ଥିତି କରୁ ବ୍ୟାଧି-
 ଗ୍ରସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଉପସ୍ଥିତିମାନେ ଏହି ନିୟ-
 ମମାନ ଗ୍ରହଣକରୁ ଦୁଃଖ ଦେବେ ଏବଂ
 ଅବଶ୍ୟକମତେ ଉକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରମାଣ ମନ
 ଅବର୍ଷଣ କରୁଥିବେ ।

ଓଡ଼ିଶାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିକ୍ଷକମାନେ ମାନକର
 ଓ ଉକ୍ତାଦ୍ୟମାନର ବୃତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ମାନକର-ବୃତ୍ତି
 କଟକ-ବିଭାଗ ।

- ଧନେଶ୍ୱର ଦାସ ବାଲିକୁଦା ସ୍କୁଲ
- କୁଞ୍ଜବିହାର ମିଶ୍ର ବିକେଶ୍ୱରପୁର ”
- ମଦନମୋହନ ଅକ୍ଷୟ ମେଟକାପ ”
- ପୁଷ୍ପ-ବିଭାଗ ।
- କେହି ପ୍ରୋଫେସର ଦେବେ ନାହିଁ ।
- ବାଲେଶ୍ୱର-ବିଭାଗ ।
- ଅଗ୍ରାଣ୍ୟ ଶ୍ରୀ ବାଲିକାଟୀ ସ୍କୁଲ
- ଗୋଲେବପ୍ରସାଦ ଦାସ ଧାମନଗର ”
- ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଉକ୍ତାଦ୍ୟମାନର ବୃତ୍ତି ।
- କଟକ-ବିଭାଗ ।
- କରମୋହନ ଶତ୍ତାକ୍ଷୀ ମହାସିଂହପୁର ସ୍କୁଲ
- ସୁମତୀ ପତ୍ତା କଟକ ଠାଉନ ”

- ବିକଳାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡେଇ ”
- ମାଧବଚରଣ ନାୟକ କଟକ ଠାଉନ ”
- ପୁଷ୍ପ-ବିଭାଗ ।
- କାରମୁଖ ମହାନ୍ତି ଗୁପ୍ତଦେବପୁର ସ୍କୁଲ
- ଗମଭୂଷ ପଟ୍ଟନାୟକ ତଣ୍ଡାଦଣ୍ଡା ”
- ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ଗରଜପୁରସିଂହପୁର ”
- କେଶବମୋହନ ମହାନ୍ତି ତଣ୍ଡାଦଣ୍ଡା ”
- ବାଲେଶ୍ୱର-ବିଭାଗ ।
- କୁଞ୍ଜପ୍ରସାଦ ଦାସ ବଗୁରୀ ସ୍କୁଲ
- ଗଦାଧର ମିଶ୍ର କୋଠାର ”
- ଲଳିତମୋହନ ମହାପାତ୍ର ବଗୁରୀ ”
- ଗଜପତି ।
- ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମହାନ୍ତି ପୁରୁଣାଗଜ ସ୍କୁଲ
- ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଗୁପ୍ତପୁର ଛୋଟନାଳ ”
- ଗୋପୀନାଥ ମିଶ୍ର କଟକମା ”
- ଦରଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ନରସିଂହପୁର ”
- ନିମାଇଚରଣ ସାମୁ ରଣପୁର ”

ସାମାଜିକବାସ ପୁରସ୍କାର ।

ଉତ୍କଳବର୍ଷରେ ପ୍ରଭବର୍ଷ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ
 ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ, ପଶୁ ମରୁପତ୍ତୁଥିବାରୁ କଷ୍ଟାନ୍ତ
 ପାପ ମାରଣ କାରଣ ଗର୍ଭମେଧ ପୁରସ୍କାର
 ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଏକସପ୍ତ
 ଦାସିଦବାଲକାରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ପ୍ରଭବର୍ଷ
 ଅନେକ ସାମ ମରୁପାତ୍ତୁତା ଓ ଚାହିଁର ପୁର-
 ସ୍କାର ଦେବାରୁ ଗର୍ଭମେଧକର ଅନେକ
 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସର୍ବଜ୍ଞାନ ବା
 ସର୍ବାଙ୍ଗ-ମୁକ୍ତ ଉକ୍ତାଦ୍ୟମାନ ଦେଖାଯାଉ
 ନାହିଁ । ସାମାଜିକବାସ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକ୍ର-
 ମରେ ଉକ୍ତାଦ୍ୟ ଗୋଟିଏ କରୁଣାସୁସଜ୍ଞ
 ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଦିବ୍ୟାକ୍ଷ କର୍ମକର
 କାର୍ଯ୍ୟ ସାହେବ ପ୍ରକାଶ କଲେ ବ ସରକାର
 ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ ଯେବେ ଇଚ୍ଛା ତେବେ ସାମ
 ମରୁପିବ ଅଥଚ ସର୍ବଜ୍ଞାନ ଉକ୍ତା ପତ୍ତିକ ନାହିଁ ।
 ଉକ୍ତାରେ ଗରଜପୁର ଗ୍ରାମ ୨୦ ଦୁକାନ ସାମ
 ମରୁପାତ୍ର ମାଲକାବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ଦେବା-
 ଉକ୍ତରୁ ପୁଣି ପଞ୍ଚାଶ ଦୁକାନ ସାମ ମରୁପାତ୍ର-
 ପୁରସ୍କାର ଚାହିଁର ପୁରସ୍କାର କାରକ ଟ ୮୦୦୦-
 କାର ବଳ ଅର୍ପିଲ । ଅଥଚ ସାହେବଙ୍କ
 ବିବେଚନାରେ ସେ ଆଲର ସାମସଂଖ୍ୟା
 ଉକ୍ତା ପତ୍ତି ନାହିଁ ଓ ଅଭବର୍ଷକୁ ଏହିପରିମାତ୍ର-
 ରେ ସାମ ମରୁପିବ । ପ୍ରଭବର୍ଷ ଗ୍ରାମ ୨୦ ଦୁକାନ
 ଲେଖି ସର୍ବଦଂଶରେ ପୁରୁଥିଲେ ଏବଂ

ପ୍ରଭବର୍ଷ ୩୨ ଲକ୍ଷ ସାମ ମରୁପତ୍ତୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ମନୁଷ୍ୟ-ମୁରୁପଂଖ୍ୟା ଉକ୍ତା ନ ଦୋଳ ବରଂ
 ଅଧିକ ଦେଉଥିଲେ । କଟକରେ ସନ ୧୮୮୪
 ସାଲରେ ଚାହିଁ ପୁରସ୍କାରମେଧା ପ୍ରାପ୍ତ ୨୮ଜଣର
 ସାମ ମରୁପତ୍ତୁଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରାୟ ଅଧିକା
 କ୍ର ୫୦୦ ଶ ସର୍ବଦଂଶଳରେ ମରୁଥିଲେ ।
 ଏପ୍ରକାର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍କଳବର୍ଷର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ-
 ପ୍ରବେଶରେ ଦେଖୁଥିଲେ । ଏବଂ ଏପରି ଦେଖି
 ଉତ୍କଳାୟୁଗକର୍ତ୍ତୃମେଧ ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ ବ
 ପୁରସ୍କାର ଦେଇ ସାମ ମରୁପାତ୍ରରେ ଯେଉଁ
 ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେଉଥିଲେ ଚାହିଁରେ ଲଭ ନ ହୋଇ
 ବରଂ ଅନାୟୁ ଦେଉଥିଲେ । ଯେବେ ସାମ
 ମରୁପାତ୍ର କ୍ରମେଶ ସାପର ବଣ ଉକ୍ତା ପତ୍ତୁକ୍ତା
 ଏବଂ ସର୍ବାଙ୍ଗ-ମୁକ୍ତ ଉକ୍ତା ଦୁଅନ୍ତା ତେବେ
 ସରକାରଙ୍କର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରବା ଉପର
 ଦୁଅନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ତାହା ନ ଦେବାରୁ ବରଂ
 ଅନୁମାନ ଦେଉଥିଲେ ଯେ ଉତ୍କଳଲେଖକମାନେ
 ପୁରସ୍କାରଲେଖରେ କଷ୍ଟାନ୍ତସାମ ଖୋଳି
 ଲେଖି ଧରବାକୁ ଯାଇ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ମରୁଅ-
 ଉକ୍ତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୁରସ୍କାରକୁ ଉପସ୍ଥାପନ ଦେଖି-
 ଥିଲେ । ଅତଏବ ସାମମାରକାର ପୁରସ୍କାର
 ଦେବାପ୍ରଥା ଉଚିତ କରବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଗର୍ଭମେ-
 ଶକର ଏ ବିଷୟ ଅସଙ୍ଗତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା-ମନୁଷ୍ୟମୃତ୍ୟୁ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ବଳଦେବ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
 ମନୁଷ୍ୟ ପତ୍ତା ପଢ଼ିବାର ଓ ଅନୁମାନ ଉକ୍ତ-
 ମାନକଦ୍ୱାରା ସାହିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉଦ୍ଧୃତକ
 ଅଭ୍ୟାସର ଓ ଉପସ୍ଥିତି ଦେଉଥିବା ବିଷୟରେ
 ଉକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର ଉଦ୍ଧୃତକାରକ କର୍ମକାର ସତ୍ୟକ
 ନିକଟକୁ ଏକପକ୍ଷ କଲକତା ଦାଲକୋର୍ଟର
 ଓଡ଼ିଶାସାମୁଦାୟ ବାରି ମାନମାଧବ ଦାସ ପ୍ରେସ୍‌ଗ
 କରୁଥିଲେ । ଉକ୍ତପତ୍ର ସାମାଜିକବାସ ଗୋଟ-
 ର୍ତ୍ତେ ଅନୁମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅସିଥିବାରୁ
 ଚାହିଁର ଅନୁବାଦ ନମୁରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ।
 “କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ବଳଦେବ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
 ମନୁଷ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତକାରକ କର୍ମକାର ସତ୍ୟ-
 ମନୋବଶେଷୁ ।
 ମହାପ୍ରଭୁମାନେ,
 ଉଦାମାନୁକ ଦୁର୍ବଳରେ ବ ସେହି ସମ-
 ସ୍ତରେ ଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀ ଅପଣାର ସୁଖ ସୁସୁଖ
 ଉଦ୍ଧୃତକ ଅବିଧି ଉକ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ

ଓ ଅଗ୍ରୀମିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉତ୍କଳସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟାଦି ଦେଉ-
 ଈଳି, ଏକା ଅବଶ୍ୟ କେତେକ ଶାନ୍ତିଦାୟକ
 ସେ ସତ୍ୟତାର ବହୁକେଶୁ ଉତ୍କଳ ସୂଚକ-
 ବୋଧରେ କେତେକଲେଳ ନିବାସ କରିଣି
 ଯେଉଁମାନେ କି ବାସୁକି ସେମାନଙ୍କ ସୂଚ-
 ପୁରୁଷଙ୍କର ଦେବଦେବୀ ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତ-
 ରିକ ଭକ୍ତି କରଣି । ଏହି ଶ୍ରେଣୀମଧ୍ୟରୁ
 ଲେକେ (ଅବଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ସୂଚ୍ୟା ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ନୁହେ) ଉନ୍ନତ ଗର୍ଭସ୍ଥାନ ଦର୍ଶନ କରଣି ଓ
 ଉତ୍କଳ ଦେବତାମାନଙ୍କ ପୂଜା ଅର୍ପଣ କରଣି ।

କିନ୍ତୁ କହିବାକୁ ଦୁଃଖ ଦେଉଅଛି ଯେ
 ଉକ୍ତ ମନ୍ଦିର ପତ୍ତା ଓ 'ପତ୍ରିୟାଗମାନେ ଉକ୍ତ
 ଗର୍ଭସ୍ଥାନର ବିଶେଷତା ସ୍ଵା-ସାହିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଓ ଉପଦ୍ରବ କରଣା ପ୍ରତି ସମ୍ମୁଖ
 ଏବେ ଅଦ୍ୟୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ ସେ ପାଦା ବର୍ଣ୍ଣିକା
 କରଣା ଦୁଃଖାଃ । ଯଦ୍ୟଦି ଏକମୁ ଉଦାର୍ଯ୍ୟ କରଣା
 ତଳେ, ମନ୍ଦିରସ୍ତୁ ଉତ୍କଳେକମାନେ ସାଦସପ୍ରାପ୍ତ
 ହେବେ ଓ ସମିକ୍ଷସ୍ତୁ ଓ ସୂଚକସ୍ତୁ ସ୍ଵାମାନେ
 ସମାଜର ଏହି ସମସ୍ତା ଉଦାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖେ-
 ଉପଦ୍ରବ କରଣେ ଠାକୁର ଦର୍ଶନାର୍ଥ ଅସିବାକୁ
 ଆଉ ବେଶେ ସାଦସ କରଣେ ତାହି ।

ଅମ୍ଭେ ଯାହା ଜନର ସୁଖିସ୍ଥଳି ଭାଗ
 ଶର ମନୋସା ପା ୧୨ ରଖଇ ଉତ୍କଳପାଟି
 କାରେ ଦୂତୀଭୂତ ବୋଇଅଛି ।

ଅମ୍ଭେ ଉପରେ କିଷ୍କୁପ୍ରତି ଅପମାନ-
 କର ମନୋଯୋଗ ଅବର୍ତ୍ତଣ କରୁଅଛୁ ଓ
 ଅନ୍ତରୁ ଅଣା କରୁ ଯେ ଅପମାନେ ଉପ-
 ସେକ୍ତ ଦୁଃଖମୋଚନାର୍ଥେ ଓ ଉପଦ୍ରବକାର ପତ୍ତା
 ଓ ପତ୍ରିୟାଗମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ବସ୍ତୁଦାନାର୍ଥେ
 ଓ ଯାହିମାନଙ୍କର ଉପସେକ ମନ୍ଦିରସ୍ତୁ ଶବ୍ଦ-
 ବେଦ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉପସେଦ ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ବହୁତ
 ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ କରଣା ବେକେ । ଯେବେ
 ଉପରଲକ୍ଷିତ ଦୁଃଖ ମୋଚନର ବହୁତ ଉପାୟ
 ଅବଲମ୍ବିତ ନ ହୁଏ ତେବେ ଅମ୍ଭର ଭୟ
 ଦେଉଅଛି ଓ ଯେପ୍ରକାରେ ଏବେବେ ଲୋକ
 କର ଧର୍ମଦୟା ଓ ମାନର ସମ୍ଭବ କରୁଅଛି
 ସେପ୍ରକାରେ ସେମାନେ ଅନୁଦୟକୁ ଉପାୟ
 ଅନୁଶ୍ରମ କରଣେ ଓ ଉତ୍କଳ ତରମପନ
 ଅସନ୍ତୋଷକର ଦୋଷପାରେ ଅମ୍ଭେ ଅଶ-
 କରୁ ଅମ୍ଭର ଏହି ଅବେଦନ ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣ
 ପ୍ରାପ୍ତ କରବ ।

ଅପମାନର ବସ୍ତୁତ
 ମନୋସା ପା ୧୨ ଓ ଉତ୍କଳ ସେଷା
 ଦାଦବୋର୍ଷ କରଣା

ଅମ୍ଭେମାନେ ଅପାକରୁ କି କର୍ମିତୀ ଏବେ-
 ଚେ ଶାନ୍ତି ମନୋଯୋଗୀ ଦୋଳ ସାହିକର
 ରକ୍ଷା ଓ କର୍ମିତୀର ଶାସନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ବିହୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଣେ ଏକ ଜାହା ସଦା-
 ଧାରଣକ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରଣେ ।
 କର୍ମିତୀର କାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଯାହିକ ବସ୍ତୁ ନିବାରଣ
 ଏବ ସେମାନଙ୍କ ସୁଖସମ୍ପାଦନ ସଦପ୍ରଧାନ
 ଅଟଇ । ଯାହିକପ୍ରତି ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଦେଲେ
 ମନ୍ଦିରର ସକଳ ଧର୍ମ ନଷ୍ଟ ହେବ ଯାହିକି
 ରକ୍ଷା କରଣା ମନ୍ଦିରର ସମସ୍ତ କର୍ମିତୀଙ୍କର
 ଅଭ୍ୟନ୍ତରରେ ଦାୟିତ୍ଵ ଦେଉଅଛି । ଯାହାର
 ଏଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସିଧୁକରା ବା ହୁଁ ଦେଖାଯିବ
 ସେ ମନ୍ଦିରରେ ରହିବାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଇ ।
 କର୍ମିତୀ କର୍ମିତୀମାନଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥରୂପେ ଅବଟ
 କର ପାଉଲେ ଏପରି ସୂଚାର ଆଉ ଶୁଣାଯିବ
 ନାହି । ଦେନାପତ୍ତା କର୍ମିତୀମାନଙ୍କରେ ବେଦେ-
 ଦନ ହେବ ସେ ସମ୍ବିମାନଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଗି
 ରହିଅଛି ଉତ୍କଳେ ଉକ୍ତ କର୍ମିତୀପ୍ରତି ସାଧାରଣ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଅନୁକୁଳ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ହେଉ
 ନାହି ମାତ୍ର ଏବେବେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ
 କର୍ମିତୀର ସୁଖାଈ ହେବ ଏବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମି-
 ତୀପ୍ରତି ଅବର୍ତ୍ତ ଦୋଷପାରେ କାରଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଅନେକ ମନ୍ଦିରରେ ଯାହିକପ୍ରତି ଅଭ୍ୟନ୍ତର
 ଦେବା କରଣ ନୁହଇ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣବାଦ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଅନେକବର୍ଗବ୍ୟ
 ପ୍ରଭୃତ ବୋଲିଥିଲେ କେବଳ ବାକୁ ତତ୍ତ୍ଵ-
 ଚିନ୍ତା ପଞ୍ଚକାୟକ ନବକ୍ରମର ନାମକରଣ
 ଛଡା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କିମ୍ବା ଉକ୍ତମତରେ
 ସମ୍ପାଦନ ଦେବାକୁ ଦେଖା ଯାଇ ନ ଥିଲ ।
 ଗର ଗୃଧବାର ବାକୁ ମଧୁସୂଦନ ଗର୍ଭ ଅପଣା-
 କନ୍ୟାକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟରେ କବାଦ ଦେଇ ଓଡ଼ି-
 ଶାରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନପ୍ରଥା ଚଳାଇଲେ ।
 ମଧୁବାକୁ ଉତ୍କଳବାସୀ ମନୋହାରୀୟ ହୁଁ ଏବ
 ଚାହାନ୍ ଜାମାତା ବାକୁ ବଳଦୂର୍ଜୀର ମନୁ-
 ଦାର ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସୁଗର୍ଭ ଏ କବାଦ
 ବେଦନ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟରେ ଦୋଷପତ୍ର ଏକ
 କୁହେ ଏଥିରେ ଉପସେଦ ଓ ଜାଗର
 ଏବଫ ମେଳ ଦୋଷପତ୍ର ସାହାବ ବଙ୍ଗଳାରେ
 ସୁଦା ଅବଧ ଦୋଳ ନାହିଁ କାରଣ ସେଠାରେ
 କେବଳ ସୁଦେଶୀୟ ଭଦ୍ର ଜାତିମଧ୍ୟରେ
 କବାଦ ଦୋଷପତ୍ର । ମଧୁବାକୁ ସେପରି ସହ

ଓ ପରମପତ୍ରକ ଅପଣା କନ୍ୟାକୁ ସୁଖିକା
 କରଣଅପଣି ସେପରି ଯୋଗ୍ୟପାଟି ପାଇଅଛନ୍ତି ।
 ବଳ ଅନନ୍ତର ଉତ୍କଳ ଅଟଇ ଏବ ଏ ମଙ୍ଗ-
 ଲକାର୍ଯ୍ୟେ ଯେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଓ ପ୍ରୀତକରୁସେ
 ସମ୍ପାଦନ ଦେଲ ଚାହା ଦେଖି ସଦାଧାରଣ
 ଅଧିକ ଅନନ୍ତର ଦୋଷପତ୍ର । ମଧୁବାକୁ
 ପ୍ରକାଶ ଏବ ସୁଖ୍ୟ ଦ୍ଵାରସ୍ତୁ ଦେବା
 ଦ୍ଵାର ଏ କରଣକାରି ହୁଁ ମଧୁଲମାନ ଶ୍ରୀକ୍ଷିତ୍ଵ
 ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରୁ ଅନେକ ବସ୍ତୁଲୋକକୁ
 ଅନନ୍ତର କରଣାକୁ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଅନୁଗ୍ରହପତ୍ର
 ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳ ଚାହାକୁ କୁଚାର୍ଥ କରୁଥିଲେ
 ଏବ ଏହି ଅଭ୍ୟନ୍ତରକାର୍ଯ୍ୟରେ ସଦାନୁଗୁଣ
 ସୁଦାର ଦେଖାଇଥିଲେ । କରଣ ଅନୁଗୁଣ
 ମଧ୍ୟ ଅନେକଲୋକଙ୍କ ଅବର୍ତ୍ତଣ କରଣୁଲ ।
 କବାଦପତ୍ର ସୁଦେଶ ଓ ଅଲୋକେ କରଣ-
 ବାରେ ବହୁ ମାତ୍ର ହୁଁ ଦୋଳ ନ ଥିଲ ।
 କୁହୁ ଚନ୍ଦ୍ରାପଦଳେ ଚାହାକୁ କରଣାରେ
 ଏବପାର୍ଶ୍ଵରେ କବାଦଦେବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଳ-
 ଥିଲ ଏବ କହି କରଣରେ କେତେକଲୋକ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ବିଧି ପ୍ରୟୋଜନମତେ ସଜିବାଦ କରୁ-
 ଥିଲେ ଏବ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତସ୍ଥାନ ଦର୍ଶକରୁ-
 ନରେ ପୁର ରହିଥିଲ । ସମସ୍ତ ଅପଣା ଓ ସୁ-
 କରେ ଶ୍ରୀଗୁରୁଯାଏ ଅଲୋକ ଦୟା ଯାଇ-
 ଥିଲ । ଏବ ବାଦ୍ୟ ଅଭିସବାଜୀ ଲକ୍ଷ୍ୟତର
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ନ ଥିଲ । ସେପରି ସମସ୍ତ ଅପଣ
 ମନୋହାରଣୀ ଦୋଳଥିଲ । ବଫ ପ୍ରାୟ ଅ-
 ଦଶା ସମୟରେ ସୁଦକାର୍ଯ୍ୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦେଲ ।
 କର ଓ କନ୍ୟା ସମ୍ଭଳୁ ଅମତ ଦୋଳ ଏବ
 ପାଖରେ କନ୍ୟା ଓ ଅପଣପାଖରେ କନ୍ୟା
 ସମ୍ଭୁତରେ କର ବସିଲେ । ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବାକୁ
 ନଦଲଳ ବନେନପାଆୟ ବେଦ କରଣରେ
 ଏବ ଉଚ୍ଚ ଅପଣରେ ବସିଲେ । କନ୍ୟାବର୍ତ୍ତ
 ଶୁଦ୍ଧକବାଦକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ସଭାସି
 ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମତ ସୁବଶସୁଦ୍ଧ କନ୍ୟା-
 ନିକଟରେ ବସିଲୁ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଉପାସନା
 କେଲ । ତହିଁ ଉତ୍କଳ ସୁବୁ ବଙ୍ଗଳାଗୁଣାରେ
 ସଦକାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜାଣିବା
 କାରଣ ଉତ୍କଳ ଅନୁବାଦ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁ, ସତା ।

ସୁପ୍ରଦାନ ।

କନ୍ୟାବର୍ତ୍ତା—ଅନ୍ୟ ୧୨ଦୁଷ୍ଟାଦେ କେଣସୁମାତ୍ରେ
 ପଞ୍ଚବିଂଶତିବଦେଶେ ଦୁଅକାସରେ କୁଣ୍ଡଳମେ
 ଦ୍ଵାଦଶୀ ଉତ୍କଳେ ସଦାଧାରି ପରମେଶ୍ଵର

ଲଭୁଥିବେ ଦେଖା ଗାନ୍ଧବ ନରକରତ୍ନମାଳା ।
 ସ କର ସପ୍ତମ ହୋଇଲେ ଗନ୍ଧ୍ୟ ଭକ୍ଷ୍ୟ ଦରକ
 ମ ନେ କର ପତ୍ରକୁଳଟେ ମାସେ ବୋଲବରକ ।
 ପରକେ ବ୍ୟଞ୍ଜନ କଲେ କଲେ ଦେଖା ଭବିତ
 ଏକାମ୍ରାଣୀ ତାହା ଗୋଚର ନୁହେ ମହାପାଣିବ ।
 ମଧ୍ୟାହ୍ନି ବେଳେ ତତୁର୍ଥ ସଙ୍ଗେ କଲେ ମିଳନ
 ସୁବସ୍ତ ସ୍ୱାମୀ ସେଠାରେ କରୁଛନ୍ତି ଖେଳନ ।
 ସେ ବରୁଣ ବଲେ ପ୍ରଥମେ ନାସେ ପସେ ସଦୃଶ
 ସଦା ରକେଦେ ଧରଲେ ତାହାମତ ନ ଦଳେ
 ସମସ୍ତ ପଢ଼ିଲେ ଦୁଃଖ ନରକେଷର ହୁଏ
 ବେଶେ ଯାଏ ନାହିଁ ନୋହୁଲେ ଅସ୍ୱସ୍ତ୍ୟ ସହଜ ।
 ବସତ ଚୁଷ୍ଟେ କେଶେ ଚେଷ୍ଟେ କୋଥୀ ରମଣୀ
 ଭାଷିତା ବଚନ ବ୍ୟକ୍ତେ ପତି ଅଧମ ମଣି ।
 ସେ ପଦରେ କର ଅଦର ଶ୍ରୀପଦରେ ମଦରେ
 ଦେଇ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଅଦର ହୋଇ ବାଦାଦରେ ।
 ବସନ୍ତ

ଶ୍ରୀ ପାରେଶର ସେନାପତି ।

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

ବାର୍ଷିକ ଗୋପାଳଚରଣ ଦାସ	କଟକ ଅଧିକାରୀ	୧୯
ସୋହାଗନୀ ଚୌଧୁରୀ	କଟକ	୧୯
ଦତ୍ତଚନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁରୀ	ଅଧିକାରୀ	୧୯
ନାଗବନ୍ଧୁ ପ୍ରାଣୀ	କଟକ	୧୯
ସୋହାଗନୀ ମହାପାତ୍ର	ନାଗବନ୍ଧୁ	୧୯
ସୁଧାକର ମାଧୁ	ନାଗବନ୍ଧୁ	୧୯
ଗର୍ଭାଳକ ସାହୁ	କଟକ	୧୯
ବରଦାସ ପାଣି	କଟକ	୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ଲିପିବଦ୍ଧ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭବ ପ୍ରକା-
 ରିତ ଦେଖାଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇ ଆଣା, କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସ୍ ମାଲିକଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତକର । ଏହା
 ଅପର ପ୍ରାଣମେଣ୍ଡ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଯାଦୁପୁତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ଲିପିବାସ କୃଷ୍ଣ
 ନ କର ସମ୍ପାଦକ ଉତ୍କଳ ଲିପିବଦ୍ଧ କୃଷ୍ଣ
 କରେ ବଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବେ । ତାହା
 ଓଡ଼ିଶା ଲିପିବାସ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ । ଅଣା, ମାସ
 ଉତ୍କଳ ଲିପିବଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦ ଅଣା ଅଟେ ।
 ଓଡ଼ିଶାଲିପିବାସ ଯେଉଁ ନୂତନ ସମ୍ଭବ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଲିପିବଦ୍ଧ ସଙ୍ଗେ
 ଏପରି ଆଦେଶ ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ଅଛି ଯେ
 ତାହାର ପ୍ରତି ଲିପିବଦ୍ଧ ଏକ ପ୍ରକାର ଲିପିବଦ୍ଧ
 ପ୍ରତି ଲିପିବଦ୍ଧ ଏକ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗେ କୌଣସି
 ପାର୍ବକ୍ୟ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କୁ ଅଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ

କୃଷ୍ଣ କର ଯାହା ପଢ଼ିବେ ଉପଶାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
 ରେ ମଧ୍ୟ ଅବଦଳ ସେହିପା ପଢ଼ିବେ ।

୪୧୮୮୮ } ଶ୍ରୀ ସୀତାମାଧବ ବସୁ ।
ବାଲେଶ୍ୱର }
ଦ୍ୱାରକାପୁର କୁଳ ନମ୍ବଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ
କୃଷ୍ଣାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି :—
କେଶବପରମାର ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ।
ସରଳଭୂଗୋଳ ୫୦ ୯
ଓଡ଼ିଶାଭୂଗୋଳ ୫୦ ୯ ୧୦
କଳ୍ପରତ୍ନାଳୟ ୫୦ ୯୯
ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନ ୫୦ ୯
ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ବସୁ ସେକ୍ରେଟରୀ

NOTICE.

The public are hereby informed that 50 students will be admitted half free and three fourth free into the Cuttack Peary Mohun Academy at the commencement of the next sessions in consideration of their indigent circumstances. Students intending to prosecute their studies are requested to apply to the undersigned with certificates of their circumstances before the 30th June 1888.

Cuttack } Krishna Chandra Mahanti
 5-6-88 } Secretary.
 Managing Committee
 P. M. Academy.

ଏକଜଣ ସକ୍ଷମାଧାରଣ କର୍ମୀର ଦୟା-
 କାରିକା ଯେ କଟକ ସ୍ୱାମୀମୋହନ ଏକା-
 ଢେମୀରେ ୫୦ ଶ ଅଧ ଅବପ୍ରାପ୍ତଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଓ ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ବେତନରେ ଗ୍ରହଣ
 ଦେବେ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶାର୍ଥୀ-
 ଶ୍ରଦ୍ଧାଳକେ ତଳର ଜନମାସ ତା ୩୦ ଉପସ୍ଥଳରୁ
 ଅବପ୍ରାପ୍ତ ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କ ସହ ଅନ୍ୟ ନିକଟରେ
 ଅବେଦନ କରିବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି-
 ୫୧୮୮୮ } ସମ୍ପାଦକ,
 ମେନେଜିଂ କମିଟି,
 ସ୍ୱାମୀମୋହନ ଏକାଡେମୀ ।

କୃଷ୍ଣା ମୂଲ୍ୟରେ ବରଦର ।
 ଉତ୍କଳୋପକ୍ରମ ନାମକ ପ୍ରସ୍ତୁତକର୍ତ୍ତା ଉତ୍କଳ-
 ଶେଷରେ ବରଦର କରବା ଯାହି କଳ୍ପପ୍ରସ୍ତାପ-
 ସହ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି; ମହାସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଅନୁ-
 ରୋଧ ସେ, ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତକୁ ଶ୍ରୀମୁଖ ଲେଖାଏ

କେଉଁ ପଠକ ବରଦର ସହରେ କ ଅମର ଶ୍ରୀ
 ସଙ୍ଗଳ ଦେବ ନମ୍ବଲିଖିତ ସ୍ୱାମୀମୋହନରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାପ୍ତକର ବେତନ ତାଙ୍କମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
 ଦୁଇପଞ୍ଚାଶ ପଠାଦେବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହାଉସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଏକ
 ବାଲେଶ୍ୱରର ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କ ଅଧିକାରରେ
 ଶ୍ରୀମୁଖ ସମନ୍ତ୍ର ସାଧ
 ନିନାଦେବ
 ବାମଣୀ
 ତା ୧୫/୫/୮୮

**ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ
 କାଟକ ।**

୧୮୮୮ ମସିହାରେ ସଂପ୍ରାପ୍ତ ।
 ନବମୁଦ୍ରଣ, ଶିକ୍ଷା, ବାରିକ୍ରମ ଓ ଜମିନାମ-
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ବାବଦ ପଞ୍ଚାକ ଶ୍ରୀମୁଖ ।
 ଏକମୁଦ୍ରଣ ମାଗିଲେ ମିଳଇ ।

ପ୍ରଧାନ ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମ କି, ବ,
 ସାବାକ ସାମାଜିକମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମ ।
 ଏକଦ୍ୱାର ନାଜା ବା ଧାକୁର ବଳ ଦୁଇ
 ଦୁଇ ଉଦର, ମୁଖ୍ୟାଧାର ମେନ୍ଦୁପୁତ୍ରୀ, ମୁଖ୍ୟ
 ଓ ଯଦୁର ଉଦରମୁଦ୍ରଣର ଓ ବନପ୍ରାପ୍ତ ଦୁଇ
 ଓ ନମ୍ବଲିଖିତ ପ୍ରାକାଶକରେ ପ୍ରଧାନ ଉପକ୍ରମ
 ବୋଲି ଉଦରମୁଦ୍ରଣ ପରଚର ଓ ସମସ୍ତକ୍ରମ
 ବିଶେଷରୂପେ ଅଦୃଶ ଯଥା; ବାସ, ବସ,
 ଉଦର, କୁମ୍ଭ, ପାଥୁର, ବଦୁରକବ୍ୟାପି କୁର,
 ଯଦୁର ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର, ଦୁଦୟ ଉପକ୍ରମ, ମସ୍ତକଦୁର୍ଗିନ,
 ଧାତୁ ବା ନାଜା ବୌଦ୍ଧଲ୍ୟ, ମସ୍ତକବ୍ୟାପି,
 ଅନ୍ତରର ଦା, ଶୁକ୍ରସମ୍ପଦ, ମୁଖରେ ଚେଷ୍ଟ,
 ମେଦ, ମେଦକହାର, ମୁଖ୍ୟାଧାର ଶିକ୍ଷା ଓ
 ଶ୍ରେଣୀ ।

ଡାକ୍ତର କି, ବ, ସାବାକ ସାମାଜିକ
 ଉପକ୍ରମ ବାସ୍ତବିକ ଲେପକହାର ନମ୍ବଲିଖିତ
 ପ୍ରାକାଶକରେ ବଦୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବଦେଶର
 ଯଥା;—ପୋଡ଼ା ଦା, ବଦୁରକବସର ଦା,
 ପ୍ରାକାଶକ ଦା, କୁମ୍ଭ, କୁମ୍ଭସା, ବଦୁ,
 ପଞ୍ଚାଦା, କୁମ୍ଭ, ଅଶୁକ୍ରସମ୍ପଦ, ବାବ, ବରମି
 ଦା, ଓ ନାଜା ମନପ୍ରକାର ବର୍ମ ସେବ,
 ବ୍ୟବହାର କରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୃଷ୍ଣମାନ
 ପ୍ରକାଶକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରକାର ପ୍ରାପ୍ତକର,
 ପ୍ରକାଶକ ଶିକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟ ୫୯, ୯, ୫ ୯୯
 * ଓ ୧୦ ନା ପଞ୍ଚେ ଏକଦ୍ୱାର ପଠା

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୦ ୨
ସ ୨୪ ୩୩

ପା ୧୨ ଉପ ମାତ୍ର ଦୁଇ ପତ୍ର ୧୯୮୮ ମସିହା । ମା ଅଗଷ୍ଟ ୩ ୪ ୧୯୧୫ ସାଲ ପତ୍ରକାର

ଅଗ୍ରମ ଦାଖିଲ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୯୯
ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୨୯

ମତ୍ତମନସିଂହ ନବସିଦ୍ଧାନ୍ତାଦିପ୍ରଦେବ କେ-
 ଚେକଲେବ ରାଜା ସର୍ବେନାନ୍ଦୁଅର୍ଗୁଣ୍ୟ ଦାଦା-
 ରୁଦ୍ରାଦି ଚକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ଦିଅନ୍ତୁରେ ସେ ମତ୍ତମନସିଂହର ଉପକାରାର୍ଥେ
 ଅପଣକର ପ୍ରଦତ୍ତ ୫ ୫୦,୦୦୦ ଟା ନଗରରୁ
 ନିଶ୍ଚଳ ପାଖାପୁ ଚଳି ଆସାଇବାରେ ନିଷ୍ପେ-
 ଶିତ ଦେବତ, ସଜା ଭରତର ପ୍ରକାଶକଲେ ସାଦ୍ୟତି
 ଚରଣମଧ୍ୟରେ ଦଶଦଶାଶି ଶୋଗାଇବାକୁ ବ-
 ଚୋଦିବୁ ନଗରୀଏ କେତେ ସେ ଅନୁର ଅ-
 ଧିକ ଟକା ଦେବାକୁ ଅନୁର ଅଛନ୍ତି; ତନ୍ତୁ
 ଜମିସ୍ତର ମିଃ ଜାରିତ ସାଦେବ ଉପସ୍ଥିତ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ବ୍ୟାପାର ଦେଉଛନ୍ତି । ଜାର-
 ମିତ ଶାଦେବ ଶାନ୍ତିତ ଚାଲାଇ ଦାଲଇ ସଦ୍-
 ଦ୍ୟବଦାର ଭରୁକରେ ଦସ୍ତଖେତ କରୁଛନ୍ତି
 ରୁହଣା ରୁହୁଦ । ବାସ୍ତବ ଏକା ଶାନ୍ତିମକର
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିତ୍ୟ ଓ ଏକାକଳିତାକୁ ଦେଖଇ
 ମକଲ ଅପା ବଡ଼ ହୁ ।

ଶକଣା ଅପେକା କେଶା ଶକଣା ଅଦାୟୁ ବରୁ-
 ଅଛନ୍ତି ମୋକନମାନର ପ୍ରସଂସନ କ କଲି
 ସକେଇ ରଖିଅଛନ୍ତି, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଓ କେତେକ ଅନ୍ୟାୟ ଦାର୍ଯ୍ୟର
 ମୋକନମା ସଜାକ ନିକଟରେ ଦାଏର ଅଛ ।
 ନାକର ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଅନ୍ୟକୁ ଅପଦ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ସୁସରଦେଶେଷ ସାଦେବକ କଟରେ ରୁପ-
 ହିତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଅପା କରୁ
 ଶାନ୍ତିକୁ ନୁଅରସଇ ସାଦେବ ଏ ବସନ୍ତର ସକା-
 ସକ୍ୟ ନିଶ୍ଚାର୍ଥେ ସ୍ୱୟଂ ସରଜମିନକୁ ଯାଇ
 ଚକାରଣ କଲେ ପ୍ରକାମାତେ ଓ ସାଧାରଣେ
 ପ୍ରୀତ ହେବେ । ଅନୁମାନେ ଏପ୍ରକଳ ନେତ୍ରି-
 ବା ଉତ୍ତରେ ଶୁଣିବୁ ସେ ନିମିଶକର ସାଦେବ
 ପ୍ରକାଶପ୍ରତି ନ୍ୟାୟଦ୍ୟବଦାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁ-
 ଦାରୀର ସଜାକୁ ନେତ୍ରିଅଛନ୍ତିକନ୍ତୁ ଦେବାକଳ
 ଅନ୍ୟାୟଅଚରଣପ୍ରତି କୌଣସି ଅଦେସ
 ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିର ବାରିଣ ହସ ?

ଏକଅଗ୍ନିମାଂଶ ଅର୍ଥ ସ୍ୱାସରତ ଦୋଇଅଛୁ
 ମୁଣି ସ୍ୱାସରତାରକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଏକା-
 ଧ୍ୟର ସୁରୁରୁଦୁଖିରେ ଅପଣାରି ଶକ୍ୟାନୁସାରେ
 ସାଦାସ୍ୟ କର ନାହାନ୍ତି । କଟକ ଓଡ଼ିଶା
 ସୁକଥାମା ଏବ ଏଠାରେ ଧନାତ୍ୟ ନେବକ
 ଦଖ୍ୟା ଲଗା ନୁହଇ । ଏପରପ୍ରଦେ ସେବେ
 ଅନୁଅନ୍ୟାୟରେ ଏପର ସାଧାରଣ ଉପକାର-
 ଦାର୍ଯ୍ୟନିମିତ୍ତ ଭବତକାର ଟକା ନ ରୁଠିର
 କେବେ ସାମାଜ୍ୟ ଲଗାଇ କସବୁ
 ନୁହଇ । ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନଦତ୍ତସହ
 ସକ୍ଷାଧାରଣକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ କି ଯେଉଁ-
 ମାନେ ବଞ୍ଚି ଭେଦା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ
 ଚାହା ଦେବାକାରଣ ଶୀଘ୍ର ଅପ୍ରସର ଦେଉନ୍ତୁ
 ଏକ ଯେଉଁମାନେ ନାମମାଜ ଦେବା ସ୍ୱାସର
 ବରଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଦେବା ବୁଝି କର
 ଉପସ୍ଥିତ ପରମାଣରେ ସାଦାସ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ
 ସରକାରୀ ଦାକମ ଯଥା କମିଶନର ପ୍ରଦତ୍ତ
 ଅନୁସେଧରେ ଶୁକା ଜମିଦାର ଓ ଅପର
 ଧନାତ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କଡ଼ା ଭେଦା ଦେବାର
 ଅନେକ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଅପଣା-
 ଲଗାରେ ଏକକରର ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ଦୁର
 ବସ ଅଧିକତର ସମସ୍ତାରୀ ଦେଉନ୍ତୁ ।

କର୍ମାଗତ ରାଜାଙ୍କ ଦେବାନ ବାବୁ ଶୋଧାଳି-
 ମାନ୍ତ୍ରାବକ କରୁକରେ ଅନେକ କର୍ମାଗତ-
 ପ୍ରକା ସୁସରଦେଶେଷ ସାଦେବକ ନିକଟରେ
 ଦରଖାସ୍ତ କରଅଛନ୍ତି ଓ କେତେକ ପ୍ରକା
 ଅଗିଷ୍ଟାୟ ସୁସରଦେଶେଷ ବାବୁ ନନକଶୋର-
 ଦାସକ ନିକଟରେ ଚକାକଦନୀ ପ୍ରଦାନ
 କରଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାମାନେ ଦରଖାସ୍ତରେ ନେ-
 ଶିଅଛନ୍ତି କି ଦେବାନ ବାବୁ ଅନ୍ୟାୟ ସ୍ୱକର

ଏ ନଗରସ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୋଦକ ଏକାକେମା-
 ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧ ନିକାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ
 ଏକ ଅନୁଷ୍ଠା ୫ ୫୦୦୦୦ ଟା ବହିଁ ନିମିତ୍ତ
 ପ୍ରୟୋଜକ ଅଛ । ଯେଉଁମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଏହି ଅନ୍ୟାୟସମାପ୍ତ ସାଧାରଣଦାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ
 ଦେବା ସ୍ୱାସର କରଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ନାମ
 ପ୍ରକାମାନେ ପ୍ରକାଶିତ ଶାଠକମାନେ ଦେଖି-
 ବେ । ରହିବୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସବଧ କେବଳ

ସକ ୧୮୮୭-୮୮ ନମନ୍ତେ କମ୍ପୁଲ୍ସିବ
 ପ୍ରମାନେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାରିମେଷ ବୁଝି ପ୍ରାପ୍ତ
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସ	ସାବିତ୍ରୀପୁର
ଲକ୍ଷ୍ମଣୀ ଦାସୀ	ଗଜାମନ୍ଦିର ବାଲିଆ ପୁର
ଅନୁପମା ଦାସୀ	ସୁନକରୋଡ଼
ସୋନେଶ୍ଵରୀ ସାହୁ	ଜଗତପୁର
ମଦନମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ	ବୈଦେହ୍ୟର
ପୁଣ୍ୟବିଭାଗ ।	
କାହାଣୀଧର ସାବର	ଡେଣୁଆ
ସତ୍ୟବାଦ ମହାନ୍ତି	ବେଣୁପୁର
ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହ	ମୁକୁନ୍ଦବାସପୁର
ରାମଦାସ ମିଶ୍ର	ନୂଆଗଣା
ଲେକନାଥ ରଥ	ଗରଦେଇକୁସୁପୁର
ବାଲେଶ୍ଵର ବିଭାଗ ।	
ଶ୍ରୀମତୀ ସର୍ବମତୀ ଦାସୀ	ମଠୋର
ସୀତା-ଅ ଚାନ୍ଦ	ଅଗରପୁର
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦତ୍ତ	ଘୁଷୁଳ
ସୁଆଳଚନ୍ଦ୍ର ବିସ୍ଵ	ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର
ଗଞ୍ଜାମ ବିଭାଗ ।	
କାମରାଜ୍ୟ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଶ୍ରୀପଡ଼ା
ମୁକୁନ୍ଦଧର ପଟ୍ଟନାୟକ	ସୁନାଗଳା
କାମଦେବ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଳାଶିମା
ଲେକନାଥ ଜନ	ଧଳପୁର
ଶ୍ରୀମତୀ ମିଶ୍ର	ନୂଆଗଡ଼
ସତ୍ୟବାଦ ମିଶ୍ର	ସଦାଶିବପୁର
ଶୁକୁପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ	ଅସୋଧା
ଶ୍ରୀମତୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	ଦଶପଥା

କିନ୍ତୁ ଦୌରାସି ପ୍ରତ୍ୟାସାଜନକ ବାସ୍ୟ ହେବ ନିମ୍ନେ କମରୁର କରୁଥିଲେ, ଉପସ୍ଥିତ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ବ୍ୟୟ ପ୍ରତ୍ୟାସା ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହ । ପ୍ରବାଦ ଅଛି ମାତ୍ରେ
 ସିଂହାଜି ନାମ ସରଦାର । ଦୌରାସି ଅଧିକୃତ-
 କଳକ ବାସ୍ୟ ହେଲେ ନିମ୍ନେ କମରୁର
 ଦାନୀ ଉପରେ ଦୁର୍ଗୁପାଳ ହୁଏ । ମାର ମାର
 ବିଶ୍ଵାସପୂର୍ଣ୍ଣ ମାର । ଅମ୍ଭମାନ-କର କହୁବାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ହାକୁ ନିରୁପଣ
 ନେଇମତାକୁ ଡେପୁଟାକଲେକୃତ ଓ ଦୁର୍ଗୁପାଳ
 କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଭାବର ଛାନ୍ଦିବ ନିରୁ-
 ପଣରେ ଦୌରାସି ଅପଡ଼ି କଲେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
 କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ ଦେ-
 ବାରୁସିନା ଧରାପଡ଼ିଲ ଓ ଅନେକଲେକ ନଷ୍ଟକୁ
 ହାତ ପାଇଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଡ଼ି ଓ
 ଅଧିକ କରନାକୁ କେତେ ଭଦ୍ର ଶର୍ତ୍ତା ପଡ଼ିଲ
 ତାହା ସବାଶେଷ କେବଳ ଅପେକ୍ଷର ଦାସୀ ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ବହୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହାଜି-
 ଦାନକରୁ ଏହି ସବାଶେଷ ଦାସୀ ଦେବେ ଓ
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଥାଚରୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷାର
 କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଦଣ୍ଡଦୋଷ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ
 ପ୍ରଦାନକର ସାଧାରଣର ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟକ ଦେବେ ।

ପଦ୍ମରେ ଭାବାର ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟର ଉତ୍ତମିନୀରୁ
 ବାହାରେ ଲେଖାଯିବ ଦେଖାଯାଏ । ଏବ
 ଚତୁଷ୍ପାତ୍ର ଉଦାତତ ଚତୁଳ ପଡ଼ିବାରୁ ଚେର
 ଧରାପଡ଼ିଲ । ଚେର କବେ ଯେ ସେ ପାସଦର୍ଶ
 ଦନୀବାସ ଲେଖ କଲେକରୁ ବର୍ଣ୍ଣା-
 ଲେଖନୀରୁ ଗରଠାରୁ ଫେରାଯାଉ ଅଧିକ-
 ଅଧି ମାଟି କାହିଁକି ଅଧ ପଡ଼ିଅଛି ତାହାକୁ
 ଜଣା ନାହିଁ । ଏହି ମୋକଦ୍ଦମା ନିରୁଦ୍ଧକରଣ
 ସମୟରେ ଦୌରା ଛଡ଼ି ବର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ
 ବାଦକୁ ସେ କୁମାରୀ ତା ପ୍ରମୁ ବଲେ ।
 ବାଳକୀ କୁମାରୀ ସୁବାର ବ୍ୟକ୍ତିକରକେ ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ଚଢ଼ିରେ ସମୁଦ୍ଧ କ ଦୋଳି
 ପଦ୍ମାଦାରଣ ଡାକ୍ରୁର ସାହେବଙ୍କ ଚିତଟକୁ
 ପଠାଇଲେ । ତାକୁର ସାହେବ ତଳେ ମୁଖ-
 ମାନ ଅଧିକୃତ ସର୍ଜନକୁ ପଦ୍ମାଦାରଣା ତାରଣ
 ଅଦେଶ କଲେ । ପଦ୍ମା ପରେ ଦାନଦାଟି
 ବାଦୁ ମିଶରକୁ ଅଧିକ । ଦାନଦାଟି ହୁଏ ଏବ
 ସେ ମୁଖ୍ୟାଦାରଣରେ ଅପଚର ହେଲ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବାର ଜାତମାନେ ପଞ୍ଚାବଦ ବର
 ଦାନଦାକୁ ଜାତକୁ ଅଟକ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହି
 ବିଭିନ୍ନମାନ ମହାପୁା କଟକରେ ସୁବା ସମ-
 ପୂରେ ଚପର ବାସ୍ୟ କରୁଥିଲେ ତାହା
 ବୃତ୍ତେଷରୁପେ ଜଣା ସୁନୁପାସକ କର
 ଅବଶ୍ୟକ ହେଉ ନାହିଁ । ଏ ଚତୁଷ୍ପାତ୍ର
 ମାତ୍ରଷ୍ଟୋକ ଧନା-ସମୟରେ ଅଦୈୟ ଅଭ୍ୟା-
 ସର କରୁଥିବା ଦେଉକୁ ଗାନ୍ଧିସିଂହ ପ୍ରାକାଶ-
 ର ବୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାସକଶେଖରୁ
 ବାଡ଼ିବ ଦୋଳ ଚରୁକଶେଖରୁ ବୋଇ-
 ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଅଦୈୟ ବର୍ଣ୍ଣକ
 କର ଯାନ୍ତି ଦୋଳ ଯାକୁ ନାହାନ୍ତି । ବାସୁକି
 ସୁରକ ତାହାର ଦେହେ ପଦ୍ମବର୍ଣ୍ଣକୁ ହୁଏ
 ନାହିଁ ଯେଉଁ ସର୍ଜନୁ ଗଲେପଦା ଧାନ କୁଟେ ।
 ଏ ମହାପୁାକର ସୁରକ ପରେ ପଦ୍ମକାର ନ
 ଦେଲେ ଯେ ଅପର ଅନୁ ଦେଉପଦ
 ସନେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅପା ଦେଉଅଛି
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶେଷକଟ ବାବାଦୁର ପ୍ରଦାନ
 ଦରବେ । ଏକମୂଳ ବିଭିନ୍ନମାନ ଆଇ
 ଚନ୍ଦ୍ରପଦାପଦରେ କେବଳ ଦାନମା ପଡ଼ୁ-
 ଅଛି ।

ଉତ୍କଳର ଅପେକ୍ଷର ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହ ବାବୁ
 ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ ଅନୁପମୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦେବାରୁ
 ବଲେକର ଓ ଛନ୍ଦ ସାହେବ ତାକୁ ବରଣାପ୍ର-
 ଦର ତାଙ୍କ ବାସ୍ୟରେ ଘୋଷିଦାରର ଏକଟଂ
 ଦେଉକାର୍ତ୍ତ ଓ ସିଂହାକାର ବାବୁ ଦାନଦାନାଥ
 ପାଲପଦ ମନୋଗାଭକର କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କୁ
 ଘୋଷିକ କରୁଥିଲେ । କମିଶ୍ନର ସାହେବ କଲେ-
 କୁଳକ ଘୋଷିକ ପ୍ରଦାନକର ଓ ବୋର୍ଡିକ ହୁ-
 ବୁମ ଅପେକ୍ଷା ନ କର ଦୁର୍ଗାଚରଣ ବାବୁକୁ
 ତାଙ୍କର ସାବକ ବାସ୍ୟକୁ ଫେରାଦାର ଓ
 ଦୁରକାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷର କେଶବର
 କମିଶ୍ନ ଦେବାର ଦୁରୁମ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ବାବୁ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହାଜି ଅଧିକ ସୁବର ସୁବକ କରୁଥିବାରୁ
 ତାଙ୍କର ଏ ପଦ ସଞ୍ଚଳ । ଅମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ
 ଏପ୍ରକାର ଅବରୁଦ୍ଧ ଅପେକ୍ଷର ମୁକ୍ତକୁ ।

କିନ୍ତୁ କରଦାନା ମେକେଶରେ ଏଠା
 ଦକ୍ଷିଣ ବିଭିନ୍ନସିଂହାଜିର ମହର୍ଷିମେଦ ତପ୍ତ-
 କଳ କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କ ନାମ ପ୍ରଦାସିବ ଦୋଳ

ମୁଖ୍ୟମାନ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଜାଗାସୂକ୍ଷ୍ମରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ବକ୍ଷା ସହଜରେ ବକ୍ଷା
 କରିଥିଲେ । ସର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନେକ ବକ୍ଷା
 ଉପକ୍ରମା ତାଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ
 କରିଥିଲା । ସେହି ବୃତ୍ତବଳା ଦୁଇ ଯାଦୁଅଛନ୍ତି
 ସେ ଗୁରୁତରବର୍ଷର ମୁଖ୍ୟମାନମାନଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଧ
 ସଂଖ୍ୟା ଏକା କଳାକାରେ ଅଛନ୍ତି । କଳାକାର
 ହୃଦୟଠାରୁ ମଉଦୁମାନେ ଜାଗାସୂକ୍ଷ୍ମକୁ
 ଅଧିକତର ବଳପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଜାଗାସୂ-
 କ୍ଷ୍ମରେ ପ୍ରକୃତ ଲଳିତାସ ଅବ୍ୟକ୍ତ ବିଫଳ
 ଦେବାର ବସ୍ତୁ ବଦୂରତ କରି ଜାଗାସୂକ୍ଷ୍ମର
 ଉପସ୍ଥିତ ଉପସ୍ଥିତରୂପେ ଦାଗଦାର ଦୋ-
 ଅଛି । ଏହା ସତ୍ୟତା ଏବଂ କମ୍ପୂରୀକାର
 ସ୍ତବ୍ଧ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା
 ସଦା ସୁରକ୍ଷା ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ଏ ସମ୍ପର୍କ
 କେବଳ ଏକ ପରାମର୍ଶଦାତା Consultative
 ସମିତି ଅଟେ ଏବଂ ଏରୂପରେ ଏହା ଅଧିକ
 ଦାର୍ପଣକର ଏବଂ ଉପକାରଣୀ ଅଟେ । ଏଥି
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସର ଉତ୍ତରାୟନ ଦେବର
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ଜାଗାସୂକ୍ଷ୍ମରେ ପ୍ରକୃତ
 ଚିତ୍ତ ବିଲଭକାସିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍ତର ଦେଲ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଲଭକାସିକ ମତ
 ଯେ ଏଥି ପ୍ରତି ଅବଶିଷ୍ଟ ଦେବ ଏଥିରେ
 ଅମାମତକର ଦୂରବିଷୟ । ଏହାଦେବ ଦେ
 ଲଭକାସିକ ସେହି ମହାତ୍ମା ଦେବରାଜାଦେବଙ୍କୁ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବିଗ୍ରହପ୍ରତି ପ୍ରଦେଶରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଧନ୍ୟ-
 ବାଦ ପ୍ରଦାନ କରି ଜାଗାସୂକ୍ଷ୍ମରେ
 ସେହି ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ବୁଝା ଦୋଳଅଛି ଉତ୍ତର
 ଅଧିକତର ହସ୍ତାକ୍ତ ସହଜରେ ପ୍ରମତ୍ତ ବୁଝ
 ଉପକାର ଅବଦାନ ଏ ହିତାନ୍ତୁରରେ
 ରୂପମାନଙ୍କର ସଦାବ ଦେବ ।

କୁଳଅଧ୍ୟକ୍ଷର ପ୍ରକାଶ ।

ଅଗାମର ଚାନ୍ଦିନୀରେ ଯେଉଁ କୁଳ-
 ମାନେ ବର୍ମ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ନାନାପ୍ରାଣକୁ
 ପ୍ରେତ ଦେବା ଏବଂ ସେଠାରେ ରହି ବର୍ମ
 କରବା ସମ୍ଭବରେ ଯେ ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର
 ସେମାନଙ୍କୁ ସହବାକୁ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ
 ଲୁଚିଯିବେ ସେ ସମସ୍ତ ବର୍ମକା କରି ଏବଂ
 ଶର୍ମାଦେବତାଙ୍କ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ମହାମାନ
 ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦେବତା ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ତର ମୁଖ୍ୟ-
 ମେଣ୍ଡକ ସେକେଟିକର ଚିତ୍ତକୁ ପଠାଇଅ-
 ଛନ୍ତି । କୁଳମାନଙ୍କ ବସ୍ତୁ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ସମ୍ପ-

କରେ ସମ୍ପଦ ନାନା ସମାବେଶ ଓ ସରକାର-
 ଉପକାର ଏବଂ ବିଶ୍ୱର ଅଦାଲତର ନୀତିମା-
 ନଙ୍କରୁ ଅନେକ ଗୁରୁତର ଦାବରଣ ବହୁ-
 ପରାମର୍ଶପତ୍ରର ସମ୍ପର୍କ କରି ଉତ୍ତର ପ୍ରତି ରବିଶ୍ଟି-
 ମେଣ୍ଡକ ମନୋଯୋଗ ଅବଶ୍ୟକ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ସେ ସମସ୍ତ ଉଦାହରଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଉଅଛି
 ଯେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ସଦାକାଳର ନିତ-
 ଦାସକ ଅବସ୍ଥାଠାରୁ ବୌଦ୍ଧି ଅଂଶରେ ଭଲ
 ନୁହେଁ ଏବଂ ଦୟାବାନ୍ ବୁଝିବ ରବିଶ୍ଟିମେଣ୍ଡକ
 ଗର୍ଭରେ ଅଭବତ ନାମରେ ଏପରି କାଣ୍ଡ
 ହେଉଥିବା ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃଖର କଥା ଦେଉ
 ନାହିଁ । ଏ ପ୍ରଦେଶକୁ ପୁଣି ଅଧ୍ୟକ୍ଷକୁ ଭୁଲି
 ପ୍ରେତର ଦେଉଥିଲେ ମାତ୍ର ଦେବଦେବର୍ଷ
 ଦେଲ ରହିତ ହୋଇଅଛି ସୁତରାଂ ସେ ସମ୍ପ-
 ଦାୟୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କ ଏଠା କେବଳ ଅଧିକ
 ଜଣା ନାହିଁ । ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କ ଜାଗା-
 ଦାରଣ ଅବେଦନପତ୍ରରୁ କେତେକ ବିଷୟ
 ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ।

କୁଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ପ୍ରେତର ବିଷୟରେ ସନ-
 ୧୯୮୮ ସାଲର ୧ ଅକ୍ଟୋବର ଓ ସନ ୧୯୮୯
 ସାଲର ୧୩ ଅକ୍ଟୋବର ପ୍ରକାଶ ଅଛି । ସନ ୧୯-
 ୮୮ ସାଲର ଅକ୍ଟୋବର ପୂର୍ବ ଅକ୍ଟୋବର
 ଦେବାର ଉଚିତ ଥିଲା ମାତ୍ର ତାହା ଦୋଳ
 ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଅନେକମାନଙ୍କୁ ସେହିମାନେ
 କୁଳପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥି ସେମାନେ ନାନାପ୍ରକାର
 ଓ ପ୍ରଲୋଭନଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ କୁଳଦାର୍ପଣ
 ଦେବାକୁ ଚେତା ପାନ୍ତି ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସେମାନ-
 ଙ୍କର ବିଷୟ ଲଭ ହୁଅଇ । କୁଳ ମତ୍ତ ବା ବସ୍ତୁ
 ରହିରେ ତାହାକର ହ ଯାଏ । ଏହା କୁଳ-
 ପ୍ରସ୍ତୁତର ଲୋକଙ୍କୁ ସଫଳତା ନେବା ଅପର-
 ଧରେ ବସ୍ତୁ ପାଇଥିବାକ ସମ୍ପଦ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଏଠାରେ ଦେଖୁଅଛୁ ।
 ଦେବସିଂହ ନାମରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କର ୧-
 ଉଲରେ ୫ ୧୦ କା ଦରମାହରେ ତାହାକର
 ବର୍ମକରୁଥିଲ କିନ୍ତୁ କୁଳପ୍ରସ୍ତୁତର ଦାବୀକୁ
 ୫ ୧୮୮୦୯୦୯ର ଚାନ୍ଦିନୀ ଦେବାର ଲୋକ
 ଦେଖାଇ ଡିଆଇ ତାହା ହାସଲ କୁଳରୂପେ
 ଚଳାଇ କରଦେଲ । ଯେତେବେଳେ କୁଳ-
 ଗୋଦାମରେ ପହଞ୍ଚି ଅପରାଧ ଅବସ୍ଥା ଜାଣିଲ
 ତେତେବେଳେ ଗର୍ଭ ଦୋଳକା କରିବାକୁ
 ଦେହ ତଣେ ହୁଲେବ ତାହାର ସଦାବ
 ଦୋଳ ତଣେ କୁଳକହାର ଦେଖୁଅବିଶ୍ୱ-
 ରକ୍ତ ଚିତ୍ତରେ ଅଧିକତର କୁଳମାନ ମାତ୍ର

ବଦାହରେ ସେ ଚିତ୍ତ ଦେଖୁଥିବା ପ୍ରକାଶ
 ପାଠକରୁ ତାହାକର କିଛି ପ୍ରକାଶ କରି
 ପାରିଲେ ନାହିଁ ସୁତରାଂ ଲୋକଙ୍କ ଅପରା ଧ୍ୟ-
 ସହକ କୁଳଗିରିରେ ରହିଲ । କୁଳର ଦେବତା
 ୫ * କା ମାତ୍ର ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ୫ ୧୦୯୦୯ର
 ଚାନ୍ଦିନୀ କରୁଥିଲ ସେ ୫୮୯୦୯ ଦରମାହରେ
 ଚାନ୍ଦିନୀ ରହିବାକୁ ଚାହୁଁ କରୁଥିଲ ବୋଲି
 କିଏ ସ୍ୱୀକାର କରିବ । ଅଧିକତର ବିଷୟ ତ
 ପ୍ରଦେଶକଲି ପ୍ରେତର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସରକା-
 ଶାରେକିଶ୍ୱର ଦାବୀମାନଠାରେ ତାହାର ନାମ
 ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଦେବ ଏବଂ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ଅପିଷର
 ରେକର୍ଡ଼ିଂ କରବାପୂର୍ବରୁ ଚାହିଁବେ ଯେ କୁଳ
 ସେହିଠାକୁ ଯାଉଅଛି ସେଠାରେ ତ ଦାର୍ପଣ
 କରବ ଦେବେ ଦେବତା ପାଇବ ଦେବେଦନ
 ରହିବ ଏବଂ ତ ଗୁରୁରେ ଚାନ୍ଦିନୀ ପାଠକ ଏହା
 ସବୁ ସେ ଚିତ୍ତ ରୁହିଅଛି ତ ନାହିଁ । ମାତ୍ର
 ରେକର୍ଡ଼ିଂ ସମୟରେ ପଲକୁ ପଲ କୁଳ ଛୁଡ଼ା
 କରି ମୋଟରେ ତଦାବେଶ ହୁଅଇ ଏବଂ କୁଳ-
 ସମ୍ପାଦକମାନେ ଅବଶ୍ୟକତାକେବଳ ସମ୍ପର୍କରେ
 ରଖାଇ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ପଲଲେବ ଚାହିଁବ
 ଚାହିଁ ହୁଁ ହାଁ କରନ୍ତି । ସୁତରାଂ କେବଳ
 ଅକ୍ଟୋବର ଉତ୍ତର ରଖା ହୁଅଇ ମାତ୍ର କୁଳମାନେ
 ବାସ୍ତବରେ ସବୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ କରୁଅଛନ୍ତି ତ ନା
 ପ୍ରକାଶ ପାଏ ନାହିଁ ।

କୁଳପ୍ରସ୍ତୁତର ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଏପରି
 ଅଟଇ । କୁଳମାନେ ଚାନ୍ଦିନୀରେ ବର୍ମ କର-
 ବେନେ ଯେତେ ଦୁଃଖ ମାନ୍ତି ତହିଁର ସାମା
 ନାହିଁ । କେବଳାନ୍ତ ଏବଂ ଚାନ୍ଦିନୀରେ
 ବଏବ କଥାରେ ହୁଅଇ । କୁଳମାନେ ଚାନ୍ଦିନୀ
 ଅବକ ପକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ପଲଲରେ
 ପଲକପାତ୍ରରେ ବସ୍ତୁ ପାଇବେ । ଶ୍ରୀ ବର୍ଷା
 ସମସ୍ତ କୁଳରେ ଏବଂ ପରମାହରେ ଦାର୍ପଣ
 ଦେବାକୁ ଦେବ । ସମ୍ପଦ ଏପରି ମଧ୍ୟ ଦେବେ-
 ସ୍ତୁତ ଏ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ବାସିତ ଉପକାରକୁ ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛନ୍ତି ତ
 ସାଧାରଣଲୋକଠାରୁ କୁଳକର ମୁଖ୍ୟମାନ
 ଅଧିକ ଥିବାର ଜମାଗତ ଦେଖା ପାଇଅଛି ।
 ପୁଣି ଚାନ୍ଦିନୀରେ ଚାନ୍ଦିନୀ କୁଳପ୍ରସ୍ତୁତ
 ମୁଖ୍ୟମାନ ଅଧିକ ଅଧିକ । ତାହାକହାଦେବ
 ଏପରି ଏହି ଦାବୀ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରମା-
 ନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମାଗାମାନେ ପହଞ୍ଚି କରବା
 ସମସ୍ତ ତ ପାଇବାରୁ ଉତ୍ତରମାନେ ଅଧିକତର
 ଏହା ମାଗାବ ସହକ ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀ ବର୍ଷା

କାହିଁକି ଓଡ଼ିଶାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍‌ଘାଟନାକାର
 ଘଟଣା ମିଳିଲା । ତଥାପି ତତ୍ତ୍ୱ ସମସ୍ତ ଓ ୩୩୪ ଉତ୍କଳ-
 ନିକରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନି ୩୨୭ ଶ ସେବ ଉପ୍ପ ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ଅଭାଗ ହୋଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ନି ୮୨୨ ଶ ସମାଜରୁ ଦବାସ୍ତ
 ହୋଇପାରି ଅଛନ୍ତି । — ଉ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ମତ୍ତକ ।

କରମର ପୁରୁଷମାନେ ଯେତେ ମାସ ତା ୧୦ ଶରେ
 ଉପ୍ପରେପତ ସୁରକ୍ଷାକର ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ସମାଜ ମିଳିଲା । ଏ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ମା ୨ ସ କାର ନ୍ୟାପିକାର
 ସମ୍ପଦ ।

କରମରେ ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଅନେକ ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ହୋଇ ପାରିବାରୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ସେଇ
 ଅନେକମାନେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ମହାପୁରୁଷ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ମାସ ତା ୧୨ରେ ତା ୧୨ରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ସମାଜ
 ମିଳିଲା ।

ଉଦ୍‌ଘାଟନାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା ମହାପୁରୁଷ
 ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 କରମରେ ପୁରୁଷମାନେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ଉଦ୍‌ଘାଟନାରେ ଅନେକ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଏକ
 ଉଦ୍‌ଘାଟନାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ଉଦ୍‌ଘାଟନାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା

ପ୍ରେକ୍ଷଣପତ୍ର ।

ପ୍ରକୃତପତ୍ର ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-
 ପାଳନ ଦାନୀ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳପାତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ-
 ସମାପ୍ତପତ୍ର—

ମହାଶୟ !

ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟକୁ
 ପ୍ରାଧିକାର କରି ବାଧ୍ୟତା କରିବା ଦେବେ ।

କଟକ ଉଦ୍‌ଘାଟନାରେ ଏକାନ୍ତେନାରି ପୁସ୍ତ-
 ନିମିତ୍ତୀର୍ଥ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବଦାଳ୍ୟ ମହୋଦୟମାନଙ୍କ-
 ବାଚନୀ ଏପରିକି ଯାହା ଦାନୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 ଦୋଷଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନାସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ସ୍ୱୀକାର କରୁଁ ଅଛୁ । —

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବନା କୌର	ଟ ୧୦୦
” ” ନୟାଗଡ଼	ଟ ୧୦୦
” ” ଅଠଗଡ଼	ଟ ୩୦
” ” ଭଗିରଥୀ	ଟ ୪୦
” ” ସୁବର୍ଣ୍ଣା	ଟ ୨୫
” ” ଚେର	ଟ ୨୦
ଶ୍ରୀ ଯାଦୁ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍‌ଘାଟନା କଟକ	ଟ ୫
ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ ଜିନାର୍ଦ୍ଦନମହାପାତ୍ର	” ୫
ଶ୍ରୀ ଦାଦୁ ଗୋପୀନାଥ ସାହୁ	” ୫
” ଶଶୁ ସାହୁ	” ୫
ଶ୍ରୀମତୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣା ଦାସୀ	” ୫
ଶ୍ରୀ ଦାଦୁ ଦାଲକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ	” ୫
” ମଦନମୋହନଶୁକ୍ଳାପୁତ୍ର	” ୫

” ପ୍ରକୃତପତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟନା	” ଟ ୧
” ନାୟାଗଡ଼ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ମିଶ୍ର	” ଟ ୨
” ଅକାଶଚନ୍ଦ୍ର ଶୁକ୍ଳା	” ଟ ୩
” ସମାଜରୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନା	” ଟ ୪
” ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି	” ଟ ୫
” ସଂଗ୍ରହ ମହାନ୍ତି	” ଟ ୬
” ସିଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ଗୁପ୍ତ	” ଟ ୭
” ଜଗନ୍ନାଥ ନାୟକ	” ଟ ୮
” ମହାପାତ୍ରମୋହନ ସେକ	” ଟ ୯
” ଦୁର୍ଘାମୟ ସାହୁ	” ଟ ୧୦
” ଉତ୍କଳପାତ୍ର	” ଟ ୧୧
” କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର	” ଟ ୧୨
” ବରଦାସ କାନୁନ୍‌ଗୁ	” ଟ ୧୩
” ମୁକ୍ତିସି ମହାପାତ୍ର ମହାପାତ୍ର	” ଟ ୧୪
” ମହାପାତ୍ର ସିଂହ	” ଟ ୧୫
” ଜାନକୀନାଥ ଦୋଷ	” ଟ ୧୬
” ସିଦ୍ଧାମୟର ଦାସ	” ଟ ୧୭
ଶ୍ରୀମତୀ ଅକାଶଚନ୍ଦ୍ରା ଉଦ୍‌ଘାଟନା	” ଟ ୧୮
” ସରସ୍ୱତୀ ଦାସୀ	” ଟ ୧୯
ଶ୍ରୀକାନ୍ତନିକରମୋହନକରକରୀ	” ଟ ୨୦
” କପିଳ ସାହୁ	” ଟ ୨୧

ମୋଟି ଟ ୪୦୦
 ନିମନ୍ତେ—

ସେହିମାନେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ଅକାଶଚନ୍ଦ୍ର
 କହି ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଅଥବା କରୁଁ ସେମାନେ
 ନିଜ’ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଦାନୀ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର କରି
 ବାଧ୍ୟତା କରିବେ । ଅଥଚ ସେହି ଶାସ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟନା-
 ଦାନୀ ଓ ଅକାଶଚନ୍ଦ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟନାସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସ୍ୱାକ୍ଷର
 କରି ନାହାନ୍ତି ଏ କହି ଦାନୀ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି
 ସେମାନଙ୍କୁ କରମର ନିଦେହକ ସେ ଏପରି-
 ଦାନୀରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା କରୁଁ ଦାନୀକର ନିଜର
 ଦାନୀକର ଓ ଦେଶରୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ପରିଚୟ
 ଦେଇ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉଦ୍‌ଘାଟନା
 କରିବେ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାତ୍ର ମହାନ୍ତି
 ମାମାଟ } ସମ୍ପାଦକ ।

TO THE EDITOR OF THE UTKAL DIPTKA
 Dear Sir,
 I write this in English and do so an-
 visedly.
 What a striking contrast there appears to
 be between your dignified remarks on the
 recent Brahmo marriage and that of the

*Soi disant Orissa Patriot. How very red-
 culouse not to say amusing. The Editorship
 of the paper is an open secret, notwith-
 standing its transfiguration or transforma-
 tion (say what it is) from one Avatar to
 another to wit from the "Sanskarak" to
 the "Patriot." Strange, your infatuated
 contemporary seems not to have cared, the
 serious nature of the responsibility he has
 entailed upon himself by such an evapora-
 tion as he has disgorged in his issue of the
 7th Instant.*

How very beautiful again, it is to read
 side by side his spiteful remarks and the
 aphorism published in his column of cor-
 respondence beginning with the golden
 apothegm.

"A crumb will feed a little bird
 " A thought prevent an angry word
 and closing with
 "Then let us not the poet Sings"
 Despise the worth of little things"

A "hybrid marriage with an out cast
 Bengalee Brahmin and an outcast Uriya
 girl of doubtful Maharatta origin." This
 from the pen literally (I dont think from
 head for we all know his knowledge of
 English) of Babu Shyam Sunder Putnaik
 posing himself of late a Hindu of Hindus.

"Hybrid", no doubt but would Babu
 Shyam Sunder be so good as to enlighten
 the Hindu public by speaking out, by what
 name are they to call the union that at
 present exists between the Junior and Senior
 Putnaik brothers, the former being a Brahmo
 and the latter a hallowing Hindu. The
 one a thorough-going new Dispensationist
 of his own way and the other a trumpet
 tongued orthodox of his light. By what
 canonical force then the two are one.
 Sanctioned by what cannon of the Hindu
 Shastras a progressive Brahmo and an out-
 cast therefore, is living with his Hindu
 cognate or vice versa. Could this be im-
 pudence, but impudence is a milder term or
 or could it be an inconsisting milder still or
 if both. Could impudence and inconsis-
 tency go any further.

Of "doubtful origin" Babu Shyam Sunder
 is well cognizant. Sorry time and circum-
 stances do not allow of the truth being told
 and I content myself therefore by simply
 quoting the two lines from the *Pseudo
 Patriots* aphorism

"A puff of smoke betrays the flame"
 "A pen stroke will blight a name"

Sorry also that Sec. 500 of the I. P. C.
 does not direct whipping, else Modhu Bobu
 or his spirited son-in-law would be tempted
 to test his origin in a criminal Court. At
 any rate, a soothing rod is to my charita-
 ble thinking, a necessity in this case and
 need be applied any how. Is there wire

then to smooth the ruffled surface of the thrice blessed happy happy marriage. A good sound flogging or a tight plumpy flap is the best marriage return that Modhu Babu ought to present to the brother of his old class friend, in recognition of or as remuneration for the service done in way of the remarks passed by him, which, if to be called by any name, let it be in his own words "hybrid."

11-6-88 } I am Sir
Yours obediently
MOMUS.

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

କାଚ ଶେଡ଼ିଗୋପାଳ ନିତୁ	କଟକ	ଅଗ୍ନି	ଟ ୧
ଉପରାଧ ନଳ			ଟ ୧
ଦାନାକାଶିଗୋଷ			ଟ ୨
ଉପରକର ମସୃ			ଟ ୧
ମହାବଳ ମନୁବରଜ			ଟ ୩
କାଚ ବୋରମୋଦକ ସମ୍ପ	ବର୍ଣ୍ଣା		ଟ ୧
ଉପରାଧ ଗୋଷ	ଅଗ୍ନି		ଟ ୧
ଉପରକର ମହାପ୍ର			ଟ ୩
ମହାବଳ ମହାପ୍ର			ଟ ୧
ପୁରୁବର ପଦ୍ମ			ଟ ୩
ଗୋବରଜସ୍ତର ଯେ ଅନୁପୁର			ଟ ୧
ସଦାନକ ବେଲର ଅପ୍ପାପଦା ବର୍ଣ୍ଣା			ଟ ୧୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଦ୍ଵାରକାଚର କୃତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି —

କ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ	ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ୧
ସରଳଭୂଗୋଳ	ଟ ୦ ୧/୨
ଓଡ଼ିଶାଭୂଗୋଳ	ଟ ୦ ୧/୧୦
ଓଡ଼ିଶାଜ୍ଞାନ	ଟ ୦ ୧/୧୧
ସିଦ୍ଧାନ୍ତସାଧନ	ଟ ୦ ୧

ଏ ଗୋଷାଦିକରସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେକ୍ଟରସ

NOTICE.

Wanted a secretary for the Pooree Municipality on a salary of Rs. 75 per month. Experience in office work and general active habits are essential qualifications. The candidate is required to state in the application whether he can write. Certificates of age, health and character and of previous service and other qualifications

should be sent to me in original along with the application in a registered cover before the 30th of June 1888.

GAGAN CHANDRA DAS.
Chairman.

NOTICE.

To be sold by public auction at Jobraghat on the 20th June 1888 between 8 and 9 o'clock in the morning an cabin accommodation boat.

11-6-88 } W. KINGSTON.
Asst. Commissioner
Salt Revenue.

୧୮୮୮ ମସିହା ଜୁନମାସ ୧୯ ଓ ୨୦ ରଖରେ ପ୍ରାଚୀନ ଉପାଦାନରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଠାରେ ଗୋଟିଏ ଡୋକବାନ ଅପ୍ପାପଦା ଗୋଟି କରମଦ୍ଵାରା ବକା ହେବ ।

11-6-88 } W. KINGSTON.
Asst. Commissioner
Salt Revenue.

ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ତୁଳ୍ୟ ଅଣା, କଟକ-ପ୍ରଦେଶୀୟକ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ । ଏକ ଅପର ପ୍ରାଦେଶୀୟ ସରକାର ଯାଠାପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବ ବୋଲି ଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ଓ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟର କର୍ମକାରୀଙ୍କ ଉପମାନେ ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟର କର୍ମକାରୀଙ୍କୁ ବନ୍ଦେ କରାଯିବ ବୋଲି ଦେବେ । କାରଣ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଅଣା, ମାସ ଉତ୍କଳ ରାଜ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୧/୨ ଅଣା ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାରାଜ୍ୟର ସେହି ନୁହଇ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଯାହା ରାଜ୍ୟର ସଙ୍ଗେ ଏପରି ଭିନ୍ନ ହୋଇ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ଯେ କାହାର ପ୍ରତି କରନ ଏକ ପ୍ରକାର ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତି କରନ ଏକ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ଉପମାନେ ତୁଳ୍ୟ ଅଣାର ପୁସ୍ତକ କର୍ମକାରୀ ଯାହା ପଢ଼ିବେ ବୁଝାଯିବ ପୁସ୍ତକରେ ମଧ୍ୟ ଅବକଳ ସେହିପରି ପଢ଼ିବେ ।

୪ । ୨ । ୮ } ଶ୍ରୀ ସୀତାକାନ୍ତ ସମ୍ପା ।
ବାଲେଶ୍ଵର

କଳା ମୂଲ୍ୟରେ ଭରସା ।
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ନାମକ ପୁସ୍ତକଖଣ୍ଡି ଉତ୍କଳ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ଭରସା ପାଇଁ ବହୁପ୍ରାପ୍ତ-ସମ୍ପର୍କ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ; ମହାସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ-ସ୍ଵେଚ୍ଛା ସେ, ଏହି ପୁସ୍ତକରୁ ଶୁଣିବ ଲେଖାଏ

କେହି ପଠକ କରନ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ଅପର ସମ୍ପର୍କ ହେବ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାଦେଶୀୟକରେ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ ହେବଲ ଡାକମାସୁର ନିମ୍ନର ଦୁଇପାଖା ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପବ୍ଲିଶିଂ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ଏକ ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ପର୍କୀୟକର ଅପ୍ପାପଦା ଶ୍ରୀମତୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ ନିଜାଦେବ ବାମଣୀ ବା ୧୪୫୮୮

ଓଡ଼ିଶା ମିଶନ ପ୍ରେସ

କାଟକ ।

୧୮୮୮ ମସିହାରେ ସଂପ୍ରସିଦ୍ଧ ।
ବିକ୍ରୟମେଣ୍ଡ, ଶିକ୍ଷା, ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଜମିଦାରୀ-ସମ୍ପର୍କୀୟ କାରକ ପଞ୍ଚାଦ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୁର୍ଘା ଏକ୍ସମେଟ ମାରିଲେ ମିଲଇ ।

ପ୍ରଧାନ ପୁସ୍ତକଦେଖାୟ ଉପସ୍ଥ ଡାକ୍ତର ଜି. ବି. ସାହାଙ୍କ ସାମାଜିକବନ୍ଧୁ ଉପସ୍ଥ । ଏକଦାସ ନାଟା ବା ଧାରତ୍ର ବନ ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ଉପର, ମୁଖ୍ୟାଧ ମେରୁପ୍ରକ୍ତି, ପୁସ୍ତକ ଓ ସଦୃଶ ଉପମାନେ ଯଦେ ଓ ବନପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଓ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିକ୍ଷାପଥରେ ପ୍ରଧାନ ଉପସ୍ଥ ବୋଲି ଉପମାନେ ପଢ଼ିବ ଓ ମସ୍ତକଦ୍ଵାରା ବୁଝାଯିବେ ଅଦୃଶ ଯଥା; ଦାଶ, କର୍ମ, ଉପର, କୁମ୍ଭ, ପାଣ୍ଡୁର, ବହୁବଦ୍ୟାସି କୁର, ସଦୃଶ ଅପ୍ପାପଦା, ବୁଦ୍ଧ୍ୟ କର୍ମ, ମସ୍ତକଦ୍ଵାରା, ଧାର ବା ନାଟା ବୈଦ୍ୟାଳ୍ୟ, ମସ୍ତକଦ୍ୟଥା, ଅନୁରକ ଘା, ଶୁକ୍ଷ୍ମପୁ, ମୁଖ୍ୟେ କେବ, ମେହ, ମେହକାର, ମୁଖ୍ୟାଧର ପାଠା ଓ ଶ୍ରେଣ୍ଡ ।

ଡାକ୍ତର ଜି. ବି. ସାହାଙ୍କ ସାମାଜିକ ଉପସ୍ଥ ବାହ୍ୟକ ଲେପକଦ୍ଵାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିକ୍ଷାପଥରେ ବହୁମୂଲ୍ୟ ବୋଲି ବୁଝାଯିବ ଯଥା;—ପୋଡ଼ା ଘା, ବହୁବଦ୍ୟର ଘା, ଶିକ୍ଷାଦାୟକ ଘା, କୁମ୍ଭ, କୁଣ୍ଡିୟା, ବହୁ, ପଞ୍ଚାଦା, କୁଣ୍ଡ, ଅପ୍ପାପଦା, ବାକ, ପରମି ଘା, ଓ ନିଜାନ୍ତ ମନପ୍ରଦାର ଚର୍ଚ୍ଚାବେଳ, ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିମ୍ନମାନ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷାପଥ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟ, ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧, ୨, ୩, ୪, ୫ ଓ ୧୦ ବା ଅଟେ ଏକଦ୍ୟାକ ପଠ-

